

Torsdag den 23. november 2023 (D)

1

23. møde

Torsdag den 23. november 2023 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Mike Villa Fonseca (UFG) og medlem af Folketinget Jacob Mark (SF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget for Mike Villa Fonseca (UFG) og Jacob Mark (SF).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af aktiesparekontoloven, aktieavancebeskatningsloven, ligningsloven og forskellige andre love. (Forhøjelse af loftet for indskud på aktiesparekontoen, ændret status for aktier optaget til handel på en multilateral handelsfacilitet, diverse justeringer af reglerne vedrørende investeringsinstitutter, justering af visse indberetningsregler m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om gennemførelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Kongeriget Danmark og Den Demokratiske Folkerepublik Algeriet.

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af personskatteloven, pensionsbeskatningsloven og forskellige andre love. (Forhøjelse af personfradraget for personer under 18 år og klare regler for bevarelse af lavere pensionsudbetalingsalder m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 9 A:

Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, kildeskatteloven, opkrævningsloven og skatteforvaltningsloven. (Gennemførelse af aftale om initiativer til effektiv opkrævning og gældsinddrivelse i skattevæsenet m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 9 B:

Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. (Tværgående lønindeholdelse for fordringer fra flere inddrivelsessystemer m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af udleveringsloven. (Ændring af kompetencen i sager vedrørende anmodning om samtykke til yderligere strafforfølgning).

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 16.11.2023. 2. behandling 21.11.2023).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. (Afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 16.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om mediestøtte. (Ændringer i mediestøtten, støtte til ugeaviser og støtte til publicistiske magasiner).

Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 15.11.2023. Ændringsforslag nr. 1-9 af 22.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG)).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr, dyrevelfærdsloven, lov om dyrlæger, lov om dyreforsøg og lov om foderstoffer. (Indarbejdelse af tekstanmærkninger og delegation af sagsforberedelse til private fysiske eller juridiske personer).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 15.11.2023).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Ændringer som følge af etablering af veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 15.11.2023).

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af lov om integrationsgrunduddannelse (igu) og lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Videreførelse

og udvidelse af igu-ordningen og videreførelse af egu-fgu-bonusordningen).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).
(Fremsættelse 14.11.2023).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Mulighed for dispensation til eksport af pensionstillæg m.v., forenklet beregning af fleksløntilskud, herunder i forhold til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste m.v., aftalefrihed i fleksjobordningen og ændring af mellemkommunal refusion for førtidspension og seniorpension).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 15.11.2023).

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Permanent uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats på 110 pct.). Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 15.11.2023).

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af naturgas og bygas m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love. (Lempelse af energiafgiften for hotellers rumvarme, forbrugsregistrering ved direkte linjer, nedsættelse af tærskler for indberetning af statsstøtte m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 15.11.2023).

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 1:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af elafgiften til EU's minimumssats.

Af Pernille Vermund (NB) og Kim Edberg Andersen (NB).

(Fremsættelse 04.10.2023).

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken. (Udskydelse af revisionsbestemmelse).

Af kirkeministeren (Louise Schack Elholm).

(Fremsættelse 08.11.2023).

19) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Ministeren for landdistrikters regional- og landdistriktpolitiske redegørelse 2023.

(Anmeldelse 04.10.2023. Redegørelse givet 04.10.2023. Meddelelse om forhandling 04.10.2023. Omtrykt 14.11.2023).

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven), lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og lov om maritime uddannelser. (Virtuel udveksling for studerende).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund).

(Fremsættelse 15.11.2023).

21) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om at gennemføre den annullerede udflytning af velfærdsuddannelser.

Af Marlene Harpsøe (DD) m.fl.

(Fremsættelse 12.10.2023).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Mødet er åbnet.

Fra medlem af Folketinget Brigitte Klintkov Jerkel (KF), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 24. november 2023 atter kan give møde i Tinget.

Andreas Karlsens (KF) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Efter ønske fra regeringen udgår punkt 18 og 19, førstebehandlingen af L 73 om udskydelse af revisionsstidspunktet i trossamfundsloven og forhandlingen af R 2 om regional- og landdistriktpolitisk redegørelse 2023, fra dagens dagsorden.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlem af Folketinget Mike Villa Fonseca (UFG) og medlem af Folketinget Jacob Mark (SF).

Kl. 10:00

Formanden (Søren Gade):

Mike Villa Fonseca (UFG) har søgt om orlov fra den 23. november 2023, jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a, og det er over for mig godtgjort, at sygdom foreligger. Jacob Mark (SF) har søgt om orlov fra den 30. november 2023, jf. forretningsordenens § 41, stk. 4.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer af Folketinget for Mike Villa Fonseca (UFG) og Jacob Mark (SF).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 2. stedfortræder for Moderaterne i Sjællands Storkreds, Jan Carlsen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 23. november 2023 i anledning af Mike Villa Fonsecas orlov. Det bemærkes, at 1. stedfortræder ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Sjællands Storkreds, Mads Olsen, god-

kendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 30. november 2023 i anledning af Jacob Marks orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om udvalgets indstilling. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 1 (Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Udvalgets indstilling er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om gennemførelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Kongeriget Danmark og Den Demokratiske Folkerepublik Algeriet.

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 1 (Theresa Scavenius (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af aktiesparekontoloven, aktieavancebeskatningsloven, ligningsloven og forskellige andre love. (Forhøjelse af loftet for indskud på aktiesparekontoen, ændret status for aktier optaget til handel på en multilateral handelsfacilitet, diverse justeringer af reglerne vedrørende investeringsinstitutter, justering af visse indberetningsregler m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 1 (Theresa Scavenius (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af personskatteloven, pensionsbeskatningsloven og forskellige andre love. (Forhøjelse af personfradraget for personer under 18 år og klare regler for bevarelse af lavere pensionsudbetalingsalder m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 15.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 1 (Theresa Scavenius (UFG)).

Kl. 10:05

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 9 A:

Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, kildeskatteloven, opkrævningsloven og skatteforvaltningsloven. (Gennemførelse af aftale om initiativer til effektiv opkrævning og gældsinddrivelse i skattevæsenet m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 106 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 2 (Lars Boje Mathiesen (UFG) og Theresa Scavenius (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 9 B:

Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. (Tværgående lønindeholdelse for fordringer fra flere inddrivelsessystemer m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, RV, DF, ALT og Jon Stephensen (UFG)), imod stemte 5 (EL), hverken for eller imod stemte 2 (Lars Boje Mathiesen (UFG) og Theresa Scavenius (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om ændring af udleveringsloven. (Ændring af kompetencen i sager vedrørende anmodning om samtykke til yderligere strafforfølgning).

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 10.10.2023. Betænkning 16.11.2023. 2. behandling 21.11.2023).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 1 (Theresa Scavenius (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og ungdomsuddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om

institutioner for erhvervsrettet uddannelse. (Afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 13.10.2023. Betænkning 16.11.2023. 2. behandling 21.11.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:06

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 91 (S, V, M, DD, LA, KF, RV, DF, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), imod stemte 17 (SF, EL og ALT), hverken for eller imod stemte 1 (Theresa Scavenius (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af lov om mediestøtte. (Ændringer i mediestøtten, støtte til ugeaviser og støtte til publicistiske magasiner).

Af kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 11.10.2023. Betænkning 15.11.2023. Ændringsforslag nr. 1-9 af 22.11.2023 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG)).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er stillet ændringsforslag.

Fru Theresa Scavenius har bedt om ordet. Værsgo.

Kl. 10:07

(Privatist)

Theresa Scavenius (UFG):

I de globale demokratiindeks i verden, der måler kvaliteten af demokratier, er mediernes uafhængighed og et stabilt finansielt system det, der er det afgørende, eller en af de punkter, der måler, hvor gode vores demokratier er. Derfor er det, at vi skal være meget opmærksomme på mediernes rolle: Hvordan er de politisk indrammet? Er de uafhængige? Har de de rigtige finansielle ressourcer? Desværre har regeringen og rigtig mange partier her i Folketinget været med til at lave en politisk aftale, der tilbageruller mediernes uafhængighed og svækker public service og i det hele taget den kritiske frie presse.

Det her lovforslag, L 36, er altså et af de forslag, der skal implementere den aftale. Jeg ved godt, at I alle sammen er klar over, at I skal stemme for, fordi I er med i den politiske aftale. Men jeg vil bare lige forklare folk, hvad det egentlig handler om. Det er et lovforslag, som kraftigt skærer i mediestøtten til nationale medier. Nationale medier er meget vigtige i en demokratisk samtale, for det er ikke kun de lokale, der kan løfte den kritiske byrde som f.eks. en FE-sag eller en debat om en koranafbrændingslov, som vi har i øjeblikket. Men det er ikke kun et problem for mediebranchen, det er et demokratisk problem. Vi ved, at mediebranchen i forvejen er presset af autogenererede artikler og et ændret mediebrug på de sociale medier. Der er intet af det, som den politiske aftale løfter, og det gør det her lovforslag heller ikke.

Jeg ved ikke, om det er uvidenhed, som gør, at I kommer til at stemme for dårligere nationale politiske medier, eller om det faktisk bunder i politisk vilje, og at I ønsker at svække dem. Hvis det bunder i politisk vilje, kan jeg jo ikke gøre så meget andet end at appellere til borgerne til næste valg, men hvis det bunder i uvidenhed, vil jeg bare sige, at jeg har stillet et par ændringsforslag, som netop kan understøtte jeres mulighed for faktisk at skabe nogle bedre rammer for medierne.

Det handler grundlæggende om, at alle journalister skal have gode arbejdsvilkår, hvis de skal have mediestøtte, at de ikke må have autogenererede artikler, hvis de skal have mediestøtte, og i det hele taget, at vi laver nogle ændringsforslag, der sikrer, at de nationale medier får det bedre, og at vi har nogle objektive kriterier, sådan at det ikke hele tiden er nogle skøn, hvilket gør, at usikkerheden i forhold til finansiering i flere år for medierne bliver større.

Kl. 10:09

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er et par spørgsmål til fru Theresa Scavenius. Først er det fra fru Christina Olumeko fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:10

Christina Olumeko (ALT):

Tak til ordføreren for talen. Jeg ved, at ordføreren går meget op i, at Folketinget har tilstrækkelig tid til at sætte sig ind i lovforslag og også ændringsforslag. Det her ændringsforslag har Alternativets kulturordfører og også resten af Folketingets medlemmer fået i går eftermiddags.

Jeg vil bare spørge til, om ordføreren mener, at det er tilstrækkelig tid, til at Folketingets medlemmer kan sætte sig ind i ændringsforslaget, herunder snakke med relevante fagpersoner.

Kl. 10:10

Formanden (Søren Gade):

Fru Theresa Scavenius.

Kl. 10:10

Theresa Scavenius (UFG):

Ja, det er korrekt. Det er vel ikke god nok tid, desværre.

Kl. 10:10

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 10:10

Christina Olumeko (ALT):

Det er sådan set også derfor, jeg kan meddele, at Alternativet kommer til at stemme gult til det her ændringsforslag, ligesom jeg ved at ordføreren gør det til andre forslag, som ordføreren ikke mener at ordføreren har haft nok tid til at kigge nærmere på.

Det er sådan set også grunden til, at Alternativet ikke kan stemme for det her forslag; vi mener, det er kommet i alt for dårlig tid til at sikre tilstrækkelig kvalitetssikring fra Folketinget.

Kl. 10:13

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):
Fru Theresa Scavenius.

Kl. 10:11

Theresa Scavenius (UFG):

Jeg kan kun understøtte, at ja, vi har brug for bedre tid. Så det kan jeg kun sige – og i forhold til det her ændringsforslag er det ikke kun mig, der har været herre over, hvad tid det kom i, men ja, jeg er meget enig i det, at vi skal have god tid.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):
Hr. Jan E. Jørgensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:11

Jan E. Jørgensen (V):

Tak. Jeg vil bare rette en dybfølt tak til fru Theresa Scavenius for at stille sin kæmpestore viden på området til rådighed for os medieordførere, der har siddet i uvidenhed og vedtaget ting, som vi ikke har styr på. Det er dejligt, at vi har fru Theresa Scavenius. Det sætter jeg stor pris på, og jeg vil bare komme med en dybfølt tak.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):
Fru Theresa Scavenius.

Kl. 10:11

Theresa Scavenius (UFG):
Jamen jeg takker for rosen.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):

Jeg kan se, at hr. Jan E. Jørgensen ikke ønsker sin anden korte bemærkning, og derfor siger vi tak til fru Theresa Scavenius. Jeg giver nu ordet til kulturministeren.

Kl. 10:12

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Tak for det, formand. Og tak til fru Theresa Scavenius for at dele sin holdning til lovforslaget med os. Jeg føler et vist behov for at præcisere noget her, blot fordi jeg ved, at alt bliver nedfældet og kan bruges efterfølgende, og det er jo hele idéen med den demokratiske samtale.

Men at stå på Folketingets talerstol og indikere og direkte sige, at omkring 140 mandater herinde – og efter at både Det Konservative Folkeparti og Danmarksdemokraterne har tilkendegivet deres støtte til lovforslaget, er vi en del højere oppe – skulle gøre det her af politiske årsager motiveret af at ville svække nationale medier og deres mulighed for at dække den politiske debat, finder jeg er under al kritik.

Jeg er med på, at fru Theresa Scavenius har forladt sit tidligere parti. Men da fru Theresa Scavenius var ordfører for det parti, havde vi samtaler om det her – forhandlingsforløb, lovforslag – og det har stået klart for alle ordførere, for det er de blevet informeret om, at det lovforslag, vi i høj grad har valgt at implementere, er motiveret og indeholder flere elementer, som danske medier selv har foreslået, bl.a. den omlægning af mediestøtten, der sørger for, at vi har en demokratisk samtale i hele landet.

Jeg vil bare gøre Tinget opmærksom på, at det at blive udsat for beskyldninger af den karakter er, synes jeg, under lavmålet og uværdigt for samtalen i den politiske debat. Tak for ordet.

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Og der er en enkelt kort bemærkning. Fru Theresa Scavenius, værsgo.

Kl. 10:13

Theresa Scavenius (UFG):

Da jeg var ordfører for Alternativet i forhold til medierne, var jeg netop også kritisk over for det og gjorde, at Alternativet den daværende gang ikke var med i aftalen lige præcis af de her årsager. Og kan ministeren så ikke bare bekræfte, både at aftalen skærer i forhold til public service, og at i det her lovforslag er det de nationale medier, som bliver beskåret kraftigt, konkret er det omkring 5 mio. kr. pr. medie?

Kl. 10:13

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 10:13

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Jeg kan bekræfte, at der sker en omfordeling, således at de allermest pressede medier i de små lokale samfund, vores regionale medier, bliver styrket. Dermed sænker vi telloftet, så der er en begrænsning på, hvor stor offentlig støtte man kan modtage.

I øvrigt har JP/Politikens Hus i deres høringssvar angivet, at de egentlig ønsker mediestøtten helt afskaffet, hvilket desværre ikke lader til at være nået frem til fru Theresa Scavenius – hvorfor kritikken måske ellers ville være forstummet.

Kl. 10:14

Formanden (Søren Gade):
Fru Theresa Scavenius.

Kl. 10:14

Theresa Scavenius (UFG):

Ja, men det er bare til alles orientering: Når ministeren snakker om omfordeling, betyder det jo besparelse for de nationale medier. Og det skal man bare være opmærksom på, altså at det er det, der er forholdene.

Kl. 10:14

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 10:14

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Jamen jeg står ved den medieaftale, vi har lavet. Men jeg finder mig ikke i at blive beskyldt for at ville slukke for eller hæmme den politiske debat ved brug af et flertal bestående af langt de fleste af Folketingets partier.

Det synes jeg sådan set er en temmelig uværdig beskyldning og i øvrigt langt fra sandheden. Og jeg må med beklagelse konstatere, at fru Theresa Scavenius hverken har læst de høringssvar, der er indkommet fra danske medier, eller de medier, hun lader til at forsvare. Og det synes jeg egentlig er lidt sørgeligt for den politiske debat, vi har i Folketingssalen i dag.

Kl. 10:14

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger til ministeren. Vi siger tak til kulturministeren.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning**Formanden** (Søren Gade):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af Theresa Scavenius (UFG), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 10 (DD og Theresa Scavenius (UFG)), imod stemte 97 (S, V, SF, M, LA, KF, EL, RV, DF, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (ALT).

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 5 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG) bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af Theresa Scavenius (UFG), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 11 (DD, Lars Boje Mathiesen (UFG) og Theresa Scavenius (UFG)), imod stemte 97 (S, V, SF, M, LA, KF, EL, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (ALT).

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 7 og 9 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG) bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af Theresa Scavenius (UFG), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 10 (DD og Theresa Scavenius (UFG)), imod stemte 97 (S, V, SF, M, LA, KF, EL, RV, DF, Jon Stephensen (UFG) og Lars Boje Mathiesen (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (ALT).

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 8 uden for betænkningen af Theresa Scavenius (UFG) bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 4 af Theresa Scavenius (UFG). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 11 (DD, Lars Boje Mathiesen (UFG) og Theresa Scavenius (UFG)), imod stemte 96 (S, V, SF, M, LA, KF, EL, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (ALT).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 6 af Theresa Scavenius (UFG). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 2 (Lars Boje Mathiesen (UFG) og Theresa Scavenius (UFG)), imod stemte 104 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (ALT).

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 10:15

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Nu slukker vi A'et, og så får man lejlighed til at forlade salen, inden vi fortsætter med dagsordenen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr, dyrevelfærdsloven, lov om dyrlæger, lov om dyreforsøg og lov om foderstoffer. (Indarbejdelse af tekstanmærkninger og delegation af sagsforberedelse til private fysiske eller juridiske personer).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 15.11.2023).

Kl. 10:19

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 43:

Forslag til lov om ændring af lov om dyrlæger. (Ændringer som følge af etablering af veterinæruddannelse ved Aarhus Universitet).

Af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 12.10.2023. Betænkning 15.11.2023).

Kl. 10:19

Forhandling**Formanden** (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af lov om integrationsgrunduddannelse (igu) og lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. (Videreførelse og udvidelse af igu-ordningen og videreførelse af egu-fgu-bonusordningen).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek).
(Fremsættelse 14.11.2023).

Kl. 10:20

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører, jeg byder velkommen til, er hr. Rasmus Stoklund fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Rasmus Stoklund (S):

Tak, formand. Med dette lovforslag foreslås det at udmønte en trepartsaftale fra september om at videreføre og udvide igu-ordningen i yderligere 4 år. I Socialdemokratiet mener vi, at igu-ordningen er et vigtigt redskab til at hjælpe flere med udenlandsk oprindelse ind på arbejdsmarkedet herhjemme. Ordningen fungerer som en trædesten til arbejdsmarkedet, og den løfter en vigtig integrationsopgave.

Som vi alle ved, er personer med oprindelse i Stormellemøsten voldsomt underrepræsenteret på arbejdsmarkedet, og med igu'en har vi fået en ordning, som gør det muligt for personer med indvandrerbaggrund at blive opkvalificeret, så de kan matche de forventninger og krav til kvalifikationer, som danske arbejdsgivere har.

På den baggrund er vi i Socialdemokratiet tilfredse med, at igu-ordningen udvides, så målgruppen fremover vil omfatte flere, herunder flygtninge og alle grupper af familiesammenførte i alderen 18-50 år, som har været i Danmark i op til 20 år. Endelig indeholder trepartsaftalen og dermed også lovforslaget her et skærpet fokus på danskundervisning, ligesom virksomheder fortsat vil få udbetalt en bonus, hvis de ansætter en person, der er på igu-ordningen.

Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Kl. 10:21

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Rasmus Stoklund fra Socialdemokratiet. Jeg byder nu velkommen til hr. Ken Kristensen fra Venstre.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Ken Kristensen (V):

Tak for ordet. Ja, det her bliver min første ordførertale – og også den sidste. Min far kom altid med den gode gamle kliché: It's better to burn out than to fade away. Så det vil jeg så forsøge at gøre her.

Jeg er glad for, at vi skal stemme om en forlængelse af igu-ordningen, som den tidligere Venstreregering var med til at etablere efter trepartsaftaler mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om bedre integration på arbejdsmarkedet tilbage i 2016. For i Venstre mener vi, at det at få et arbejde og være selvforsørgende er en væsentlig del af det at komme til Danmark, også hvis man er flygtning med midlertidig status i landet eller man opholder sig i landet på en midlertidig opholdstilladelse.

Alle skal arbejde og bidrage til det danske samfund, hvis de kan. Desuden er det vigtigt for integrationen, at man som flygtning eller som familiesammenført i Danmark kommer ud på en dansk arbejdsplads, får danske kollegaer, lærer det danske sprog og deltager i det

samfund, som vi alle er en del af. Det er den rette måde at tage Danmark til sig på.

Derfor bakker vi op om forslaget om at forlænge igu-ordningen, der bidrager til at sætte rammerne for en vellykket integrationsproces i Danmark. Det er en vigtig indgang til det danske arbejdsmarked for personer, der ville have haft en længere og mere besværlig vej ind på det danske arbejdsmarked eller, værre, slet ikke ville have været en del af det arbejdende fællesskab – det fællesskab, som netop er nøglen til, at man får et vellykket ophold i den periode, man er i Danmark, uanset hvor lang den måtte være.

Integrationsuddannelsen er et rigtig godt redskab til at få flere i arbejde og gøre flere flygtninge selvforsørgende, så de kan bidrage til og være en aktiv del af samfundet, så længe de er her. Ordningen har vist sig at være meget succesfuld, og derfor giver det også god mening, at vi nu udvider ordningen, så den gælder personer, der har været her i op til 20 år. Venstre bakker altså op om forslaget. Og hvis jeg må slutte med en kliché igen: I'll be back.

Kl. 10:23

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren må lige blive stående. Jeg skal henlede ordførerens opmærksomhed på, at når man udtaler sig på engelsk, oversætter man til dansk efterfølgende – det er bare i forhold til næste gang. Så er der en enkelt kort bemærkning, og den er fra fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:24

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak, og tillykke med jomfrutalen. Det kan jo være, at ordføreren får endnu en, når vi nu ved, at vedkommende, som ordføreren er indsuppleret for, ser ud til at blive ny minister. Men lad os nu se.

Jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at høre, om Venstre, Danmarks Liberale Parti, mener, at det er de danske skatteborgeres ansvar at integrere folk, eller om det er et personligt ansvar for dem, som er kommet hertil, at integrere sig i det danske samfund.

Kl. 10:24

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:24

Ken Kristensen (V):

Hvis dem, der er kommet hertil, ikke kan finde ud af det, så er det vores ansvar.

Kl. 10:24

Formanden (Søren Gade):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 10:24

Mette Thiesen (DF):

Okay! Det er da ærlig snak. Så det vil sige, at det simpelt hen er danskerne, der skal betale for, at der er folk, der kommer udefra, som ikke gider at integrere sig i det danske samfund. Det er lidt af en indrømmelse. Men tak for at specificere det. Det viser jo, at Venstre ligger i hvert fald en hel del fra, hvad jeg vil kalde almindelig sund fornuft i forhold til det her med integration. I Dansk Folkeparti mener vi helt grundlæggende set, at integration er et personligt ansvar, og at det altså hverken er en kommunal eller statslig opgave. Det er ikke noget, der skal ligge de danske skatteborgere til last.

Kl. 10:25

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:25

Kl. 10:28

Ken Kristensen (V):

Jamen, fru Mette Thiesen, hvad er alternativet – at de ikke kommer ind på det danske arbejdsmarked? Er det det, du hellere vil have?

Kl. 10:25

Formanden (Søren Gade):

Jeg har bare en sidste bemærkning. Vi husker, at det jo er i tredje person, når vi tiltaler hinanden.

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Ken Kristensen fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Igu er at gå fra at tale om integration til at gøre noget ved det. Det er i høj grad igennem uddannelse og en dagligdag på en arbejdsplads, at man bliver en del af det danske samfund, til glæde for den enkelte, for de private og offentlige arbejdsgivere og for hele samfundet. Derfor er det også endnu mere smukt, at netop den fælles interesse bliver understreget af, at igu bæres af trepartsaftaler. Vi synes, at det er godt, at man udvider målgruppen, men vi havde også gerne set, at vi på længere sigt udvider målgruppen som foreslået af Dansk Flygtningehjælp til at gælde personer, der har opnået permanent opholdstilladelse efter udlændingelovens § 11. Det kan netop være personer, der tidligere har været på arbejdsmarkedet og har opnået permanent opholdstilladelse, som kan have gavn af en integrationsgrunduddannelse for at genindtræde på arbejdsmarkedet. SF stemmer for.

Kl. 10:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti. Jeg byder nu velkommen til hr. Mohammad Rona fra Moderaterne.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Mohammad Rona (M):

Tak for det. Man skal jo lige vænne sig til, at man er nummer fire i ordførerrækken nu.

Tak for ordet, formand. Med dette lovforslag ønsker regeringen at udmønte en aftale indgået af regeringen og arbejdsmarkedets parter fra september 2023 om en videreførelse og udvidelse af integrationsgrunduddannelsen – en ordning, som vi har haft siden 2016, som efterhånden er blevet forlænget flere gange, og som inden dette lovforslag kom stod til at udløbe pr. 31. december 2023. Det er en ordning, som vi i Moderaterne er glade for. Det er vi, fordi vi ser det som et vigtigt værktøj til at løse nogle af udfordringerne i samfundet og skabe en samhørighed med det danske arbejdsmarked for de udlændinge, som har brug for en ekstra støtte. Med igu'en gør vi det nemlig muligt for dem, som har svært ved at finde fodfæste i det danske samfund og i særdeleshed på arbejdsmarkedet, at blive opkvalificeret og få støtte, så de kan komme til at matche de krav, som arbejdsmarkedet kræver.

Ligeledes foreslås det med lovforslaget, at vi viderefører bonusordningen til private arbejdsgivere, der ansætter elever, der er tilmeldt erhvervsgrunduddannelsen i forberedende grunduddannelse. Det er noget, som vi i Moderaterne også bakker op om. Derfor kan jeg med ro i stemmen sige, at Moderaterne bakker op om lovforslaget.

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Mohammad Rona fra Moderaterne. Jeg byder nu velkommen til hr. Peter Skaarup fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Peter Skaarup (DD):

Tak for ordet. Der er desværre stadig væk mange ikkevestlige udlændinge, der er kommet til Danmark, som ikke er i arbejde. Det er selvfølgelig ikke godt nok. Særlig i en tid, hvor beskæftigelsen er høj og virksomhederne skriger på arbejdskraft, er det vigtigt, at man kommer i arbejde. Det sker for nogle, heldigvis flere, men det sker ikke for alle.

I Danmarksdemokraterne vil vi gerne have en stram og konsekvent udlændingepolitik, og det betyder også helt grundlæggende, at vi skal stille krav til de mennesker, der kommer til Danmark, om at integrere sig og om at arbejde. Skal man være her, skal man bidrage til samfundet enten i form af at starte på en uddannelse eller i form af at have et arbejde. For det er jo altså en helt grundlæggende forudsætning – det kender vi alle sammen – at hvis man ønsker at være i et samfund, skal man også bidrage; så skal man også bidrage til det danske samfund, som man er i her. Hvis integrationen skal kunne fungere og der skal være forståelse for tingene hos danske befolkning, skal man også bidrage.

Så der er mange gode grunde til, at man styrker integrationsindsatsen ikke bare her, men også i andre dele af samfundet. Det handler om at forhindre, at flygtninge og indvandrere, der kommer til Danmark, ønsker at leve i parallelsamfund her i landet, hvor man kommer til at stå uden for arbejdsmarkedet af kulturelle grunde og af andre grunde i stedet for at deltage.

Det er jo sådan, at med et arbejde, når man har sådan et, forsørger man sig selv. Man lærer det danske sprog. Man lærer normerne, værdierne og kulturen. Ja, man lærer alt det, der i virkeligheden er grundlaget for, at man selv, men også ens familie kan forblive i et dansk samfund, som jo på alle mulige måder er glade for mennesker, der gerne vil Danmark. Et job er nøglen til at forblive en vigtig del af det danske samfund, hvis man kan arbejde. Derfor er vi positive over for det her forslag, for det, det gør, er jo at udvide mulighederne for, at flere bidrager, og at flere integrerer sig her i det danske samfund. Så vi er positive over for, at man udvider målgruppen, så flere kan blive en del af samfundet og bidrage, og vi er også positive over for, at man i det hele taget udvikler idéen om den her igu, og derfor er vi grundlæggende for det her forslag.

Kl. 10:31

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Peter Skaarup fra Danmarksdemokraterne. Jeg byder nu velkommen til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Steffen Larsen (LA):

Mange tak, hr. formand. I den bedste af alle verdener ville en integrationsgrunduddannelse være unødvendig, fordi de nye borgere i vores samfund ville integrere sig på egen hånd. De ville tage ansvar for deres eget liv. De ville blive en del af det danske samfund, få sig et arbejde og leve i overensstemmelse med den ledende kultur i vores samfund. Men da det ikke er tilfældet, at integrationen kører af sig selv – desværre – og at mængden af hiphopfestivaler, streetbasketturneringer og ungdomsklubber ledet af tidligere bande-medlemmer ude i kommunerne lader til at styrke integrationen i

nogen betydelig grad, så er det da trods alt rart at se, at der er nogle indsatser, der har en positiv effekt, navnlig den ordning, som vi nu diskuterer her.

Igu'en har generelt været en succes, som særlig også erhvervslivet har været rigtig glade for. De få integrationsordninger, vi har, der lader til at virke positivt på vores samfund, skal vi naturligvis hverken undervurdere eller kimse af. Vi skal derimod understøtte dem. Det hjælper vores nye borgere til at blive deltagende, konstruktive og positive kræfter i vores samfund. Det giver vores arbejdsmarkedet god mulighed for at hjælpe med integrationen, det fjerner flygtninge og indvandrere fra kontanthjælpskøen, og derfor støtter vi i Liberal Alliance naturligvis også forslaget.

Kl. 10:32

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til hr. Andreas Karlsen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Andreas Karlsen (KF):

Tak for det, formand. Kort og godt vil jeg sige: Et arbejde i Danmark er en forudsætning for at blive integreret. Vi synes, at det her er god politik. Vi synes, at igu virker, og derfor bakker vi selvfølgelig op om det lovforslag her. Tak for ordet.

Kl. 10:33

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Andreas Karlsen fra Det Konservative Folkeparti. Jeg byder velkommen til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Flere har redegjort for indholdet i trepartsaftalen, som vi i Enhedslisten bakker op om. Vi kunne godt tænke os mere af det her, nemlig uddannelse, fokus på rigtigt arbejde, fokus og mål i forhold til rigtig løn, rigtige rettigheder og rigtige kollegaer – ikke udnyttejobs til 40 kr. i timen, som vi ser det med den såkaldte arbejdspligt, der intet har med arbejde at gøre.

Jeg er enig i bemærkningerne i høringssvarene om at udvide ordningen, og jeg er enig i kritikken af høringsperioden. Eksempelvis finder jeg det meget kritisabelt, at vi ikke har kunnet tilgå høringsvarene til lovforslaget. Den tårnhøje beskæftigelse lige nu viser, at flere arbejdsgivere faktisk ansætter udlændinge og flygtninge, men vi ved desværre, at alt for mange arbejdsgivere fortsat diskriminerer. Så der er en masse arbejde at gøre endnu, men denne aftale er en god start på vejen. Og så skulle jeg hilse fra Alternativet og sige, at de også bakker op.

Kl. 10:34

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten. Jeg byder nu velkommen til fru Zenia Stampe fra Radikale Venstre.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Vi bakker selvfølgelig også op om lovforslaget. Nu starter jeg med konklusionen – jeg vil selvfølgelig gerne sætte et par ord på det. Vi er selvfølgelig også begejstret for integrationuddannelsen og begejstret for, at man udvider målgruppen, så aldersgrænsen nu

går helt op til 50 år. Altså, udvidelsen er fra 40 til 50 år. Det gælder også for mennesker, som har opholdt sig her i helt op til 20 år, hvor det tidligere var 10 år. Det er rigtig godt.

I den forbindelse er vi også lidt nysgerrige på, om det her loft for antallet af igu-forløb egentlig er tilstrækkelig højt, altså de 1.500, som det fremgår af lovforslaget. Der er et par stykker, der har bemærket det i høringssvarene. Vi kan ikke helt vurdere, om et loft på 1.500 er højt nok. Så det er vi i hvert fald nysgerrige på at følge, sådan at man i forhold til det, som stort set alle ordførere i dag virker til at være enige om er en succes, altså igu, faktisk også får udnyttet det potentiale, som den ordning har. Det kan vi så være lidt i tvivl om om man gør med et loft på 1.500, men det må komme an på en prøve, og det er vi i hvert fald nysgerrige på at følge med i.

Når det så er sagt, er der også nogle ting i forhold til igu, som nogle af høringssvarene er inde på, og som jeg også har lyst til at bemærke her fra talerstolen – ikke at jeg gør mig nogen illusioner om, at vi får det ændret. Men der er jo et paradoks i, at det her igu-forløb er 2-årigt, og at mange af de mennesker, der skal indgå i det forløb, har en 2-årig opholdstilladelse. Altså, det vil sige, at mange vil starte på et igu-forløb uden at vide, om de rent faktisk har lov til at blive i landet i de 2 år, som forløbet varer. Det gør jeg mig som sagt ikke nogen illusioner om at vi kan ændre lige nu, men der er i hvert fald noget, der er en lillebitte smule ulogisk og i hvert fald også kontraproduktivt ved lovgivningen på det punkt.

Så er der også noget i forhold til permanent opholdstilladelse. Det er også noget, som nogle af høringssvarene peger på, altså at hele igu'en ikke kan tælle med som beskæftigelse i forhold til at opfylde beskæftigelseskravet for at kunne søge permanent opholdstilladelse. Det vil jo kunne fjerne incitamentet for nogle til at indgå i et igu-forløb, fordi man altså ikke vil kunne tælle det med senere i en ansøgning om permanent opholdstilladelse.

Så derfor er der nogle ting, som kunne være bedre, og jeg er altid glad for, at høringssvarene er gode til at sætte fokus på det. Som sagt gør vi os ikke nogen illusioner om, at vi kan ændre det lige nu, men det er i hvert fald værd også at få påpeget i denne sammenhæng. Men med de ord kan jeg i hvert fald sige, at Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 10:37

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Så tak til fru Zenia Stampe fra Radikale Venstre. Jeg byder nu velkommen til fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Man må sige, at det må være det ultimative døds-kys, når Venstre får en applaus fra Det Radikale Venstre på udlændingeområdet, men lad nu det være.

Det kan ikke komme som nogen overraskelse, at vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig ikke støtter det her forslag. Det er jo oprindeligt et forslag, som vil gøre flygtninge til indvandrere, og det er grundlæggende det, den her lov handler om, og det støtter vi selvfølgelig ikke. Nu citerer jeg direkte fra lovforslaget: »Formålet med loven er dermed, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge opnår kvalifikationer, der giver grundlag for at påbegynde en erhvervsrettet uddannelse eller opnå varig og ordinær beskæftigelse på det danske arbejdsmarked.« Der står altså »Varig ... beskæftigelse på det danske arbejdsmarked«. Jamen kære venner, vi taler om flygtninge, højest sandsynligt for langt de flestes vedkommende migranter. De skal ikke i varig beskæftigelse; de skal hjem, når de ikke har det her beskyttelsesbehov længere. Der er i øvrigt lukket alt, alt for mange ind, som man aldrig nogen sinde burde have lukket ind.

Den daværende udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg sagde i 2016, da loven blev vedtaget: Vi ved, at det er helt afgørende for den enkeltes integration i det danske samfund, at man kommer ud på arbejdsmarkedet, at man møder danskerne, det danske sprog, danske normer og værdier, og at man kort sagt får Danmark ind under huden. Daværende udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg gentog stort set det samme i 2019, da loven blev forlænget, ved at sige:

Samtidig er det helt afgørende for den enkeltes integration i det danske samfund, at man kommer ud på en arbejdsplads, møder danskere, lærer det danske sprog, danske normer og danske værdier. Her spiller igu-ordningen uomtvisteligt en vigtig rolle ved netop at udgøre en trædesten ind på det danske arbejdsmarked for en række flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som jo ikke har de tilstrækkelige kvalifikationer til at få et job på ordinære vilkår.

Altså, den her ordning er skabt til at gøre flygtninge til indvandrere, og det er selvfølgelig ikke en lov, vi i Dansk Folkeparti kan støtte. Jeg synes, det virker en lille smule paradoksalt, at danskerne – ud over at man har haft vidt åbne grænser i alt for mange år og har lukket vildt mange mennesker ind, som intet har at bidrage med til det danske samfund, som ligger danskerne til last, og som er overrepræsenteret i alle de forkerte statistikker – så ovenikøbet – fordi de ikke selv gider integrere sig – skal betale for, at de mennesker så også tager sig sammen og kommer ud på arbejdsmarkedet. Det er lidt paradoksalt. Altså, hvis man er kommet til Danmark og ikke gider integrere sig, hvis man ikke gider tilpasse sig – assimilere sig vil jeg hellere kalde det, for det er jo det, man skal – og man ikke gider passe et arbejde, skal man slet ikke være her. Så skal man rejse hjem. Det er sådan set vores holdning til den sag, og det burde sådan set være den gangse.

Desuden er det her jo også en ordning, som gør, at lykkes det ikke for den enkelte at komme ind på arbejdsmarkedet, har man ovenikøbet optjent dagpengere. Så alt i alt var den her lov elendig i 2016, den var lige så elendig, da den blev forlænget i 2019, og den er fortsat elendig i dag. Derfor stemmer vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig nej til det her lovforslag. Flygtninge skal ikke gøres til indvandrere, de skal hjem. Tak for ordet.

Kl. 10:41

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Ken Kristensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:41

Ken Kristensen (V):

Tak for det. Det er vi fuldstændig enige om. Når de ikke har flygtningestatus længere, skal de hjem. Men du bliver jo nødt til at forholde dig til den virkelighed, der findes. Når vi har flygtninge her, som er godkendt som flygtninge, bliver vi nødt til at håndtere det. Vi kan jo ikke bare sige, at nej, det vil vi ikke håndtere, og så kommer de ikke ind på arbejdsmarkedet. Vi vil have dem ud at arbejde, så de kan bidrage til det danske samfund, mens de er her.

Så er vi helt enige om, at når deres flygtningestatus ophører, skal de hjem. Men det nytter ikke noget, du ikke forholder dig til virkeligheden.

Kl. 10:41

Formanden (Søren Gade):

Jeg har lige en lille korrektion til hr. Ken Kristensen: Man bruger ikke tiltaleformen »du« i Folketingssalen.

Så giver jeg ordet til ordføreren.

Kl. 10:41

Mette Thiesen (DF):

Tak for spørgsmålet fra ordføreren for Danmarks radikale parti. Altså, udlændinge skal forsørge sig selv, og hvis de ikke forsørger sig selv, skal de ud. Det er bare ganske enkelt. Vi skal ikke bruge danskernes skattekrone på at få udlændinge, som ikke gider tilpasse sig det danske samfund, som ikke gider arbejde, og som sidder på deres flade bagdel og ikke laver en dyt, ud på arbejdsmarkedet. Dem skal danskerne da ikke betale for at få ud på arbejdsmarkedet. Det er da helt vanvittigt. De skal ud. Hvis man ikke kan forsørge sig selv: Ud af vagten!

Lad os da i øvrigt komme i gang med de udsendelser generelt. Der er rigtig, rigtig mange i Danmark, som aldrig nogen sinde burde have været lukket ind, og vi kan da starte med at begynde at sende en masse af dem ud. Så er der også en hel masse, der begår kriminalitet og alt muligt andet, og vi er også åbne over for at fratage statsborgerskaber fra dem, der har fået det tildelt af naive politikere. Lad os da få gang i at få ryddet op i Danmark.

Kl. 10:42

Formanden (Søren Gade):

Ønsker hr. Ken Kristensen en anden kort bemærkning? Det gør hr. Ken Kristensen ikke. Vi giver ordet til fru Zenia Stampe fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:42

Zenia Stampe (RV):

Jeg deler jo ordførerens ambition om, at flygtninge skal ud at arbejde. Hvad nu, hvis man er flygtning og gerne vil arbejde, men ikke kan få et arbejde? Vil fru Mette Thiesen så være med til at garantere denne flygtning en eller anden form for arbejde?

Kl. 10:42

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:42

Mette Thiesen (DF):

Næh, selvfølgelig vil jeg ikke det. Hvis man ikke kan få et arbejde i Danmark, skal man rejse et andet sted hen.

Kl. 10:43

Formanden (Søren Gade):

Fru Zenia Stampe.

Kl. 10:43

Zenia Stampe (RV):

[Lydudfald] ... og det ved jeg godt at ordføreren er ligeglad med, men nu er det sådan, reglerne er og konventionerne er: Hvis folk har et beskyttelsesbehov, har vi pligt til at give dem beskyttelse. Så nu er de her. Det er jo præmissen. Hvad skal man så gøre med en flygtning, der gerne vil have et arbejde, men ikke kan finde et? Vil fru Mette Thiesen være med til at hjælpe med at finde det arbejde, der kan gøre, at denne flygtning også kan forsørge sig selv og bidrage til det danske samfund?

Kl. 10:43

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:43

Mette Thiesen (DF):

Integration er et personligt ansvar. Igen vil jeg sige, at der er rigtig mange af de her konventioner, som vi synes er fuldstændig håbløse. Og jeg er bare nødt til at sige, at alle dem, der kom vandrende op

igennem Europa på vores motorveje i 2015, jo ikke var flygtninge. Det var migranter. Så de skal jo også ud, når deres opholdstilladelse udløber – forhåbentlig snart.

Nej, hvis man ikke kan finde et arbejde, må man rejse et andet sted hen, hvor man kan. Det skal ikke ligge de danske skatteborgere til last.

Kl. 10:43

Formanden (Søren Gade):

For historieskrivningens skyld skal jeg bare nævne, at hr. Ken Kristensen tilhører Venstre, Danmarks *Liberale* Parti.

Jeg giver nu ordet til hr. Jan E. Jørgensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 10:44

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg kan se, at fru Mette Thiesen synes, det er meget festligt at stå og finde på øgenavne til andre partier. Jeg kunne finde på rigtig mange øgenavne til fru Mette Thiesens parti – rigtig mange – men vi står altså ikke her i Folketinget og taler om, hvad vi synes hinanden er. Det er uhørt, og jeg er lige ved at sige, at det er udansk, og det er flabet. Derfor synes jeg, fru Mette Thiesen skal holde sig for god til sådan noget pjat.

Kl. 10:44

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:44

Mette Thiesen (DF):

Niks!

Kl. 10:44

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Mette Thiesen. Jeg giver nu ordet til hr. Kim Edberg Andersen. (*Jan E. Jørgensen anmoder om ordet*). Det kan man altså ikke her. Jeg giver ordet til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, formand. Man skal altid starte med den gode nyhed, og det er, at vi naturligvis kommer til at stemme imod det her forslag, fordi integration er et personligt ansvar.

Så kan man have en diskussion om, om vi skal hjælpe nogen, lige når de kommer. Ja, det kunne vi godt. Hvordan skal man hjælpe en flygtning, der gerne vil arbejde, i arbejde? På præcis samme måde, som man hjælper en dansker: Man viser dem, hvor arbejdsformidlingen er, eller tager dem med ud til den lokale håndværker. Man gør dem ikke til klienter. Man skal holde op med at ynke dem.

Problemstillingen med det her lovforslag er jo dybest set, at man kan tillade sig at komme på igu'en, når man har været her i 19 år og 11 måneder. Så har man åbenbart stadig væk behov for integration, og se, det er jo der, problemet er. Jeg kan sagtens se, at man kan komme hertil fra et fremmed land og have brug for at få noget hjælp lige i starten. Et danskursus kan jeg også strække mig til – og så en krakvejviser, så man kan finde ud i landet på samme måde, som danskere kan, og finde et arbejde, forsørge sig selv og ikke ligge samfundet til last.

Det her er et tåbeligt forslag. Det er et tåbeligt forslag, som vi bliver ved med at forny, fordi vi er bange for at tage skeen i den anden hånd og sige til mennesker, der har forsøret sig i deres hjemlande, indtil de kom hertil, at det kan de nok også godt her. Men nej, lige så snart de kommer løbende ind over grænsen, gør vi dem til ofre: Det er synd for jer, I skal ikke gøre noget, sæt jer ned og

få en offentlig ydelse i en, to og tre generationer, og de første 19 år, 11 måneder og 30 dage skal I vide, at I bare skal melde jer til et integrationskursus, og at så forsørger vi jer også der.

Det er en forfejlet politik. Jeg troede, at alle de partier, der efterhånden siger, at de er strammere på udlændingepolitikken, og har set alle problemstillingerne, som alle de mange utilpassede udlændinge har skabt for Danmark, var blevet klogere. Det var de ikke. Der er heldigvis i hvert fald ét parti herinde, som har været klog nok til at sige fra hele tiden – det er Nye Borgerlige, og det gør vi naturligvis også her.

Skal man finde hår i suppen, i forhold til hvad der kunne være positivt, er det faktisk, at fgu og egu bliver ligestillet i forhold til kompensation til arbejdsgiveren. Det er en god ting, så det burde man nok pille ud af det her makværk af et lovforslag, sådan at vi kunne få lov at stemme for noget, der giver fornuft. Det er den eneste linje i hele forslaget, der gør det. Men bliver den ikke taget ud for sig selv, stemmer Nye Borgerlige imod forslaget.

Kl. 10:47

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Jeg giver nu ordet til udlændinge- og integrationsministeren.

Kl. 10:48

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak til ordførerne for modtagelsen af lovforslaget. Der bliver mulighed for at stille spørgsmål. Jeg vil først og fremmest bare sige, at igu-ordningen er en ordning, der gennem de sidste 5-6 år har virket. Det er et af de få nye uddannelsesinitiativ, som sådan set har skabt nogle gode resultater. Det har ikke været nogen særlig stor ordning. Jeg kan sige så meget, som at da vi sad og forhandlede med arbejdsmarkedets parter, var der mange repræsentanter til stede, og undervejs var der en af dem, der bemærkede, at vi var flere mennesker i lokalet, end der var på igu-ordningen, og det var næsten rigtigt.

Men det er en ordning, som for dem, der har været på den, sådan set har virket ret godt. Det er en ordning, som vi også tror flere mennesker kan få glæde af. Det er derfor, vi har valgt at udvide den, både i forhold til aldersgruppen, men også, i forhold til hvor lang tid man har været her. Vi tror, at der er mange, der vil få glæde af at få den mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet. Vi ser det sådan set også som et værn imod det ønske, som der har været nogle steder, om at lave sådan en eller anden form for introduktionsløn eller startløn, som er meget lavere end de almindelige lønninger på arbejdsmarkedet. Der ser vi det her som et godt dansk kompromis, hvor man inden for rammerne af både arbejdsmarkedets parter, men også af uddannelsessystemet siger: Så er der en periode, hvor arbejdsgiveren skal betale noget mindre, mens man så er på et uddannelsesforløb, sådan at der bliver en formel ramme rundt omkring det.

Vi håber selvfølgelig, at det her vil gøre, at der er flere, der kommer til at benytte den, men det er klart, at vi heller ikke ønsker, at det nødvendigvis bliver udnyttet, eller at man på en eller anden måde bruger den til at svække de vilkår, som arbejdstagere har på arbejdsmarkedet. Derfor har vi også sørget for, at der er en øvre grænse for, hvor mange der kan bruge den, altså de her 1.500 mennesker, og det tror vi er en sund måde lige at sørge for, at det heller ikke bliver en vej uden om det formelle arbejdsmarked.

Vi har nu forlænget den til de kommende år. Det er den længste forlængelse, der er på igu-ordningen. Vi håbede selvfølgelig på, at vi kunne gøre den permanent, men der har, som det også er ordførerne bekendt, ligget en forhandling med arbejdsmarkedets parter forud for, hvor man er nået til det her kompromis mellem selvfølgelig de private og offentlige arbejdsgivere på den ene side og fagbevægelsen

på den anden side. Det synes vi er fornuftigt og i forlængelse af den ambition, vi havde i regeringsgrundlaget, om at fastholde den her ordening og om at sørge for, at målgruppen for den også bliver udvidet.

Så med de ord vil jeg sige tak for modtagelsen. Jeg glæder mig til, at vi kan fortsætte den her ordening til gavn for forhåbentlig flere borgere med udenlandsk baggrund, som er uden for arbejdsmarkedet i dag.

Kl. 10:50

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to med korte bemærkninger, først hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 10:50

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det. Jeg blev jo for lidt siden af ministeren beskyldt for, at jeg stillede for få spørgsmål herinde, og så tænkte jeg, at det ville jeg da råde bod på.

I forhold til det første er det jo sådan meget enkelt, nemlig at der heri er en enkelt linje, som er rigtig god, altså at fgu'en og egu'en bliver ligestillet. Er ministeren interesseret i at få det flyttet ud, så man ikke bare får dem, man vidste ville stemme for det, til at stemme for det, men at det er bredt i Folketinget?

Det næste er, at jeg studser lidt over den der tidsramme på de 20 år, altså at man kan søge ind på igu'en inden for 20 år. Kan ministeren ikke bare lige fortælle mig, hvor den 20-årsregel kommer fra? Det skurrer jo lidt i ørerne, i forhold til hvad jeg ellers har hørt regeringspartierne fortælle om at man skal integrere sig, altså at man så alligevel kan have en forventning om, at der er nogle særlige ydelser, man kan få efter 20 år, hvis man er uintegreret.

Kl. 10:51

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:51

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Først vil jeg sige, at jeg ikke betragter det som en særlig ydelse at kunne deltage i et igu-forløb. Det er en mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet, som selvfølgelig er forbundet med nogle udgifter for det offentlige, men som ikke er nogen meget høj løn at starte på. Altså, det er ligesom at være lærling i en virksomhed, og jeg betragter heller ikke et lærlingeforløb som en ydelse til et ungt menneske, men jeg betragter det som en uddannelse og som en vej ind til arbejdsmarkedet.

Med hensyn til de 20 år var det for at forlænge den tid, det tager. Vi har haft mange af dem, der bl.a. kom i 2015, igennem forløbet, og vi synes sådan set, at der var flere, der kunne have gavn af det. Så det er begrundelsen for det, ligesom at vi sætter aldersgrænsen op, sådan at folk op til 50 år også har en mulighed for at bruge ordningen. Det er jo et rundt tal, og det kunne godt være, at det, hvis hr. Kim Edberg Andersen havde været med i forhandlingerne, så kunne have været 21 år eller et andet tal. Men vi synes, det er en rimelig stor udvidelse af målgruppen, og det er det, der har været overvejelsen bag det. Vi har ikke i sinde at opdele lovforslaget, for det drejer sig her om en samlet ordening, og det virker trods alt også til, at sådan den store del af Folketinget kommer til at stemme for det.

Kl. 10:52

Formanden (Søren Gade):

Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 10:52

Kim Edberg Andersen (NB):

Det kommer ikke bag på mig som Ny Borgerlig, at der er en stor del af Folketinget, der vil stemme for alle de her specielle ordninger for immigranter. Det er jo desværre sådan, som det er, og det må vi leve med. Men jeg bliver nødt til at spørge ministeren om noget. Vi har jo lige siddet og lavet det i forhold til fgu'en, som egu'en ligger under. Altså, vi har rigtig, rigtig mange gode ordninger, hvor vi på forskellige måder forsøger at hjælpe folk, der har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet.

Hvorfor er det så, at ministeren bliver ved med at holde fast i, at vi skal have en integrationsgrunduddannelse? For er ministeren, når det drejer sig om integrationen som et begreb, uenig i, at vi, hvis det er et personligt ansvar at integrere sig, så ikke har brug for igu'en? Men så må de jo komme på en fgu ligesom almindelige danskere.

Kl. 10:53

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:53

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg tror måske, at selve diskussionen om begrebet integration er for stor en diskussion at tage lige her i forbindelse med de korte bemærkninger. Men generelt er jeg enig i, at det tager 5 minutter at blive integreret i det danske samfund, og det er de 5 minutter, det tager at beslutte sig for, at man vil være integreret i det danske samfund. Men det ændrer ikke ved, at der også her ligger nogle elementer, f.eks. dansk som en del af uddannelsen, som et almindeligt lærlingeforløb i et fgu-forløb ikke har på samme måde. Det er selvfølgelig, fordi der er nogen, der taler dårligere dansk end det, som er krævet på arbejdsmarkedet, og det gælder selvfølgelig især for folk, der kommer fra udlandet.

Kl. 10:54

Formanden (Søren Gade):

Fru Zenia Stampe, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:54

Zenia Stampe (RV):

Tak for en rigtig god tale uden manuskript – det er så forfriskende – og der var faktisk nogle informationer i den, som jeg ikke havde. For jeg udtrykte jo i min ordførertale bekymring for loftet på 1.500, og jeg kan så konstatere på baggrund af ministerens tale, at bekymringen nærmest burde være det modsatte, altså om der er nok, der får gavn af den her ordening. Og man kan jo sige, at hele formålet med at udvide ordningen vel er at få flere til at benytte den.

Mit spørgsmål er ikke sådan et polemisk spørgsmål, og jeg ved ikke, om ministeren kan svare på det på stående fod, men hvor mange er det cirka i dag, der anvender ordningen, og har ministeren en målsætning om, hvor mange man godt kunne tænke sig udnyttede den her ordening på sigt, også med den her udvidelse?

Kl. 10:54

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:54

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg kan ikke huske det præcise tal, men jeg mener, det er omkring 25-30 stykker eller sådan noget, der er på ordningen i dag. Det er selvfølgelig også gået nedad, fordi den blev lavet især til folk, der kom i 2014-15, og dem er der jo færre af, altså ligesom en mindre bruttogruppe at tage af, og derfor er der også færre, der er på et forløb. Det er derfor, vi udvider målgruppen samlet set.

Jeg ville blive overrasket – de sådan berømte sidste ord – hvis der kommer mere end 1.000 mennesker ind på den i løbet af de her år, men det kan ske. Det kan også være i kobling med den nye 37-timersarbejdspligt, og at det så vil gøre, at der er flere, der søger igu'en. Men det har jo også været en forhandling med arbejdsmarkedets parter for at sikre en balance, og der har det især fra fagbevægelsens side været et ønske, at man havde den her grænse, sådan at det ikke på f.eks. detailhandelsområdet bliver en måde at sænke arbejdsvilkårene generelt.

Kl. 10:55

Formanden (Søren Gade):
Fru Zenia Stampe.

Kl. 10:55

Zenia Stampe (RV):

Igen vil jeg sige, at det godt kan være, at det, jeg spørger om nu, er noget, ministeriet allerede har arbejdet med, men hvis det er så fantastisk en ordning, kunne man så forestille sig, at man gjorde endnu mere for at afdække, hvor mange der egentlig reelt er i målgruppen af de her mennesker, ikke bare i forhold til at leve op til alderskrav og opholdskrav, men også i forhold til hvor mange man egentlig vurderer der kunne have gavn af den her ordning? Man kunne måske også gøre noget mere opsøgende i forhold til så at få fat i dem; jeg tænker, at det måske er kommunerne, men jeg ved ikke, hvem det er, der skal tage fat i dem.

Det kan være, at det er noget, ministeriet allerede har gang i, og det kan også være, at det kunne være en opfordring til det. Men det var bare et par refleksioner over det, nemlig: Hvad kunne man gøre, for at der var endnu flere, der så fik gavn af den her ordning?

Kl. 10:56

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 10:56

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen jeg tror, at man generelt i kommunerne er interesseret i at få folk ind på den her ordning. Nu har man udvidet den i forhold til målgruppen – vi kan sende tallene over for det præcise antal, det så bliver udvidet med. Men det er klart, at der også skal være et arbejdsmarked til det; altså, der skal være arbejdsgivere, som har lyst til at tage dem. Og man kan sige, at den kommunale del på sosu-området har en vis rummelighed, og der er detailhandelen osv., men der er også nogle af sektorerne, hvor vi ikke har så gode erfaringer med det, og hvis det gælder områder, hvor folk tager en igu, men ikke nødvendigvis efterfølgende får en tilknytning til arbejdsmarkedet, så er det måske ikke der, man skal lægge hovedvægten af indsatsen. Men jeg tror, at der som følge af 37-timersarbejdspligten kommer en fornyet interesse for at få folk ind på den her ordning.

Kl. 10:57

Formanden (Søren Gade):
Hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:57

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Jeg bemærkede bare, at ministeren nævnte det her med, at han er enig i, at det kun tager 5 minutter at blive integreret i det danske samfund. Kunne ministeren ikke på den baggrund lige uddybe, hvorfor det er, at det har taget nogle mennesker 10-20 år, og at de stadig ikke er integreret? Hvorfor tager det så lang tid for nogle mennesker, hvis det reelt kun tager 5 minutter?

Kl. 10:57

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 10:57

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen det er jo, fordi der er nogle, der holder fast i den gamle verden, som man kommer fra. Det kan man jo se på gaderne i de her uger, altså at det betyder enormt meget for folk, i hvert fald for nogle mennesker, hvad der foregår i Gazastriben, uanset at mange jo slet ikke har været der, og der kommer nogle meget voldsomme udsagn derfra. Det tror jeg det handler om. Jeg tror også, der er nogle fremmede lande, som ønsker, at folk, der kommer fra de lande, og som bor i Danmark eller andre europæiske lande, bliver ved med at fastholde en tilknytning til de lande, fordi man ser det som sådan et kvalitetsstempel, at de gør det.

Så jeg tror, det er en række af komplekse sammenhænge. Men helt overordnet set mener jeg, at uanset hvad for et land man kommer fra, har man selvfølgelig muligheden for at sige: Jeg vil først og fremmest være en del af det danske samfund. Det er der heldigvis også rigtig mange der gør.

Kl. 10:58

Formanden (Søren Gade):

Ønsker hr. Mikkel Bjørn sin anden korte bemærkning? Nej. Vi siger tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udlændinge- og Integrationsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Mulighed for dispensation til eksport af pensionstillæg m.v., forenklet beregning af fleksløn tilskud, herunder i forhold til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste m.v., aftalefrihed i fleksjobordningen og ændring af mellemkommunal refusion for førtidspension og seniorpension).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 15.11.2023).

Kl. 10:59

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører, jeg byder velkommen til, er hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det, formand. Det er rigtigt, at lovforslaget her handler om en række mindre og også i nogen grad tekniske ting omkring reglerne på førtids- og fleksjobområdet, herunder eksport af pensionstillægget for mennesker med handicap. I dag er reglerne sådan, at hvis man

har et medfødt eller et meget tidligt opstået handicap, som betyder, at man aldrig har haft mulighed for at være i beskæftigelse, har man ikke mulighed for at tage sit pensionstillæg med, hvis man eksempelvis flytter til et andet EU-land. Det er en forskelsbehandling, som vi ikke mener der er grund til at have, samtidig med at det som socialdemokratisk ordfører er ret vigtigt at sige, at der er en grund til, at vi har restriktive regler for, hvad man kan gøre, og hvordan man kan eksportere danske ydelser, fordi det selvfølgelig er vigtigt for os, at det ikke er noget, man spekulerer i. Men her er der altså en tilpasning, som gør, at nogle af dem, der aldrig har kunnet være på arbejdsmarkedet, eksempelvis fordi de har et medfødt handicap, også vil have mulighed for at tage det med.

Så er der noget omkring spillet mellem det at modtage flekslønstilskud og at få tabt arbejdsfortjeneste, og der sikrer vi også nu, at det bliver en mulighed at få tabt arbejdsfortjeneste, som alle jo kan komme ud for at skulle have, samtidig med at man får fleksløbstilskud. Det er meget få mennesker, det drejer sig om.

Til sidst vil jeg sige, at noget af det, der har fyldt meget i den offentlige debat, har været reglerne omkring fleksjob og fleksjob på overenskomstmæssige og ordnede vilkår. Det forstår jeg godt fylder noget i den offentlige debat; det fylder også rigtig meget for Socialdemokratiet. I den aftale, man lavede tilbage i 2013, aftalte man faktisk, at selv på virksomheder, hvor der ikke er overenskomst, skulle man egentlig, hvis man havde fleksjobbere ansat, ansætte dem på overenskomstlignende vilkår, altså en ekstra beskyttelse af fleksjobberne. Det er stadig ekstremt vigtigt, for selvfølgelig skal man ikke udsætte fleksjobbere for social dumping, underbetaling eller andet, så det er væsentligt. Til gengæld har der også for relativt nylig været en dom, som gjorde, at det, man havde aftalt i 2013, ikke længere var muligt at videreføre. Da den kritik af forslaget her blev rejst, har beskæftigelsesministeren og Beskæftigelsesministeriet startet en dialog med arbejdsmarkedets parter. Den dialog er ikke tilendebragt endnu, og på den baggrund agter regeringen at fremsætte et ændringsforslag her efter førstebehandlingen, som simpelt hen betyder, at den del af lovforslaget bliver taget ud. Så drøfter man videre med parterne på arbejdsmarkedet, og så vender vi tilbage til det, når den dialog er tilendebragt og der er et nyt forslag.

Så det er egentlig bare for at sige, at det muligvis bliver en del af debatten, men det bliver ikke en del af det lovforslag, vi her behandler.

Kl. 11:02

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:02

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Nu er jeg nok en af dem, der kritiserer Socialdemokratiet mest i de her dage, og derfor vil jeg bare anerkende, at jeg synes, det er rigtigt gjort, at man faktisk lytter, og at man tager fleksjobbernes sikkerhed alvorligt, og at man faktisk også lytter til de fagforeninger, der fuldstændig med rette har rejst en kritik her på deres vegne. Så tusind tak for det. Det ønsker jeg jo kun at vi ser mere af, men her ville jeg bare viderebringe min ros.

Kl. 11:03

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Jens Joel (S):

Tak for rosen. Jeg kan jo bare bekræfte, at det er vigtigt for regeringen og for Socialdemokratiet, at man skal kunne ansætte fleksjobbere, men selvfølgelig også, at man skal kunne ansætte fleksjobbere på

nogle vilkår, som ikke fører til social dumping, og det ønsker vi også at sikre fremadrettet. Tak.

Kl. 11:03

Formanden (Søren Gade):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 11:03

Victoria Velasquez (EL):

Jeg forventer ikke, at ordføreren nødvendigvis vil gå i dybden med det, jeg siger nu, for det har ikke en til en noget med det her lovforslag at gøre, men handler om fleksjobbere generelt set. Det er bare, at jeg håber, at vi også sammen kan kigge på fleksjobbernes vilkår i arbejdsskadeloven, som vi også senere skal behandle i udvalget. I dag står de jo desværre til at få forringet deres sikkerhed og tryghed, når de er arbejdsløse. Men det kan vi jo tale videre om.

Kl. 11:03

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Jens Joel (S):

Det er jeg helt sikker på at vi får lejlighed til at tale videre om. I øvrigt synes jeg jo også, at vi har en udfordring med, at alt for mange fleksjobbere jo er ledige. I en tid, hvor der er rigtig meget rift om arbejdskraft i det danske samfund, har vi også en fælles opgave og forpligtigelse i at sikre, at vi får flere af dem, der er tilkendt et fleksjob, ind på arbejdsmarkedet, så de får det fleksjob.

Kl. 11:04

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet. Jeg byder velkommen til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Det her er jo et lovforslag, der indeholder rigtig mange tilrettelser, forenklinger og præciseringer af gældende regler. Mange af dem er ret tekniske, så dem vil jeg ikke gå nærmere ind i, men de er alle sammen fornuftige, synes vi.

Den del, som vi gerne vil fejre lidt i dag, er jo den her ligestilling af borgere, der har et medfødt handicap eller meget tidligt fået et handicap, og som reelt har været frataget muligheden for at prøve at bo i et andet land. Dem giver vi nu muligheden for at prøve at bo i et andet EU-land, og det synes vi er et rigtig godt fremskridt i ligestillingen af borgere med et medfødt eller meget tidligt erhvervet handicap, som før har været afskåret fra den mulighed. Det synes vi ikke har været godt, så det er vi glade for at der bliver gjort op med.

Så vil jeg også lige komme med en kort kommentar til det, der bliver udskudt nu. Vi synes også, det er vigtigt, at fleksjobbere har gode vilkår og har sikre vilkår. Det er også rigtig vigtigt, at især de her mikrovirksomheder, som der er rigtig, rigtig mange af i Danmark, og som typisk ikke har en overenskomst, også føler, at det er ubureaukratisk og let at få lov til at ansætte en fleksjobber. For der er nemlig også et problem med, at alt, alt for mange fleksjobbere, også på grund af fordomme om, hvad det vil sige at have en fleksjobber ansat, aldrig får et job. Derfor ser vi frem til den videre debat i forhold til at finde den rigtige balance dér, så vi sikrer den rigtige sikkerhed for fleksjobbere, men heller ikke får stillet noget op, som fremstår så bureaukratisk for især de allermindste virksomheder, at fleksjobberne aldrig får chancen.

Så vi ser frem til, at der kommer en god løsning efter dialogen med arbejdsmarkedets parter. Vi støtter op om den her del af lovforslaget.

Kl. 11:06

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

I årevis har forskellige regeringer skubbet den store evaluering af førtidspensions- og fleksjobreformen foran sig. Den del, vi så skal snakke om i dag, har at gøre med fleksjobdelen, som også, i hvert fald siden 2018, hele tiden har ligget som et element, som vi skulle have en gennemgribende diskussion om hvordan vi kan få tilpasset den virkelighed, der er. Det, vi behandler i dag, er så heller ikke den her revision, men bare en række mindre forslag, som SF kan støtte.

Jeg vil godt sige tak til ministeren for at have været lydhør over for de indsigelser, der har været fra faglige organisationer. Fundamentet for den aftale, vi har omkring fleksjob, er netop, at det skal være arbejdsmarkedets parter, der står bag det, og jeg synes, det er godt, at ministeren her kommer arbejdsmarkedet i møde og siger: Skal vi have fleksjob, der fungerer ude i praksis, så er der også brug for, at både arbejdsgivere og fagforeninger står bag det. Det er godt, at man her så trækker den del tilbage, der er § 22, stk. 4, for at vi så kan få en særskilt diskussion af det, efter at man har fået lavet en holdbar aftale med både fagbevægelsen og arbejdsgiverne.

Når vi kommer til det, skal der ikke være nogen tvivl om, at SF som altid forsvarende ordentlige overenskomstmæssige vilkår for fleksjobbere.

Kl. 11:07

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti. Jeg byder nu velkommen til fru Karin Liltorp fra Moderaterne.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

Tak. Der er en lille smule forvirring om talerrækken i dag, kan jeg godt se, men nu har vi lært, at vi kun er på fjerdepladsen.

I EU opererer vi jo i høj grad med fri bevægelighed, og det kommer jo alle os, der bor i EU, til gode. For mig personligt er det selvfølgelig svært at tro på, at der er nogle danskere, der faktisk hellere vil bo et andet sted end i Danmark, hvor vi har det skønneste vejr, og hvor regnen har silet ned permanent i 2 måneder, men det er faktisk tilfældet, også for pensionister. Det ønske, der er om at bosætte sig uden for Danmark, gælder netop også førtidspensionister, og det her lovforslag er specielt relevant for de førtidspensionister, der på grund af helbredsmæssige udfordringer aldrig har kunnet arbejde. De kan nu få det tilskud, de er berettiget til, med til det land i bl.a. EU, de ønsker at bosætte sig i. Det ser vi meget positivt på, for vi ser ingen grund til at begrænse disse borgere i at få det liv, de ønsker sig, også uden for landets grænser.

Nu er det allerede blevet nævnt, at den del af lovforslaget, der handler om fleksjob, er blevet udskudt, men det vil ikke forhindre mig i lige at sige et par ord om det alligevel. Generelt er den udgave, vi har af fleksjobordningen, fra 2013, både genial og uundværlig, netop fordi den er med til at sikre, at folk, der ellers er dømt ude og ikke har fuld arbejdsevne, alligevel kan blive på arbejdsmarkedet med en ordentlig løn.

Vi har i Moderaterne en stærk tro på, at de fleste mennesker rigtig gerne vil bidrage i det omfang, de kan. Historien om, at mange elsker at være på offentlig forsørgelse, køber vi ikke, for vi har alle sammen brug for at være en del af et fællesskab. Det kan være katastrofalt for den enkelte, hvis vi som samfund erklærer, at det er nemmere og billigere, hvis vi bare placerer dem på førtidspension: Du får din førtidspension, og så gider vi ikke høre mere på dig.

Vi burde nemlig også som samfund sørge for, at man har ret til at arbejde, at vi har ret til at blive inddraget i det fællesskab, som arbejdsmarkedet også er. Jeg har hørt eksempler på mennesker, der er blevet erklæret 100 pct. uarbejdsdygtige, men som har kæmpet for at få lov at få bare 3 timers fleksjob om ugen, netop fordi de gerne vil være med og gerne være med til at føle, at de bidrager positivt til samfundet.

Intentionen med det oprindelige lovforslag var faktisk at gøre det mere fleksibelt for fleksjobberne, men noget tyder nu på, at der er brug for nogle modifikationer i lovforslaget, og jeg synes, det er ganske klogt, at ministeren derfor nu vil komme med et ændringsforslag, for der skal ikke være nogen tvivl om, at intentionen er, at vi skal gøre det så attraktivt som muligt for fleksjobberne – vi skal ikke forringe deres vilkår – samtidig med at vi ikke skal gøre det mere kompliceret for arbejdsgiverne at ansætte fleksjobbere.

Så vi støtter selvfølgelig op om den del af forslaget, som stadig væk er til debat. Tak for ordet.

Kl. 11:10

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Karin Liltorp fra Moderaterne. Jeg byder nu velkommen til fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:11

(Ordfører)

Charlotte Munch (DD):

Tak. Jeg havde skrevet en meget lang tale om fleksjobordningen, så for ikke at kede jer med noget her gemmer jeg den til senere – så kan I altid kede jer der. Til gengæld vil jeg holde en ultrakort tale.

Jeg vil lige slå ned på, at det er meget positivt for os, at forslaget også indeholder de her ændringer, der har til formål at ændre reglerne for retten til at modtage dansk social pension efter EU-retten til gavn for danskere med handicap, der aldrig har haft status som arbejdstagere. Det er en meget vigtig del lige at få fremhævet.

Så vil jeg blot sige, at det glæder os, at ministeren naturligvis lytter til arbejdsmarkedets parter, og at den aftale, vi skal have på et senere tidspunkt, er fyldestgørende for os alle sammen. Tak for ordet.

Kl. 11:12

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne. Jeg giver nu ordet til fru Sólbjørg Jakobsen fra Liberal Alliance.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Sólbjørg Jakobsen (LA):

Mange tak. Som det er blevet nævnt flere gange, og som jeg kan forstå på ministeren, er den mere komplekse del af det oprindelige lovforslag trukket ud til en lidt grundigere behandling. Til den del kan jeg sige, at det selvfølgelig altid er godt, at vi gør os umage, og at tingene bliver behandlet ordentligt, men som jeg har læst det, lægger det jo op til større aftalefrihed, også for de fleksjobbere, der har en meget, meget begrænset arbejdsevne. De kan få aftalefrihed på arbejdsmarkedet mellem arbejdsgiverne og dem. Det ser vi egentlig positivt på, og vi ser da også frem til den videre behandling af det.

De andre ting, som er nævnt, f.eks. at kunne få sin førtidspension til udlandet for dem med et medfødt handicap, bakker vi også op om sammen med de andre tekniske justeringer.

Kl. 11:13

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Sólbjörg Jakobsen, Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til fru Helle Bonnesen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Helle Bonnesen (KF):

L 83 er endnu et lovforslag, som puljer forskellige indsatser, og den her gang handler det om eksport af pensionstillæg, forenkling af reglerne om beregning af fleksløntilskud, ændring af reglerne vedrørende løn- og arbejdsvilkår i fleksjob samt en mellemkommunal refusion for førtids- og seniorpension. Der er med andre ord tale om en række tekniske korrektioner, nogle større og andre mindre.

For Konservative har det været vigtigt, at mange af de her korrektioner er kommet frem via en lydhørhed mellem arbejdsmarkedets parter og ministeren. Der har virkelig været et ønske om at nå et kompromis på flere områder, herunder angivelse af kontraktændringer, og det er prisværdigt. Som en glædelig sidebemærkning noteres det, at forslaget har en positiv effekt på statens finanser og på kommunernes økonomi, og det skal ikke underkendes, om end det selvfølgelig ikke er det vigtige i det her forslag.

Konservative støtter forslaget. Derimod skal jeg hilse fra hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti og sige, at Dansk Folkeparti ikke støtter forslaget.

Kl. 11:14

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Helle Bonnesen fra Det Konservative Folkeparti. Jeg byder velkommen til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Det nytter at organisere sig, det nytter at stå sammen og udøve et fælles pres. Jeg har tidligere kritiseret, at regeringen lagde op til, at fleksjobbere skulle fratages retten til at være på overenskomstdækkede vilkår. Det er en beskyttelse af nogle, som er sårbare på arbejdsmarkedet, fordi de eksempelvis er ramt af sygdom. Det er den del af lovforslaget, som bliver diskuteret nu her, og som står til at blive udskudt, og vi vil selvfølgelig arbejde for, at alle forringelserne ikke bare bliver udskudt, men bliver taget af bordet og trukket fuldstændig tilbage.

Siden reformen i 2012 om førtidspension og fleksjob har jeg sjældent og på så kort tid set så mange angreb på fleksjobbere, som vi har set den seneste tid, og derfor er jeg glad for, at ministeren udskyder den del, der forringer vilkårene for fleksjobberne i forhold til at have ret til en overenskomst. Det har elever og lærlinge i dag, og det har fleksjobbere også, og det skal de fortsat have ligesom på den gamle ordning. Jeg håber, det bliver trukket tilbage endegyldigt, og det samme gælder andre ting, vi ser, hvad angår fleksjobbere.

Det være sig f.eks. det, vi skal forhandle senere i dag, som handler om fleksjobbernes vilkår, når det kommer til arbejdsskadesager, for de her ting hænger sammen. Hvis du som fleksjobber pludselig risikerer at blive sanktioneret i din velfortjente erstatning, er det med til at skabe en utryghed for fleksjobbere. Hvis du som fleksjobber pludselig ikke har en overenskomst at støtte dig til, er det med til at forringe den tryghed og de vilkår, du har som fleksjobber. Vi skal ikke forringe vilkårene for fleksjobbere, tværtimod. Vi skal i stedet

for styrke dem og gå ad den vej, der fører til, at vi får skabt flere fleksjob. Her er jeg enig med tidligere ordførere i, at vi simpelt hen skal have knækket den arbejdsløshedskurve, vi ser der er for fleksjobbere, og sørge for, at vi får et rummeligt arbejdsmarked, og for, at flere fleksjobbere ikke er på ledighedsydelse, men faktisk er en del af vores arbejdsmarked.

Så vil jeg da lige sige, at sker det, at det bliver sådan, at vi får den her del ud af lovforslaget, så bakker vi faktisk op om lovforslaget. Jeg var ellers også klar til at sige, at vi var imod det, men hvis den del, der handler om at forringe fleksjobberes vilkår, bliver taget ud, så bakker vi op om det, der er tilbage i lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 11:17

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten. Jeg byder nu velkommen til fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Man kan sige, at den mest diskuterbare del af det her lovforslag nu er trukket tilbage. Jeg synes, det egentlig er en fornuftig disposition af regeringen at sige: Lad lige parterne forsøge at finde frem til en enighed her. Det kan vi i hvert fald også kun bakke op om fra Radikale Venstres side.

De andre, mere tekniske dele i lovforslaget her bakker vi naturligvis også op om og ligeledes også i forhold til at kunne tage et pensionstillæg med, hvis man har et medfødt handicap eller har fået et meget tidligt handicap. Det, der ligger tilbage, er fornuftigt, og vi ser naturligvis frem til også at høre, hvad parterne vil komme frem til senere i forløbet. Men Radikale støtter lovforslaget.

Kl. 11:18

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre. Jeg giver nu ordet til fru Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen fra Alternativet.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT):

Tak for ordet, formand. Jeg var lige løbet ud for at udskrive en ny tale, og den nåede heldigvis lige at blive printet. For egentlig havde jeg tænkt, jeg skulle holde en tale om, hvorfor vi ikke kan støtte lovforslaget, som jo svækker fleksjobbernes vilkår på arbejdsmarkedet, og som er et forslag, som organisationer som FH, Danske Handicaporganisationer og Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet er kritiske over for. Men de dele af forslaget hører jeg som værende udskudt fra ministerens side, og det er glædeligt.

Vi glæder os til videre at drøfte, hvordan vi kan sikre de bedst mulige vilkår for fleksjobberne. Derfor er vi egentlig meget tilfredse med den videre aftale. Vi har det godt med, at vi får sikret, at vi ændrer reglerne omkring eksport af pensionstillæg, og at vi generelt sikrer, at vores system bliver forenklet og mere simpelt der, hvor det giver mening.

Så som udgangspunkt kan vi støtte forslaget, som det ligger, med de ændringer, ministeren lægger op til. Det er dog med det forbehold, at jeg ikke har nået at sætte mig konkret ind i det lovforslag, som ministeren foreslår, med de ændringer, ministeren kommer med. Tak.

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen fra Alternativet. Jeg byder nu velkommen til den sidste ordfører i rækken, hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, formand. Jeg tror, at vi er flere, der havde forberedt at sige pænt nej tak indtil her i morges, hvor vi fik at vide, at vi godt kunne sige ja tak. Læren af det ville jo nok være, at hvis regeringen tog to tredjedele ud af deres lovforslag hver gang, gik det hele meget nemmere, og så kunne vi alle sammen se os i det. Så det må være læren, vi tager med fra i dag.

Jeg kommer til at sige, at jeg stemmer for, men man skal jo lige skyde bjørnen, inden man sælger skindet. Lad os nu se, hvor meget ministeren tager ud, og hvad hun lægger ind. Men hvis det er, som jeg formoder at det er, kan vi naturligvis godt støtte den del af forslaget, der er tilbage, efter at noget er blevet taget ud. Så Nye Borgerlige kommer til at støtte forslaget, hvis det er, som vi forventer at det bliver.

Kl. 11:19

Kl. 11:20

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Jeg giver nu ordet til beskæftigelsesministeren.

Kl. 11:20

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for det, og tak for det gode råd om helt konsekvent at fjerne to tredjedele i vores lovforslag for at opnå større opbakning. Vi ville jo så også opnå to tredjedele mindre indflydelse på vores samfund, og jeg er ikke sikker på, at det er det værd, hr. Kim Edberg Andersen. Men lad os arbejde på sagen, så vi kan lave flest mulige ting sammen.

Det er så afgjort stadig min intention som minister at respektere den aftale om førtidspension og fleksjob, der ligger. Det er også fortsat min intention at have arbejdsmarkedets parter med på råd, og derfor vil jeg sige tak for fleksibiliteten. Jeg beklager, at nogle skulle tilbage og printe nye taler. Jeg tror, at vi på det her område, der, hvor der er tradition for det og en god etik i forhold til det, står os rigtig godt ved at have arbejdsmarkedets parter med på råd, og det mener jeg også gælder i den her sag. Så det vender vi tilbage med på et senere tidspunkt.

Derfor er det, der er tilbage, som flere også har været inde på, at vi giver nogle bedre muligheder for dem, der har et handicap, der er så alvorligt, at man aldrig er på arbejde – muligheden for en fleksibilitet i forhold til at tage til et andet EU-land. Det er noget, andre førtidspensionister, som på et tidspunkt har været i arbejde, godt kan i dag, og helt grundlæggende synes jeg, det er en fornuftig ændring. Samtidig med at jeg mener, at vi helt grundlæggende skal værne om at have stramme regler for, hvilke danske ydelser man kan tage med til udlandet, så mener jeg, at det her både er rimeligt og sund fornuft. Så tak for den brede opbakning til det.

Også tak for opbakningen til at rydde op i reglerne for kommunernes beregning af fleksløntilskud og de meget sexede regler for mellemkommunal refusion for førtidspension og seniorpension. Det er rigtigt, som flere har været inde på, at det kan lyde både tørt og teknisk, men det er jo samtidig også menneskers hverdag, som det tørre og tekniske har betydning for. Derfor er det også med respekt for f.eks. den mor, som har et fleksjob, som hun i en periode ikke

kan varetage, fordi hun har et barn med handicap, der skal passes derhjemme, og dermed i dag oplever en væsentlig nedgang i sin indtægt. Så inde bag ved det tørre og tekniske er det bare hende, man skal se for sig, og så giver det tørre og tekniske så absolut mere mening, og det er godt, at vi nu ændrer de regler.

Det er også vigtigt at sige, at når vi er nede at pille i de enkelte justeringer, er det jo samtidig noget, der skal ses i lyset af, at vi i det hele taget har varslet en større gennemgang af udviklingen af førtidspensionen. Det er nogle tal, vi har set for nylig være i ret stor stigning, og derfor er det også fra Beskæftigelsesministeriets side varslet, at vi vil kigge ind bag de tal og se, hvad det er, der er på spil, så vi politisk kan stilling til, hvordan vi vil forholde os til det fremadrettet. Det samme gælder i forhold til fremtidens beskæftigelsesindsats, hvor vi også ambitiøst har varslet en stor gennemgang og nedsat en ekspertgruppe, der skal sidde frem til sommer, og som også kommer til at betyde, at vi har et fundament at tage de politiske diskussioner på.

Det er ikke det, vi står med i dag. I dag står vi med et par mindre, men væsentlige ting, der bliver løst. Jeg er glad for, at det ser ud til, at Folketinget bredt vil bakke op omkring det. Tak for ordet.

Kl. 11:25

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til beskæftigelsesministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Permanent uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats på 110 pct.).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).
(Fremsættelse 15.11.2023).

Kl. 11:25

Forhandling**Formanden (Søren Gade):**

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører, jeg byder velkommen til, er hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det, formand. Det her er et rigtig godt og rigtig vigtigt lovforslag, fordi vi nu permanentgør muligheden for, at nogle af dem, der har brug for et sporskifte i løbet af livet, kan skifte til nogle af de funktioner, vi har mest brug for bliver varetaget derude, så man får endnu bedre mulighed for at få glade lønmodtagere til at varetage det arbejde. Vi permanentgør retten til at tage en faglært uddannelse inden for nogle af de områder, hvor vi mangler allermest arbejdskraft. Det kunne være sosu-området. De gange, hvor vi har indført muligheden midlertidigt, har vi set, at rigtig mange af dem, der har brugt den her mulighed, har valgt at uddanne sig inden for

social- og sundhedsområdet, og det er jo nogle af dem, vi ved vi kommer til at mangle fremadrettet.

Så det er godt for den enkelte lønmodtager, og det er godt for os som samfund. Det er også rigtig godt, at vi får nogle flere muligheder for, at man kan uddanne sig inden for nogle af de områder, hvor der er industrivirksomheder, som bidrager til den grønne omstilling. For der er ikke nogen klimakamp, i hvert fald ikke i praksis, uden dygtige håndværkere. Derfor er vi fra Socialdemokratiets side selvfølgelig ekstremt glade for, at vi nu gør det permanent.

Det er jo målrettet mennesker, som har været nogle år på arbejdsmarkedet. Enten har de trukket allermindst på uddannelseskontoen i første omgang og ikke fået sig en erhvervsuddannelse, eller også har de måske en erhvervsuddannelse, som er forældet. Og vi ved, at hvis man på det tidspunkt i livet har brug for et sporskifte, kan det være svært at finansiere det på nogle af de uddannelsesordninger, man normalt har. Derfor er muligheden for at tage en faglært uddannelse inden for de områder, hvor vi mangler mest arbejdskraft, på 110 pct. dagpenge fuldstændig afgørende for lønmodtagerne, men også for vores velfærdssamfund og for den grønne omstilling. Socialdemokratiet støtter naturligvis op om forslaget.

Kl. 11:27

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet, og jeg byder nu velkommen til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for ordet. Vi har allerede i dag store udfordringer med mangel på faglært arbejdskraft, bl.a. på ældreområdet og også i de brancher, der understøtter den grønne omstilling i Danmark. Det er problemer, som vi kan se på alle fremskrivninger kun bliver værre i fremtiden. Derfor synes vi også, at det her er et fornuftigt initiativ, som vil hjælpe dagpengemodtagere over 30 år til at kunne se sig selv gå i gang med en faglært uddannelse, som vi har så stort behov for i fremtiden.

Så vi synes, det er fornuftigt, at vi går i gang med det her initiativ, der kan hjælpe nogle ledige, men som jo også kan imødegå nogle af de udfordringer, vi ser ind i, og som er rigtig, rigtig store. Det er selvfølgelig ikke gjort med det her forslag; vi løser ikke de udfordringer, vi står over for i forhold til den her mangel på arbejdskraft, men det er et skridt på vejen, der samtidig hjælper nogle af de ledige, som af forskellige årsager ikke er nået derhen i uddannelsessystemet og har fået taget den uddannelse, som de havde lyst til. Med de ord bakker vi op om det her lovforslag.

Kl. 11:28

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Der er jo ingen tvivl om, at man i fremtiden får brug for mange flere med uddannelse og der bliver brug for færre uden. Der er mange forskellige beregninger, og man kan undre sig over, hvordan man kan nå frem til og regne ud, at det præcis er 99.000 faglærte, der bliver brug for, men vi kan blive enige om, at der bliver brug for mange flere. Det er egentlig ret simpelt at forestille sig. Lad os sige, vi herovre har en hel masse mennesker uden uddannelser og vi derovre har brug for en masse mennesker med uddannelser. Ja, den

bro, der skal bygges, skal bestå i, at vi uddanner folk. Der er jo i den grad brug for en løbende efter-, voksen- og videreuddannelse. Det er også samtidig afgørende for produktiviteten i virksomhederne, både offentlige og private, fordi det er det, der samtidig giver en højere velstand.

Uddannelse er vigtigt for den enkelte, der også på den måde kan undgå den ensidige nedslidning. Lønmodtageren kan blive mere frigjort fra den enkelte arbejdsgiver og kan blive gjort klar til de nye jobs, der kommer. Man må også bare sige, at tusinder af lønmodtagere ikke kan holde til den stigende pensionsalder. Det gælder selvfølgelig især for folk med hårdt fysisk arbejde, men også for folk med jobs, hvor det er stress, der ødelægger psyken. Samtidig står vi over for den her modsætning imellem den arbejdskraft, der er til rådighed, og den efterspørgsel, der er på kvalifikationer.

SF foreslår derfor en række forskellige ordninger, der kan forebygge nedslidning og fjerne barrierer for efteruddannelse og bidrage til, at flere mennesker kan have et godt arbejdsliv helt frem til pensionsalderen. Samtidig skal vi skabe det her match mellem arbejdskraft og virksomhedernes efterspørgsel, og det gælder både private og offentlige. Der er simpelt hen på den måde brug for, at mange flere mennesker foretager et sporskifte i livet.

De 110 pct. i dagpenge er efter vores opfattelse ikke alverden. SF så hellere, at vi havde brugt den sats, som man havde indtil sidst i 80'erne, nemlig 125 pct. af dagpengene. Det var dengang, hvor man ønskede virkelig at give det et skub i forhold til efteruddannelse. Man kan også sige, at de 110 pct., som vi nu gør permanent, i hvert fald er med til at give den sikkerhed, både for den enkelte lønmodtager og virksomhederne, for, at man så kommer i gang med det. På den måde synes vi, at det er et rigtig godt skridt at gøre ordningen permanent, og vi stemmer selvfølgelig for lovforslaget.

Kl. 11:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen, hr. Karsten Hønge. Der er sket en ændring i ordførerrækken, som vi lige skal have styr på. Der sker så meget i dag.

Så vil jeg gerne sige velkommen til Moderaternes ordfører. Værsgo, fru Karin Liltorp.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

Tak for det. Som det allerede er blevet sagt, mangler vi i den grad arbejdskraft i Danmark inden for næsten alle fagområder – både inden for velfærdssektoren, men også i den grad i forhold til at styrke den grønne omstilling. Det er derfor, vi gang på gang gentager, at vi skal sætte ind for at skaffe arbejdskraft, og i Moderaterne har vi jo ofte snakket om behovet for udenlandsk arbejdskraft, netop fordi vi mener, at vi behøver at være mange flere end i dag.

Men det her lovforslag tager fat i noget helt andet, men bestemt også meget relevant. Det er jo ikke nok, at vi har nogle arbejdsledige i landet, for de skal også have de rigtige kompetencer. Retten til 110 pct. dagpenge ved videreuddannelse til et job, hvor vi mangler arbejdskraft, tror vi på kan være med til at skaffe flere tilbage på jobmarkedet. Det er entydigt positivt, at man ser på de arbejdsløses kompetencer og sørger for, at de får den videreuddannelse, der kræves for at bestride et relevant job. Høringssvarene til forslaget er ligeledes meget positive, da alle arbejdsmarkedets parter er enige om, at det er et skridt i den rigtige retning.

En ting, jeg synes er sjovt, er Ældre Sagen, der i deres svar nævner, at det er et relevant forslag, da der mangler personale i plejesektoren, med udgangspunkt i at ældre er plejekrævende. Der kan jeg jo aldrig lade være med at blive lidt provokeret, for man er jo ikke nødvendigvis plejekrævende, fordi man er ældre. Der er skam nogle ældre, der er plejekrævende, men jeg ser nogle meget større

perspektiver her, nemlig at de ældre, seniorerne, får bedre mulighed for at videreuddanne sig og derfor kan få lyst til at blive endnu længere på arbejdsmarkedet. De fleste ældre er nemlig i ganske fin form, og de har ikke brug for nogen form for pleje, men de bliver tit fravalgt i jobs på grund af deres alder. Mon ikke, at det her også kan være med til at vende den udvikling og få overbevist arbejdsgiveren om, at man faktisk er fuldt ud i stand til at bestride de fleste jobs, selv om man har rundet 60 år.

Så alt i alt er vi i Moderaterne meget positive over for forslaget. Flere i relevant uddannelse og potentielt flere seniorer på arbejdsmarkedet kan man ikke være imod, så vi støtter op om forslaget. Tak for ordet.

Kl. 11:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det Danmarksdemokraternes tur. Værsgo til fru Charlotte Munch.

Kl. 11:34

(Ordfører)

Charlotte Munch (DD):

Tak. Med forslaget til finansloven for 2024 vil ledige også fremover have mulighed for et uddannelsesløft med 110 pct. af den lediges hidtidige dagpengesats på udvalgte erhvervsuddannelser. Når jeg griner, er det, fordi jeg simpelt hen har glemt at få printet min tale, så jeg har siddet og griflet den ned her i hånden, og derfor har jeg måske lidt svært ved at læse, hvad jeg selv har skrevet, men jeg skal gøre mig umage.

Permanentgørelsen vil give ufaglærte eller faglærte, som er fyldt 30 år, med forældede uddannelser, ret til at påbegynde en erhvervsuddannelse og modtage dagpenge med 110 pct. af hidtidig dagpengesats, hvis erhvervsuddannelsen optræder på positivlisten. Positivlisten vil fortsat dække en tredjedel af aktiviteten på erhvervsuddannelserne, hvor arbejdsmarkedets parter er med til at udvælge erhvervsuddannelserne til positivlisten. Forslaget indeholder en permanentgørelse af uddannelsesløft med 110 pct. af dagpenge, så retten fremover gælder uden tidsbegrænsning. Det er positivt, at der etableres en ordning, der kan bidrage til at sikre flere faglærte på arbejdsmarkedet i fremtiden inden for de områder, hvor vi mangler arbejdskraft.

I forlængelse heraf er det for Danmarksdemokraterne vigtigt, at udvælgelsen af uddannelserne til positivlisten sker på et analytisk grundlag. I Danmarksdemokraterne er vi generelt meget positive over for tiltag, der øger muligheden for at få flere ind på vores erhvervsuddannelser, og jeg kan derfor allerede nu afsløre, at vi stemmer for forslaget.

Kl. 11:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Det gik meget godt med at læse det op. Tak for ordførertalen. Der er ingen korte bemærkninger. Så er det LA's tur. Værsgo til fru Sólbjørg Jakobsen.

Kl. 11:36

(Ordfører)

Sólbjørg Jakobsen (LA):

Mange tak. Intentionerne bag det her lovforslag er jo meget sympatiske. Vi ved jo, at vi mangler kvalificeret arbejdskraft. Alle vil gerne have, at deres ældre, som er plejekrævende, får den nødvendige pleje. Dog må jeg rette kritik af lovforslaget, for det er ikke sådan, vi skal løse problemerne. Der sidder en masse unge mennesker heroppe, kan jeg se, og hvis de efter endt gymnasieuddannelse eksempelvis tager nogle år, hvor de arbejder, har måske fået børn, så vælger de som måske 24- eller 25-årige at tage en uddannelse, og så skal de

sidde ved siden af en, der får langt mere end dem. Hvis man spørger dem hvorfor, er svaret, at de er på dagpenge.

Det er jo ikke sådan, vi skal gøre. Vi skal sikre, at der er gode arbejdsvilkår, sikre, at der er gode incitamenter for at arbejde som eksempelvis social- og sundhedshjælper, og det gør vi ikke ved at sige, at hvis du er på dagpenge og over 30 år, får du 110 pct. Vi får allerede skattefinansierede uddannelser, og der er også mulighed for understøttelse, og derfor mener vi ikke, at det her er den rigtige løsning.

Dog skal det også siges, at det er som en del af udkastet til finansloven, at regeringen er kommet med det her, og sidste gang, man lavede det her på forsøgsbasis, var vi jo med i finansloven, så vi endte med at spise en skovsnegl og stemme for. Og skulle det havne i den endelige aftale, og skulle Liberal Alliance være med, kan det være, at vi bliver tvunget til at trykke på den grønne knap. Men det er ikke, fordi vi mener, det her er den rigtige vej at gå.

Kl. 11:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er en kort bemærkning. Jeg vil gerne give ordet til Socialdemokratiets ordfører. Værsgo, hr. Jens Joel.

Kl. 11:38

Jens Joel (S):

Tak for det. Og tak til Liberal Alliances ordfører, både for talen, men jo også for ærligheden om, hvad Liberal Alliance mener, og om, at det kan være, at man i kompromisets navn alligevel ender med at gå med i den her del. Det vil jeg gerne give en anerkendelse for. Jeg skal bare lige høre, om jeg har forstået det rigtigt: Mener man i Liberal Alliance simpelt hen, at når det handler om mennesker, som har trukket allermindst på uddannelseskontoen i første omgang, og som har haft et arbejdsliv og så på et tidspunkt bliver ledige og har brug for et sporskifte, så er det at give dem for gode vilkår, at de får 110 pct. af dagpengene for det?

Kl. 11:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 11:38

Sólbjørg Jakobsen (LA):

Jo, men det er jo ikke dem, der er målgruppen. Hvis du vil have en uddannelse, der ikke står på positivlisten, får du ikke den fordel. Det gælder kun de uddannelser, der står på positivlisten. Så det er jo ikke rigtigt, at det er for dem, der har trukket allermindst på uddannelseskontoen. Det er for dem, der uddanner sig til lige præcis det, vi mangler på det tidspunkt. Og det er rigtigt, at vi skal have fokus på det, men vi mener bare ikke, at det er den rigtige måde at gøre det på.

Kl. 11:39

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Jens Joel.

Kl. 11:39

Jens Joel (S):

Nu bliver jeg muligvis endnu mere forvirret, for LA's kritik går så ikke på, at man generelt set får muligheden for det her, men på, at vi giver en ekstra forlomme til nogle af dem, der har trukket mindst på uddannelseskontoen, og som ønsker at tage en uddannelse inden for noget af det, vi som samfund mangler allermost. Det skal de ikke kunne gøre på 110 pct. dagpenge. Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 11:39

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 11:39

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Det er bare ikke vores politik, at man bare skal smide ekstra penge efter noget. Det er helt fair, hvis ordføreren mener, at det er den rigtige vej at gå, men det mener jeg ikke, og det mener vores parti ikke. Vi synes, at der er gode muligheder for at uddanne sig i Danmark, også på gældende vilkår, og at give 110 pct. dagpenge på nogle uddannelser og kun til folk på dagpenge mener vi ikke er den rigtige vej at gå. Det er sådan det er.

Kl. 11:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Sólbjörg Jakobsen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det Det Konservative Folkepartis tur. Værsgo, fru Helle Bonnesen.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Helle Bonnesen (KF):

Diskussionen om ret til uddannelsesløft med forhøjet dagpengesats har vi jo haft tidligere i år. Dengang stemte Konservative imod. I foråret, da vi alene diskuterede den 1-årige aftale, var der tale om en ekstra offentlig udgift på ca. 200 mio. kr. Hos Konservative forstår vi behovet for at sætte fokus på særlig uddannelse især inden for de fag, hvor der forventes behov for arbejdskraft, eller hvor vi ved der er mangel, og det har vi jo desværre talrige eksempler på i dag. 46 pct. af danske virksomheder oplever produktionsbegrænsninger på grund af rekrutteringsudfordringer. Derfor kan det også gå hen og blive en barsk opgave at vælge de uddannelser ud. Vi mener ikke, at det her er vejen frem. Vi mener ikke, at forslaget er en god idé.

Når vi alligevel åbner en dør lidt på klem, så er det jo, fordi der lige nu bliver forhandlet finanslov, og af respekt for den proces forbeholder vi os retten til at følge lovarbejdet af L 84 i de nærmeste uger. Vi mener ikke, at det er den mest oplagte vej at gå, men hvis det ender med at være en del af en overordnet og samlet aftale, kan det være, vi går hen og reevaluerer det.

Jeg skal i øvrigt også hilse fra hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti og sige, at Dansk Folkeparti ikke støtter forslaget.

Kl. 11:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Helle Bonnesen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så siger vi velkommen til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten.

Kl. 11:41

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Tak, formand. Vi er glade for, at ordningen nu bliver permanent, for et af de bedste beskæftigelsespolitiske tilbud til de ledige er uddannelsesmuligheden for sporskifte, både for de ufaglærte, der nu får chancen for at få en erhvervsuddannelse, og for dem, der på grund af fysiske eller psykiske udfordringer er nødt til at foretage et brancheskift. Jeg talte i sidste uge med en pædagog, som desværre på grund af dårlig ledelse ikke kunne mere og var blevet sygemeldt med stress. Men hun vil virkelig, virkelig gerne tilbage til arbejdslivet.

Nogle af de ting, der kan være med til at gøre, at man kommer tilbage, er også nogle gange faktisk at få lov til at lave noget helt andet, hvor man ikke oplever de belastninger, som man ellers har gjort i sit tidligere arbejde. Vi taler rigtig ofte om nogle, der på grund af en fysisk arbejdsulykke har brug for et skifte, men det kan også sagtens være på grund af noget psykisk, at man har brug for et brancheskift, og det skal vi da støtte op om. Vi synes, at man i stedet for at skulle tage en beslutning i ens helt unge år i folkeskolen,

der skal være for resten af livet, så skal man tænke uddannelse som noget, man kan tage igennem hele livet. Vi synes, det er livslang læring, der skal være den vej, vi skal gå.

Tilbuddet om en erhvervsuddannelse på 110 procents dagpengesats er hidtil kun blevet givet til ufaglærte eller faglærte med en gammel uddannelse, men efter min og Enhedslistens mening bør flere ledige end den nuværende målgruppe have adgang til tilbuddet. Jo flere ledige, der kan få en erhvervsuddannelse, mens de er ledige, jo bedre. Det er både godt for dem, for den enkelte, for deres kommende arbejdsplads og kollegaer, for arbejdsmarkedet og for vores samfund, hvor vi som bekendt mangler faglærte medarbejdere i mange fag; det vil både sikre og styrke velfærden nu og i fremtiden, men også at vi kommer i mål med den grønne omstilling, som er hjerteblod for os i Enhedslisten.

Til vores glæde kan vi se, at flere af de ønsker, vi har til, hvordan man kan forbedre ordningen, falder sammen med dem, som Fagbevægelsens Hovedorganisation kommer med i deres høringssvar. Fagbevægelsen ved jo, hvor skoen trykker på deres medlemmer, og kan derfor også se behovet for at udvide ordningen på forskellige områder. Jeg vil tage fem af dem med.

Det ene er, at vi skal væk fra kravet om en gammel uddannelse. Det foreslår FH også. Et af de store problemer med ordningen er kravet om, at de ledige, der i forvejen har en erhvervsuddannelse, ikke må have brugt den inden for de sidste 5 år, hvis de vil gøre brug af tilbuddet. Men vi ved, at mange, inden de bliver ledige, har kæmpet med at komme tilbage i deres job og fag, selv om de er fysisk eller psykisk nedslidte. De kommer altså lige fra fag, de ikke længere kan arbejde i, og de er derfor ikke berettiget til at opnå de 110 pct. i dagpenge, hvis de skal starte på en ny erhvervsuddannelse. Det er jo fuldstændig tosset, og derfor foreslår vi, at ordningen også skal omfatte ledige med en erhvervsuddannelse, som ikke længere kan arbejde i deres gamle fag. Så hvis de ikke kan arbejde længere i deres gamle fag, skal de da have muligheden.

Det andet er, at også ledige med videregående uddannelse skal have ret til tilbuddet, og det foreslår FH også; for også ledige, som i forvejen har en videregående uddannelse, kan have brug for at skifte til en ny branche. Jeg mener, at det var AE, der lavede en forudsigelse om, at der vil komme et overskud på 25.000 akademikere. Det ville da være fedt, hvis vi faktisk kunne få dem til at lave et brancheskift direkte til velfærden og den grønne omstilling. Det kunne være mange af de pædagoger og lærere, som vi har brug for, der har været syge med stress, og som derfor har lyst til at skifte til en anden erhvervsuddannelse. Det kunne også være rigtig givende, eksempelvis i forhold til hende, jeg fortalte om tidligere. I dag har de ikke ret til at bruge redskabet, men det mener vi i Enhedslisten at de skal kunne på lige fod med faglærte ledige, der ikke længere kan arbejde i deres fag.

Okay, for det tredje. Tilbuddet skal også omfatte professionsuddannelserne; det foreslår FH også. Den nuværende ordning giver kun ledige ret til at tage en erhvervsuddannelse, men som bekendt er der også mangel på arbejdskraft i fag, der kræver en videregående uddannelse, det være sig pædagog, sygeplejerske, lærer osv. Derfor mener vi også, at uddannelsesløftet skal give ret til at tage en professionsuddannelse, hvis den står på positivlisten over mangelområder.

Og så er vi for det fjerde også enige med FH i, at positivlisten skal være bredere. Ifølge lovforslaget må ordningen kun omfatte en tredjedel af aktiviteten på erhvervsuddannelserne. Jo flere ledige, der kan få en erhvervsuddannelse, jo bedre for dem og for os alle sammen. Når social- og sundhedsuddannelserne i volumen fylder så meget i ordningen, kan 1/3-reglen jo gå ud over uddannelser, f.eks. inden for den grønne omstilling.

Det sidste ønske, vi har – og det er også blevet nævnt tidligere her på talerstolen – er, at satsen skal være på de 125 pct. for at gøre det så attraktivt som muligt for dem, der har stiftet familie,

som ellers ikke ville have råd til at gøre det. Vi vil kunne skabe bedre forudsætninger for det. Vi vil stille ændringsforslag til de fem punkter, men vi bakker også op om forslaget, selv om de ikke bliver vedtaget. Tak for ordet.

Kl. 11:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Der er en kort bemærkning. Jeg vil gerne give ordet til fru Sólbjörg Jakobsen fra LA. Værsgo.

Kl. 11:47

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Tak, og tak for talen. Jeg bliver lidt i tvivl, når der bliver rejst så mange ønsker om, at det kunne omfatte flere, og om flere penge. Har Enhedslisten med de ønsker lavet beregninger på, hvad det ville koste at sætte det op på 125 pct. og lade det gælde i længere tid og for en større målgruppe? Og har man i så fald også fundet finansiering til de ekstra omkostninger?

Kl. 11:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Victoria Velasquez, værsgo.

Kl. 11:47

Victoria Velasquez (EL):

Selvfølgelig. Vi har også tidligere foreslået det. Men jeg får lyst til at vende spørgsmålet den anden vej: Har Liberal Alliance egentlig regnet ud, hvad det vil koste at lade være, og hvad det vil koste, hvis vi ikke sikrer, at vi har faglærte nok i vores velfærd, og at vi har faglærte nok til den grønne omstilling?

Kl. 11:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Sólbjörg Jakobsen, værsgo.

Kl. 11:47

Sólbjörg Jakobsen (LA):

Det ser jeg frem til at læse videre i. Og i forhold til vores afslag på det her forslag er det rigtigt, at vi har andre løsninger, og der har vi nemlig også taget højde for, at vi skal have noget mere arbejdskraft. Derfor har vi også sat nogle reformdagsordener, som vil give langt, langt flere ansatte i Danmark. Så ja, det har vi også. Men jeg ser frem til at se, hvordan udgifterne skal finansieres.

Kl. 11:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Victoria Velasquez (EL):

Det glæder jeg mig til at se. Men jeg synes, at noget af det, der er rigtig vigtigt, når vi skal mødes og vende det, ikke bare er arbejdskraft generelt; det, vi har brug for, er kvalificeret arbejdskraft. Man kan ikke bare lige komme ind fra gaden som ufaglært og så bestride nogle af de vigtige opgaver, som vi har brug for i forhold til den grønne omstilling og i forhold til vores fælles velfærd. Der er det nødvendigt, at man har uddannelsen og kvalifikationer. Så derfor handler det ikke bare om at køre arbejdsudbudsreformer, som Finansministeriet siger, eller at lette skatten eller andre ting. Vi har brug for konkret at sætte ind, så vi får faglærte i fremtiden.

Kl. 11:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Så kom der lige en kort bemærkning til. Jeg vil gerne give ordet til hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kim Edberg Andersen (NB):

Det var mere på grund af det svar, der kom nu her, og jeg bliver bare nødt til at sige: Der er jo også noget, der hedder markedet. Og man kan sige, at hvis der er rigtig gode penge i at sætte vindmøller op og man har brug for rigtig mange elektrikere, støbefolk, jernbindere, og hvad man nu ellers bruger til en vindmølle, så er der masser af virksomheder, som uddanner dem.

Det vil sige, at så behøver du ikke give dem 110 pct.'s dagpenge-sats, for så får de lærlingeløn, når de kommer og beder om det. Men jeg ved godt, at for Enhedslisten er det svært at forholde sig til, at markedet virker. Det er jo faktisk det, der betaler alle de penge, som Enhedslisten er rigtig god til at stå at bruge fra talerstolen nu.

Så det var nok mere en kommentar, for jeg blev sådan, at der er masser af idéerne fra Enhedslisten, jeg faktisk er enig i – jeg vil bare gerne finansiere dem på en anden måde – men der er også nogle af de ting, som Enhedslisten siger, hvor man bare skal huske, at den her lillebitte ændring, som bliver italesat i dag, alligevel koster 1 mia. kr. Og den milliard er jeg sikker på vi får mange sosu-assisterter for, hvis vi smider den i lønpuljen, i stedet for at vi giver den som 10 pct. ekstra under uddannelsen.

Kl. 11:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:50

Victoria Velasquez (EL):

Det her er ikke en lille ændring. Det her er en kæmpe sejr for arbejderne bredt set i hele landet – at man har ret til at kunne uddanne sig, mens man er ledig og med en mere tryk økonomi. Og så synes jeg, det er påfaldende, at det eksempel, vi skal høre, på, at markedet virker, er vindmøller; er der noget, der har fået medvind, apropos vindmøller, er det vindmøller, der har fået så mange statslige investeringer.

En af årsagerne til, at Danmark overhovedet er så langt fremme, når det kommer til vindmølleindustrien, er netop, at man her fra Christiansborg, at man fra det offentlige, og at man for vores fælles skattekroner har valgt at investere i det. Det er der mange private virksomheder, der har draget nytte af, så jeg synes, det er et lidt sjovt eksempel at komme med.

Kl. 11:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Kim Edberg Andersen, værsgo.

Kl. 11:50

Kim Edberg Andersen (NB):

Men det var mere for at relatere til noget, som jeg har hørt Enhedslisten snakke om, og guderne skal vide, at jeg har hørt Enhedslisten snakke om vindmøller næsten altid, så jeg tænkte, at det var et billede, jeg kunne tage. Jeg kunne også have snakket atomkraftværker og brugt den håndværkerrække, der skal bruges til at lave det, men der ved jeg, at så ville jeg tale for lukkede ører, for der lukker Enhedslisten jo døren hver gang, selv om det er grøn og CO₂-fri energi.

Men virkeligheden er jo bare, at nej, det her er ikke småt – det er 1 mia. kr. Altså, det er 1 mia. kr., som bare bliver kastet ud i et forsøg på at dirigere folk hen at arbejde med noget, som politikerne synes de skal arbejde med, og ikke noget, de selv har lyst til at arbejde med. Det er jo derfor, vi har positivlisten. Det er jo, fordi de politikere, der har stået herinde, har svigtet velfærdssamfundet i stor stil i mange år, at vi ikke har de ansatte derude, vi skal bruge.

Kl. 11:51

Kl. 11:54

Den fg. formand (Annette Lind):
Ordføreren, værsgo.

Victoria Velasquez (EL):

Nej, det var, fordi ordføreren påstod, at det var markedet, og derfor synes jeg, det var rimelig påfaldende, at ordføreren så bruger et eksempel, som netop viser, at markedet slår fejl, og at der er brug for, at vi fælles prioriterer den grønne energi og prioriterer vindmøllerne.

Så er der den anden ting: Det her er ikke et forsøg, der bliver startet nu – vi har gjort det her over en lang årrække. Det her er noget af det, som virkelig batter i forhold til at sikre folk, der får en uddannelse. Vi så jo så også gerne, at vi styrkede mulighederne for efter- og videreuddannelse, mens folk *er* i arbejde, men det er også rigtig godt, at vi får styrket det, mens de er ledige.

Kl. 11:52

Den fg. formand (Annette Lind):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til Enhedslistens ordfører. Og så vil jeg gerne sige velkommen til Radikale Venstres ordfører. Værsgo, fru Katrine Robsøe.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg forstår regeringens sådan meget lavpraktiske begrundelse for, at det her lovforslag er fremsat nu, men jeg må også bare henvise til, at der er gang i finanslovsforhandlinger, og derfor vil vi i Radikale Venstre tage stilling til det konkrete forslag, når de forhandlinger er afsluttet, fordi det jo indgår som en del af de forhandlinger. Tak for ordet.

Kl. 11:52

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger til fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre. Der er blevet hilst fra DF, og så er det nemlig Alternativets tur. Værsgo til Alternativets ordfører, fru Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT):

Tak, formand. I Alternativet drømmer vi om et arbejdsmarked, som er meget mere fleksibelt, end det er i dag. Vi drømmer om, at man kan indrette sit liv anderledes, og at man kan uddanne sig hele livet, både for at blive klogere, men også fordi man skal kunne være fleksibel og skifte retning, når det giver mening i livet.

Det her lovforslag er en permanentgørelse af en ordning, vi faktisk mener er god – en ordning, der sikrer, at flere skifter retning, når det giver mening i deres liv, og når det giver mening for samfundet. Samtidig hjælper det på den store mangel, vi har på kvalificeret arbejdskraft i vores land i nogle af de sektorer, som betyder allermost for vores samfund.

Derfor støtter vi selvfølgelig lovforslaget. Vi støtter også Enhedslistens ændringsforslag, som sikrer, at ordningen bliver endnu bedre, end den er i dag. Så tak for at gøre noget af det, der virker. Tak for at sikre mere fleksibilitet på vores arbejdsmarked. Vi støtter.

Kl. 11:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Alternativets ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Og sidste ordfører i talerækken er hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige. Værsgo.

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det, formand. Der er aldrig nogen, der er blevet dygtigere af at hælde gode penge efter dårlige penge. Det er der aldrig nogen der er blevet bedre af, og lige her hælder vi gode penge efter dårlige penge. Ministeren er selv fra Nordjylland, og ministeren kan sikkert huske, eller hvis ministeren så fjernsyn, at under corona gav vi 110 pct. til social- og sundhedsassistentuddannelsen. Der var rigtig mange, der tog den, og ikke ret mange, der brugte den til ret meget mere efter det, for det, der var incitamentet, var de 10 pct.; det var ikke uddannelsen.

Min primære anke mod det her er, at det er statsstyring, i forhold til hvad vi skal have folk til at lave, og det er det, der er problemet. Vi har hørt en lang række af ordførere heroppe sige, at velfærdssamfundet mangler. Så laver vi en positivliste, og så kan du komme på den positivliste, som politikerne synes du skal være på. Det er typisk sosu-assistent, og det kan være sygeplejerske. Vi mangler læger. Gad vide, om jeg kan få 110 pct. i de 7 år, det tager at blive det. Så vi vil statsstyre på vejen derhen, og det synes jeg er forkert.

Jeg synes, det er forkert, at man kan sidde som voksent menneske, og hvis man bare sidder stille længe nok i stedet for at tage skeen i den anden hånd, så kan man sidde på mere favorable vilkår, når man f.eks. vælger at blive sosu-assistent, end den dansker, der har sagt: Jeg kunne godt tænke mig at være sosu-assistent, og jeg gør det på min elevløn, eller jeg gør det på normale vilkår. Jeg synes, det er en forkert tankegang. Derfor kommer vi naturligvis heller ikke til at støtte det her.

Jeg tror, det er den forkerte vej at nå derhen, for i Nye Borgerlige går vi simpelt hen ind for, at det også er i orden for voksne mennesker at tage personligt ansvar. Det vil sige, at hvis du er i en situation, hvor du er ufaglært og du kunne tænke dig at få noget andet, så gør du, ligesom alle vi andre har gjort, og tager din uddannelse på de vilkår, der nu engang er. Du behøver ikke at få 10 pct. ekstra og derved vælge en uddannelse, som måske ikke er den, du drømmer om, men den, du kan se du får mere ud af. Vi synes simpelt hen, det er et personligt ansvar at tage et valg for, hvordan dit liv skal være, og hvor du skal arbejde henne. Der ved jeg godt, at jeg adskiller mig meget fra venstrefløjen herinde. Det gør jeg, og det er jo ikke altid en dårlig ting.

Her er et af de lovforslag, som jeg tidligere i dag sagde vi nok skulle have taget to tredjedele ud af, og så havde det været godt. Vi skulle have taget de 10 pct. ud. Så skulle vi have talt om alle de andre ting, der kunne være gavnlige for at få mennesker ind i de positioner i vores velfærdssamfund, som vi ser vi kommer til at mangle i fremtiden. For ja, vi kommer til at mangle tusindvis af mennesker, desværre. Vi ved det, og det er en kæmpe hovedpine for os alle sammen.

Jeg tror bare, at vi kommer derhen ved at gøre deres arbejdspladser bedre, deres vilkår bedre, muligvis deres løn bedre, og derfor kunne vi jo tage den milliard, vi nu hælder i at give mennesker 10 pct. ekstra for at sidde at uddanne sig til noget, som naboen ved siden af ikke får, og give i lønningsposen til de mennesker, der får allermindst – nogle af dem, der bærer vores velfærdssamfund. Men sådan tænker vi jo ikke herinde, for så kan vi ikke styre, hvad folk laver, når de arbejder, og hvis vi tager penge nok fra dem i skat, også hvad de laver, når de har fri.

Nye Borgerlige kommer ikke til at støtte det forslag.

Kl. 11:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vent et øjeblik – det ville være en fin gestus lige at køre talerpulten en

lille smule ned, selv om beskæftigelsesministeren er høj. Så er det beskæftigelsesministerens tur. Værsgo.

Kl. 11:57

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Mange tak for det. Det er voksne mennesker, der må tage et personligt ansvar. Det mener jeg faktisk lige præcis er det, der er tilfældet for de mange mennesker, der indtil videre i de foreløbige ordninger har kunnet uddanne sig på 110 pct. af dagpengesatsen inden for de fag, hvor der er allerstørst mangel. Det handler om at gøre sin stilling op på et tidspunkt i livet, hvor man står uden arbejde. Måske har man faktisk ikke haft de bedste oplevelser med at gå i skole i det her land, og alligevel har man så, til trods for at man er voksen og måske allerede har stiftet familie, man skal forsørge, og har forpligtelser, modet til at sige: Nu skifter jeg spor; nu sætter jeg mig tilbage på skolebænken; nu uddanner jeg mig inden for et af de fag, som jeg med bydende nødvendighed ved at vores land har brug for. Det mener jeg faktisk er at tage et personligt ansvar.

Der er rigtig mange, der bruger den her ordning til at gå sosu-vejen. Jeg kan ikke genkende, at der er et tal for, at de ikke bagefter kommer til at arbejde inden for sosu-branchen. Der er også rigtig mange muligheder for, at mennesker f.eks. kan gå industrioperatør- eller elektrikervejen, som også er nogle af de jobs, som flere har været inde på det er bydende nødvendigt for os at få flere af, hvis vi skal i mål med den grønne omstilling. På den måde er det jo helt centrale faglige kundskaber, som vores land er i underskud af, og som vi virkelig alle sammen vinder på at der er flere der får mod til at uddanne sig inden for.

Der var i den sidste ordførtale også et bud, der handlede om, at man bare kunne give lidt mere i lønningsposen til nogle af dem, der bærer vores velfærdssamfund. Der må jeg måske bare minde om, at man godt kan gøre flere ting på en gang. Det er faktisk regeringens politik, at vi giver et lønloft til nogle af dem med helt centrale funktioner i vores offentlige sektor – det forhandles i disse dage – samtidig med at det her så er en del af vores finanslovsudspil, altså at man i fremtiden, hvis man mister sit arbejde, vil kunne starte på en uddannelse på 110 pct. af dagpengesatsen. Så økonomien holder, og det er både til gavn for den enkelte og vores land, ikke mindst de ældre, der har brug for en sosu-hjælper, og ikke mindst den grønne omstilling, som vi alle sammen bakker op om at vi skal i mål med.

Så er det rigtigt, hvad flere har sagt, nemlig at det er en del af regeringens finanslovsudspil og dermed også de forhandlinger, der pågår. Bare for også at bekræfte det, flere har sagt, vil jeg sige, at den videre lovbehandling selvfølgelig afhænger af, at finansloven lander. Men mon ikke, vi finder hinanden på et tidspunkt, og også gør det i år, så det kan blive jul? Jeg håber i hvert fald, at det bliver jul på en måde, hvor vi den 1. januar ser ind i, at det her ikke er noget, der falder bort, men er noget, der bliver permanentgjort til gavn for både samfund og for de arbejdsløse, der fremadrettet får mulighed for at uddanne sig. Tak.

Kl. 12:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Der er en kort bemærkning til Nye Borgerliges ordfører. Værsgo til hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 12:00

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det. Jeg håber da, at ministeren om ikke andet så for sin egen fornøjelses skyld lige undersøger, hvor mange af dem, der blev uddannet til sosu-assistent i Nordjylland, som rent faktisk gik ud og fik et job som sosu-assistent i Nordjylland. For ellers skal vi have fat i nyhedsmedierne oppe hos os, så de ikke kommer med falske historier, må man sige.

Men jeg bliver også nødt til at sige, at jeg er ramt af virkeligheden, og når man nævner alt andet end velfærdsuddannelserne, altså uddannelser inden for det offentlige, så er virkeligheden jo også bare, at hvis der er brug for elektrikere, tager virksomhederne elektrikerlærlinge ind. Men vi tager dem ind, der kommer og banker på om morgenen. Jeg har i de 10-12 år, jeg har ansat lærlinge, aldrig nogen sinde sagt nej til en, der kom og bankede på om morgenen, men jeg har sagt nej til nogen, som kom efter at have fået det ene tilbud efter det andet med en socialrådgiver i hånden og spurgte, om ikke godt kunne vi kunne ansætte dem med et eller andet tilskud.

Så det er et spørgsmål om, at vi måske tænker ud af de baner og tænker, at i nogle brancher er det bare bedre at give de unge mennesker f.eks. på fgu de midler, der skal til for at have modet til at gå ud og banke på ude ved en håndværksmester – som helt sikkert vil ansætte dem, hvis der er et marked til det.

Er ministeren uenig i, at det her er at styre folk hen, hvor ministeren synes de er vigtigst, og ikke ret meget andet?

Kl. 12:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 12:02

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Det handler faktisk ikke om, hvad jeg synes er vigtigst. Det handler om, hvad arbejdsmarkedet efterspørger, og derfor er det heller ikke en ministerbestemt liste. Det er en arbejdsmarkeds- og partsbestemt liste, i forhold til hvad det er, man skal kunne uddanne sig inden for. Og nu nævner spørgeren selv elektrikere – altså, jeg kan ikke huske i alle de år, hvor jeg har diskuteret uddannelsespolitik, at diskussionen har handlet om, at vi manglede lærlinge. Det har altid handlet om, at vi manglede lærepladser. Men der er ikke dem der, der kommer og banker på, i tilstrækkelig grad, i forhold til hvad arbejdsmarkedet efterspørger, og der mener jeg, at det da fuldt ud er at tage ansvar for vores samfundsudvikling at tilrettelægge både vores beskæftigelsespolitik og vores uddannelsespolitik sådan, at det bliver attraktivt at gå i den retning, hvilket også er en gevinst for vores samfund.

Derfor mener jeg, at det her er et rigtig godt forslag, og jeg er også glad for, at der lader til at være opbakning til det og i hvert fald en villighed til at drøfte det videre i finanslovsforhandlingerne.

Kl. 12:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 12:03

Kim Edberg Andersen (NB):

Jeg er faktisk enig med ministeren i, at det ikke er lærepladser, men lærlinge, vi mangler; det er jeg fuldstændig enig i. Virkeligheden er også bare, at hvis man så giver folk, som er arbejdsløse, 110 pct. for at tage den første skoleperiode, sker der det, når de skal ud til en rigtig arbejdsgiver og de faktisk ikke har lyst til at stå og grave et hul og lægge kloakrør, som er det, jeg er uddannet inden for, at så mister vi dem ret hurtigt efterfølgende, fordi de ikke har lysten. Og så er vi inde ved essensen: Hvorfor er det, at vi tror, at 10 pct. giver nogen lysten til at blive noget, som samfundet synes er vigtigt, i stedet for at vi sørger for, at voksne gør det, vi beder vores børn om, nemlig at arbejde med noget, man er glad for? For det er det, der giver værdi her i livet.

Kl. 12:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 12:03

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg synes, vi skal passe på med, hvordan vi taler om de mennesker, der benytter sig af den her ordning. Altså, det er jo mennesker, der har mistet et arbejde og dermed også har været vant til at have et. Derfor tror jeg, at vi måske også bare med respekt skal sige, at det kan ske for alle mennesker, at man mister sit arbejde. Og jeg mener, at vi som samfund vinder på at skabe nogle rammer, så man hurtigst muligt kan komme videre og også kan skifte spor, hvis det er det, der er behov for.

Kl. 12:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om ændring af lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af naturgas og bygas m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., lov om afgift af elektricitet og forskellige andre love. (Lempelse af energiafgiften for hotellers rumvarme, forbrugsregistrering ved direkte linjer, nedsættelse af tærskler for indberetning af statsstøtte m.v.).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 15.11.2023).

Kl. 12:04

Forhandling**Den fg. formand** (Annette Lind):

Forhandlingen er åbnet. Første ordfører i rækken er Socialdemokratiets ordfører. Værsgo, hr. Per Husted.

Kl. 12:05

(Ordfører)

Per Husted (S):

Tak for det. Lovforslaget har til formål at tilpasse en række tekniske regler på energi- og miljøområdet. Jeg vil ikke kommentere på alle detaljerne i det, men fokusere på et par af dem. Den første er lempelse af energiafgiften for hotellers rumvarme og omhandler den afgift, som hoteller, campingpladser og lignende virksomheder betaler for rumvarme. Lempelsen skal fremme turismen i Danmark ved at understøtte udviklingen i den internationale konkurrenceevne.

Som jeg kan læse mig frem til, er det faktisk et gammelt forslag, vi har med at gøre her, og baggrunden for det er, at selve den her nedsættelse af afgiften faktisk blev foreslået af den daværende VKLA-regering og Dansk Folkeparti i forbindelse med aftale om finansloven for 2019, men blev ikke gennemført.

Ud over den her lempelse rummer forslaget også en nedsættelse af tærskler for indberetning af statsstøtte, så tærsklen for, hvornår virksomheder skal indberette modtaget statsstøtte, sænkes fra 500.000 euro til 100.000 euro for støtteordninger i en række energi- og miljøafgiftslove og i investorfradragsloven.

Forslaget er en følge af Kommissionens ændringer af gruppefritagelsesordninger og har til formål at sikre, at EU-retten bliver overholdt. Jeg vil ikke komme ind på mere af det, men det kan være, vi kan komme ind på det i debatten. Men fra Socialdemokratiets side støtter vi op om forslaget og ser frem til det videre arbejde med det i udvalget og her i salen. Jeg har fået besked fra Dansk Folkeparti om, at de også støtter op om forslaget, og de har bedt mig om at meddele, at de støtter op om forslaget. Så tak for ordet.

Kl. 12:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er en kort bemærkning til hr. Per Husted. Det er fra hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:07

Rasmus Jarlov (KF):

Det er ikke, fordi jeg vil pege fingre ad nogen, for jeg tror nok, det er os selv, der har indført den her mærkelige særsats for hotellers rumvarme. Men jeg vil spørge Socialdemokratiet, om ikke de er enige i, at det nok er en lille smule fjollet, at vi har en særlig sats for rumvarme på hoteller. Hvis man er imod for meget bureaukrati, er det jo noget underligt noget, at de skal sidde og opgøre, hvor mange kvadratmeter de har til det ene, og hvor mange kvadratmeter de har til det andet, og om ellen går til det ene formål, eller om den går til det andet formål. Det var det ene spørgsmål.

Det andet er: Med den lovændring, der er lagt op til her, siger Dansk Erhverv, at den lempelse, den sænkning af skatten, som vil komme, er på 5 mio. kr., og at den medfører bureaukrati for erhvervslivet for cirka det samme. Opnår man så overhovedet noget fornuftigt for samfundet, ved at man giver staten 5 mio. kr. mindre i skatteindtægter og at erhvervslivet faktisk ikke får noget ud af det, fordi de får en lempelse, som bliver modsvaret af, at de får mere bureaukrati?

Kl. 12:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Per Husted.

Kl. 12:08

Per Husted (S):

Jeg kan godt følge hr. Rasmus Jarlov i hans kommentarer, og jeg har også læst den debat, der har været i nogle fagmedier her i dag. De der 5 mio. kr. synes jeg ikke jeg helt kan få til at stemme.

Men man må lige se, hvad der passer. Jeg kan godt se det uhensigtsmæssige. Jeg sidder selv i et lille underudvalg i Erhvervsudvalget, hvor vi skal kigge på administrativt bøv, og der fik jeg da også lige nervøse trækninger, da jeg læste det, der har været debatteret i nogle fagmedier i dag. Så jeg håber egentlig, at vi mellem første og anden behandling kan få en drøftelse af, hvor slemt det her er. Det er meget svært at bygge noget på noget, som kommer frem i nogle fagmedier, kort tid før vi skal behandle det. Så jeg håber da på, at vi får mulighed for at drøfte det mellem første og anden behandling.

Som jeg læser det med de 5 mio. kr., var der lagt op til, at det var en besparelse på 50 mio. kr., og som de lægger det ud, er det 5 mio. kr. Lad os lige se.

Kl. 12:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 12:09

Rasmus Jarlov (KF):

Det er godt, synes jeg, for det må vi lige dykke lidt ned i. For der er jo ikke opnået noget, hvis erhvervslivet får en lettelse i afgifter

på 5 mio. kr., men de skal ansætte så mange folk til at sidde og føre regnskab med det her, at de faktisk ikke tjener noget på det. Så de får ikke noget ud af det, og staten får 5 mio. kr. færre ind. Så er der jo ikke opnået noget som helst ved den her ændring. Problemet ligger i, at hotellerne skal sidde og opføre, hvor mange kvadratmeter de har på deres værelser, og hvor mange kvadratmeter de har i deres reception og deres gang, og der er kun fradrag for den el, der bruges på værelserne. Det er altså et bureaukratisk misfoster, og jeg synes, vi skal kunne gøre det lidt bedre.

Kl. 12:10

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Per Husted, værsgo.

Kl. 12:10

Per Husted (S):

Det kan jeg godt følge, men hvis man kigger på den historiske grund til, at man tager det her op, er det jo, at branchen skulle ligestilles med nogle produktionserhverv, hvor man har mulighed for at trække afgifter fra i en produktion, f.eks. på et gartneri, som der blev nævnt, hvorimod på kontordelen, administrationsdelen har du ikke samme mulighed. Men jeg synes da helt klart, at vi mellem første- og andenbehandlingen, hvor der er mulighed for det, skal dykke lidt ned i det. Så tak for at gøre opmærksom på det.

Kl. 12:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er en ekstra kort bemærkning. Det er til hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 12:10

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak, fru formand. Jeg vil gerne fortsætte lidt i samme dur. For hvis nu man tager Scandic Hvidovre – jeg ved ikke, om man må lave reklame her i Folketinget – så har de 207 værelser. Nu laver man så en udmøntning af en aftale. Det er selvfølgelig også fint, at man gerne vil lette byrderne med 50 mio. kr., men man kan så se, at de 45 mio. kr. af dem ligesom ender i vintervejen. Men anerkender Socialdemokraternes ordfører ikke, at det vil være umuligt at have 207 værelser, uden at der også er noget, der hedder gangarealer og en lobby?

Kl. 12:11

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 12:11

Per Husted (S):

Det er normalt på et hotel. Jeg vil tillade mig at citere noget, som hr. Hans Kristian Skibby sagde i 2016:

»Vi synes, det er sund fornuft, at den udgift, du har som hoteldrivende, eksempelvis ved at have rumopvarmning på de værelser, du lejer ud til kunder, at der skal du have et fradrag for dine driftsudgifter til rumopvarmning, lige såvel som landmanden har det på driften på besætninger. Der skal altså være en sidestilling.«

Det var det, som VLAKE-regeringen og Dansk Folkeparti på det tidspunkt lagde op til, og det er jo egentlig det, vi har fulgt. Så det er egentlig det, der ligger i det her lovforslag. Men skal der ske nogle ændringer, tager vi det mellem første- og andenbehandlingen. Så hr. Hans Kristian Skibby har faktisk selv været med til at lave det her i sin tid.

Kl. 12:11

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 12:11

Hans Kristian Skibby (DD):

Jeg har i hvert fald ikke været med til at lave det forslag, vi behandler her i Folketinget i dag. Når nu ordføreren går helt tilbage til 2016 for at se på, hvad andre partier har gjort, vil ordføreren så ikke også anerkende, at forslaget fra Dansk Folkeparti dengang faktisk var, at man gik ind og kiggede på lovgivningen vedrørende de minimis-støtte i stedet for?

Kl. 12:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Per Husted.

Kl. 12:12

Per Husted (S):

Det skal jeg ikke kunne sige. Jeg står kun med det her citat heroppe, men det kan vi da dykke ned i bagefter. Men jeg synes, at det, som hr. Rasmus Jarlov også var inde på, er vigtigt, at vi tager den drøftelse mellem første- og andenbehandlingen.

Kl. 12:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Per Husted. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det Venstres ordfører, hr. Kim Valentin. Værsgo.

Kl. 12:12

(Ordfører)

Kim Valentin (V):

Tak til formanden. Tak for ordet. I dag drøfter vi jo et lovforslag, som også viser, hvor godt vi egentlig samarbejder her i Folketinget, for i virkeligheden stammer det her jo helt tilbage fra 2019, så det er noget, man har arvet gennem flere regeringer. Det synes jeg lige jeg har lyst til at starte med at sige, for det viser, hvor godt vi også kan finde ud af at arbejde sammen.

Det handler jo om turismeerhvervet og vores hoteller, som er en fundamental søjle i vores økonomi, og som jo er en branche, som er i udvikling, og som vi hele tiden skal være opmærksomme på får konkurrencedygtige vilkår. Derfor er jeg selvfølgelig også glad for, at man går ind og gør det, man gør her. Det vigtigste er selvfølgelig det, som den foregående ordfører nævnte, nemlig at man går fra 68,8 kr. pr. GJ til 9,3 kr. pr. GJ fra med den 1. januar næste år. Så er der også alle de andre enkeltheder, som er med i det her forslag, men dem vil jeg ikke gentage her.

I Venstre støtter vi sådan en udvikling, og vi vil i den forhandling, der går i gang i udvalget nu, have fokus på, at vi også gør det på den bedst mulige måde over for branchen. Jeg har lagt mærke til, at der har været nogle kritiske røster rundtomkring i pressen, og det er godt, for så bliver vi også holdt oppe på tærerne, og derfor er jeg også glad for, at ministeren allerede nu har besvaret en del af spørgsmålene om, hvorfor det er, som det er. Jeg er ret sikker på, at vi i den forhandling, vi går i gang med nu, vil kunne flytte noget, der er uhensigtsmæssigt, *hvis* det er uhensigtsmæssigt, men det synes jeg vi skal se på under forhandlingen.

Venstre støtter i hvert fald det her forslag, og vi glæder os til at samtale i udvalget fremefter.

Kl. 12:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Kim Valentin for ordførertalen. Der er også en kort bemærkning her fra hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 12:15

Rasmus Jarlov (KF):

Undskyld, men jeg vil gerne spørge til det her med, at nu kigger vi lige på det i udvalgsbehandlingen og sådan noget. Hvad er Venstres

holdning, hvis lovforslaget er, som det er nu, hvor det medfører næsten lige så meget bureaukrati, som det medfører skattelettelse? Er det så fornuftigt, eller vil Venstre kræve, at lovforslaget bliver lavet om?

Kl. 12:15

Den fg. formand (Annette Lind):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 12:15

Kim Valentin (V):

Jeg synes netop, at ministeren har svaret på det og sagt, at det ikke er sådan. Hvis man kigger på det skøn, der var fra 2019, var en stor del af det, der kom ud af det, netop lempelsen af elafgiften på rumvarme, og det er jo allerede kommet tidligere. Derfor synes jeg sådan set, at det er et spørgsmål om, at ordføreren skulle læse de svar, som er kommet fra ministeren, for det er faktisk sådan, at der allerede er givet en stor del af de lempelser, som ordføreren taler om her.

Kl. 12:16

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Rasmus Jarlov, værsgo.

Kl. 12:16

Rasmus Jarlov (KF):

Så det vil Venstre ikke. Venstre er tilfreds med lovforslaget, som det er nu. Så vil jeg bare spørge om noget. Som jeg også sagde til Socialdemokraterne før, er det uden at pege fingre ad nogen, for vi har også selv arbejdet med det her tidligere, så vi har lige så meget ansvar for at gå ned ad den sti som alle andre, eller måske mere. Men er det grundlæggende fornuftigt, at vi har forskellige afgifter for forskellig brug af el til forskellige formål? Er det fornuftigt miljømæssigt, incitamentmæssigt og med hensyn til bureaukrati?

Kl. 12:16

Den fg. formand (Annette Lind):
Hr. Kim Valentin, værsgo.

Kl. 12:16

Kim Valentin (V):

I Venstre har vi en konstant dagsorden, som vi altid har oppe på vores gruppemøder, og det er, hvordan vi kan gøre administrative byrder for vores virksomheder mindre. Derfor tror jeg godt, vi kan finde ud af at samtale om det.

Kl. 12:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Venstres ordfører, hr. Kim Valentin. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det SF's ordfører. Værsgo, hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 12:17

(Ordfører)

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet, formand. Lovforslaget her indeholder jo intet mindre end seks elementer. Der er en nedsættelse af tærsklen for, hvornår virksomheder skal indberette, at de har modtaget statsstøtte. Der er en gennemførsel af indberetningspligten for mellemmand for platformsoperatører. Det vil give skattemyndighederne en bedre mulighed for at føre kontrol med, at der ikke sker skattesnyd. Der er muligheden for Sund & Bælt til at opsætte det nødvendige udstyr, så man kan implementere den kilometerbaserede vejafgift for tung vejtransport, og en ophævelse af kravet om 5-årige registreringer for varemodtagere, som har været helt unødvendigt, da man alligevel har administreret det, som om det var tidsbegrænset. Det er fire forslag, som vi i SF kan støtte, og som jeg ikke vil bruge meget tid

på at udbore i talen, og som jo heller ikke har fyldt meget i debatten indtil videre.

Derimod vil jeg knytte et par ord til de sidste to forslag i lovforslaget. Først er der det med en lempelse af hotellers og lignende virksomheders afgift for rumvarme. Det har været oppe i debatten, at man foreslår at lempe afgiften for rumvarme, og at man gør det sådan, at man sidestiller hoteller med industrien. Det er en del af aftalen om en grøn skattereform, og det er en aftale, som SF er med i. Det er heller ikke en hemmelighed, at det ikke var SF, der bragte afgiftslettelserne til bordet i den brede aftale, vi lavede. Men som en del af det kompromis, der lå i aftalen om en grøn skattereform, stemmer vi selvfølgelig også for afgiftslettelsen på rumvarme. Afvejningen i forhandlingerne var, at nogle industrier risikerede at blive ramt hårdt af CO₂-afgiften, samtidig med at det har været oppe i debatten, at man har forsøgt at sidestille hoteller med industrien.

Det synes vi som sagt er fint. Jeg vil bare nævne et enkelt argument, der fremgår flere gange i lovforslagets tekst, nemlig at afgiftslettelsen skulle være begrundet med, at det er et international konkurrence-udsat erhverv. Det er selvfølgelig rigtigt, at de fleste erhverv i Danmark er international konkurrence-udsat. Jeg tror også, at man må sige, at hotelbranchen er et af de erhverv, der er mindre konkurrenceudsat, fordi placeringen i Danmark selvfølgelig betyder meget. Derfor er konkurrencen jo ikke kun på pris; den er i høj grad også på resten af det, Danmark kan tilbyde som turistdestination. Så for os er det ikke et argument, der generelt kan bruges for afgiftslettelser, at man er i international konkurrence. Men vi støtter som sagt elementet.

Det andet forslag, jeg vil kommentere, er det med forbrugsregistreringen ved direkte linjer. Det handler om, at man i forhold til de direkte linjer, der er mellem en elproducent og en elaftager, ikke skal stilles dårligere, end hvis man kobled sig på det nationale elnet. Direkte linjer er et centralt værktøj i anvendelsen af vedvarende energi til ptx-anlæg. Det er det også i ccs-anlæg og i forhold til de forhandlinger, der har været om det. Og i SF er vi enige i, at forslaget vil hjælpe den grønne omstilling på vej, og at det vil give en likviditetsmæssig fordel for de berørte virksomheder, som kan støtte den grønne omstilling. Derfor er vi glade for forslaget og støtter det.

Jeg skulle også hilse fra hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten og sige, at de ikke kan støtte forslaget.

Kl. 12:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger til SF's ordfører. Så er det Moderaternes ordfører. Værsgo til hr. Mohammad Rona.

Kl. 12:20

(Ordfører)

Mohammad Rona (M):

Man skal jolige vænne sig til, at man er på en fjerdeplads nu i talerækken, men sådan er det. Tak for ordet, formand. I dag behandler vi et lovforslag, som indeholder en række ændringer, særlig på energi- og miljøområdet. Lovforslaget har først og fremmest til formål at udmønte den del af aftalen om grøn skattereform for industri fra den 24. juni 2022, som handler om at lempe den afgift, som hoteller skal betale for rumvarme. Helt konkret ønsker man med det lovforslag at nedsætte rumvarmeafgiften på fossile brændsler fra 68,8 kr. pr. GJ til 9,3 kr. pr. GJ fra den 1. januar 2024. Det er vi i Moderaterne utrolig positive over for. Det er en lempelse af en afgift, og det er vigtigt for os at hjælpe hotelbranchen så meget, som vi nu kan, for turismen er et vigtigt erhverv i Danmark. Lovforslaget indeholder derudover bl.a. også et tiltag om at nedsætte tærsklen for, hvornår virksomheder skal indberette modtaget statsstøtte, fra 500.000 euro til 100.000 euro for støtteordninger i en række energi- og miljøaf-

giftslove og investorfradragsloven. Det er et formål, som sikrer, at EU-retten bliver overholdt, hvilket vi selvfølgelig også bakker op om. Overordnet set bakker vi op om lovforslaget.

Kl. 12:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Moderaternes ordfører. Der er heller ikke nogen korte bemærkninger her. Så er det som nummer fem i rækken hr. Hans Kristian Skibby fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 12:22

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak. Jeg vil tillade mig sådan overvejende at blive i den positive genre i forhold til det lovforslag, som skatteministeren her har fremsat til behandling i Folketinget i dag.

Det er jo godt, at vi får rettet nogle fejl i bekendtgørelserne omkring biomasseaffald. Det er også godt, at vi får nedsat tærsklerne for, hvornår virksomhederne skal indberette modtaget statsstøtte i forhold til de støtteordninger, der er i energi- og miljøafgiftslovgivningen, altså den her omtalte nedsættelse fra 500.000 euro til 100.000 euro. Det er også en del af en EU-forordning, så det er nok også noget, som ministeren var nødt til at gøre. Den anden del, som man kan rose, er jo også, at man sådan set får en mindre, men dog alligevel en likviditetsmæssig fordel for de virksomheder, der nu vil vælge at lade sig forbrugregistrere direkte hos Skatteforvaltningen, når de søger om refusion for de afgiftsbeløb, som de har. Det giver en lidt simplere forvaltning, og det betyder jo også, at likviditeten tilsvarende vil blive bedre hos de virksomheder, der vil drage nytte af den her mulighed.

Så der er sådan set, som der også er andre ordførere der tidligere har sagt, nogle meget fornuftige elementer i det her. Men som en god oppositionspolitik skal man jo også prøve på at finde håret i suppen, og nu ved jeg ikke, om jeg er god, men jeg er i hvert fald oppositionspolitik, og det tog, det vil jeg gerne sige til skatteministeren, ikke ret lang tid. Ja, vi har faktisk fundet en hel paryk, og det drejer sig jo naturligvis om, at man ønsker at lave en afgiftsforbedring for vores hoteldrift, og så ender det med, at det ud af 50 mio. kr. er 45 mio. kr., der går til nye bureaukratiske løsninger. Så forbedringen for hotellerne er jo sådan set, i hvert fald hvis man skal tro på de beregninger, der kommer fra brancherne, reelt kun omkring de 5 mio. kr. Det er jo lidt skidt, og det er jo selvfølgelig bl.a. i forhold til det her med udmøntningen af aftalen om at ændre på de her afgifter. Der er det bl.a. sådan, at det beskrives, at det ikke vil være omfattet, hvis man tæller gangarealer, receptioner, fællesarealer, trappetårne og også parkeringskældre med. Og jeg vil jo også sige, at det er fair nok, at man ikke har parkeringskældrene med, for der tror ikke man der skal have den helt store varme på i den forstand. Det klarer sig nok selv.

Men jeg synes alligevel, at der er grund til bekymring, i forhold til om vi nu er på rette vej med det her lovinitiativ. Et af de eksempler, vi har fået, er jo Scandic i Hvidovre, som jeg også var inde på tidligere. Det er jo et af hotellerne her i Københavnsområdet, og de har 207 værelser. De har et areal på 9.750 m² under tag, og ud af de 9.750 m² er det faktisk kun de 3.780 m², som så vil være omfattet, fordi det er de 207 værelser. Det betyder jo, at gevinsten for det enkelte hotel, når man både skal søge det og registrere det osv., vil være noget mindre end det, man måske havde forventet, da man kunne se frem til de bemeldte lettelser på 50 mio. kr. Det hele lidt flyver lidt den anden vej, og nogle af de administrative byrder stiger netop i stedet.

Jeg synes jo i hvert fald, at det ville give god mening, hvis vi her under udvalgsbehandlingen får kigget på, om vi dog nu i forbindelse med udmøntningen ikke kan finde en model, hvor vi får lagt de logiske ting ind. Altså, hvad er et hotel med 207 værelser, hvis de

ikke har gangarealer? Det ville kræve en mærkelig logistikløsning i et hotel, hvis man under sit tag skulle kunne levere adgang til 207 værelser uden at have en gang. Det ville også være underligt, hvis man ikke havde en lobby på et hotel, altså når folk kommer ind og ud og de skal betale og rejse osv., og det ville også være underligt, hvis man ikke havde fællesarealer. Der vil jeg altså håbe på, at vi på en eller anden måde kan få talt det ind i lovforslaget her, så det i stedet for den meget, meget lille forbedring, som det er, bliver en markant forbedring. Vi anerkender, at 5 mio. kr. også er en forbedring, men vi synes bare, det er ærgerligt, at det så har de utilsigtede konsekvenser i den anden ende. Men lad det komme an på udvalgsarbejdet, og så må vi se, hvor vi ender henne.

Jeg tør godt sige, at vi vil støtte alt det andet, der ligger i det her lovforslag – det ligger helt fast – men vi vil gerne have en ekstra tryktest af den del, der omfatter rumopvarmningen af hotellerne. Det skulle være ordene fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 12:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Danmarksdemokraternes ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det LA's tur. Værsgo til hr. Steffen W. Frølund.

Kl. 12:27

(Ordfører)

Steffen W. Frølund (LA):

Tak for det. Så er det sjettepladsens tur med det samme mandantantal som femtepladsen. Det svier altså stadig væk, men det tager vi med.

Vi er egentlig i virkeligheden, ligesom ordføreren før mig også sagde det, ret skeptiske omkring det her med afgiftslempelsen, altså hvordan den bliver implementeret på hoteller, og vi noterer os også den kritik, som der er fra brancheorganisationerne, i medierne og fra branchen selv. Det kunne være, at man skulle kigge lidt på, om det reelt set var så smart at dele et hotel op, f.eks. efter, hvorvidt en lobby er en del af deres produktionsfacilitet eller ej, når det er den måde, man definerer det på. Der er det da i hvert fald som hotelgæst en del af min samlede oplevelse, så jeg tænker, at det måske har noget på sig.

Så der er jo her noget med definitionen, som vi ikke er helt sikre på er rigtigt, og vi kan også se, at det sætter sig i nogle meget, meget store bureaukratiske mellemregninger, og at det derved spiser meget af lettelsen op. Jeg hører andre ordførere sige, at der vil blive taget hånd om det her under udvalgsarbejdet, og det vil jeg da se frem til, men indtil videre er vi negativt stemt over for den her del af lovforslaget. Resten af lovforslaget er vi sådan set positivt stemt over for.

Kl. 12:28

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til LA's ordfører for ordførertalen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Rasmus Jarlov. Værsgo.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Så er vi i topsyv her – dejligt. Jeg har sagt lidt af det før, da jeg tog ordet til Socialdemokratiets ordfører, nemlig at vi nok umiddelbart har svært ved at se genialiteten i at indføre en lovændring, som medfører stort set lige så meget bureaukrati, som det giver skattelettelser. For så er bundlinjen jo, at staten får færre penge, og erhvervslivet får næsten ikke noget ud af det ud over en masse bureaukrati, og så har vi som samfund bare fået mere bureaukrati. Der er det rigtig vigtigt for os, at vi har en simpel lovgivning, så vi ikke bruger alt for mange af samfundets ressourcer på at sidde og udfylde skemaer. I det her tilfælde er det skemaer, hvor man skal opgøre pr. hotel, hvor mange

kvadratmeter man bruger på sin lobby, hvor mange kvadratmeter man bruger på sin trappe, og hvor mange kvadratmeter man bruger på reelle hotelværelser. Det virker ikke som de vises sten, og jeg synes, det er lidt af en molbohistorie, at vi indfører en bureaukratisk ordning af den karakter.

Man kan i det hele taget sætte spørgsmålstejn ved, om det er fornuftigt, at der er en særlig elafgiftssats for el, der bliver brugt til at opvarme hotellers værelser. Men det kan jeg ikke bebrejde nogen, for det har vi selv været med til at indføre, og nu har vi lovet hotellerne en skattelettelse, og så synes jeg også, at vi skal levere på det. Så vi kan nok godt overtale til at stemme for lovforslaget, hvis vi får gjort det mindre bureaukratisk. Flere af mine ordførerkolleger har sagt, at det må vi se på i udvalgsarbejdet. Det er sådan en floskel, man siger, for man ved godt, at der ikke sker noget i udvalget. Men vi skal sidde og forhandle med regeringen, og så kan det være, vi kan få regeringen til at lave nogle ændringer, og hvis det bliver forbedret, kan vi nok godt lokkes til at stemme for lovforslaget. Hvis udgangspunktet, som det ligger nu, bliver fastholdt, stemmer vi gult – hverken for eller imod.

Vi har lidt svært ved at være imod en skattelettelse, men vi er ikke begejstrede for den måde, som det her er skruet sammen på, og vi er meget imod, at vi indfører en lovgivning, som er så ekstremt kompleks og bureaukratisk, altså at der vitterlig skal sidde nogen og udfylde alle de her skemaer om, hvor mange kvadratmeter de har af det ene, og hvor mange kvadratmeter de har af det andet. Lad os få det der bureaukrati væk, lad os holde det nede, lad os lade være med at indføre lovgivning, som er så kompliceret, som der er lagt op til her.

Kl. 12:30

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Det Konservative Folkepartis ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så er det Radikale Venstres ordfører, fru Samira Nawa. Værsgo.

Kl. 12:31

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Mange tak. I dag behandler vi et lovforslag, som indeholder en række elementer, herunder en lempelse af rumvarmeafgiften for hoteller fra den 1. januar. Det kommer fra en aftale om grøn skattereform – en aftale, som Radikale Venstre også var en del af – og det handler om at sidestille hoteller med industrien. Der er blevet rejst en bekymring for de administrative byrder, der følger med den her skattelettelse, som der jo er tale om, og hvis man lytter rigtig godt efter, er der vist ved at have tegnet sig et flertal for, at man gerne vil kigge på det i udvalgsbehandlingen. Så det synes jeg da vi skal gøre, og det kommer vi også til at kigge på fra Radikale Venstres side.

Så er der en række andre elementer i lovforslaget, herunder at nedsætte tærsklen for, hvornår virksomheder skal indberette statsstøtte, og indførelse af muligheden for, at virksomheder på direkte linjer kan lade sig forbrugsregistrere. Alt i alt er Radikale Venstre positive over for lovforslaget. Tak.

Kl. 12:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er en kort bemærkning, og jeg vil gerne give ordet til Konservative Folkepartis ordfører. Værsgo til hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 12:32

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Det er bare for at sige, at jeg ikke vil tages til indtægt for, at vi har foreslået, at vi skal kigge på det i en udvalgsbehandling, for vi er ikke tilhængere af, at vi skal sidde og kigge på tingene. Vi

er tilhængere af, at vi laver det om, således at vi gør det mindre bureaukratisk. Det er det, der bør være flertal for. For at en masse regeringsordførere har sagt, at de vil kigge på det i en udvalgsforhandling, er rimelig uforpligtende. Vi ved også godt, at der ikke kommer til at ske noget i selve udvalget. Der kommer kun til at ske noget, hvis regeringen giver sig. For der sidder jo et flertal herinde, som stemmer det, de får besked på af regeringen, og de har ikke noget mandat til at sidde og lave det om i selve udvalget. Så jeg vil bare høre, om Radikale er med på, at vi laver det om og ikke bare kigger på det.

Kl. 12:33

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 12:33

Samira Nawa (RV):

Min bemærkning var ikke for at tage hr. Rasmus Jarlov til indtægt for noget, men faktisk for at tage regeringsordførerne til indtægt for de ting, som også bliver sagt her fra talerstolen. For jeg er helt med på, at man kan kigge på tingene, vende og dreje papirerne, men der sker først noget i det øjeblik, hvor der også træffes nogle beslutninger, f.eks. stilles nogle ændringsforslag. Den del af det er vi også fra radikal side med på. Men der er vist også en nuanceforskel mellem hr. Rasmus Jarlovs parti og mit, fordi vi i udgangspunktet sådan set er positive også for det. Men bliver der stillet nogle ændringsforslag, er vi villige til også at kigge på dem.

Kl. 12:33

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger til Radikale Venstres ordfører, fru Samira Nawa. Jeg ser ikke umiddelbart flere ordførere, og derfor er det skatteministerens tur. Værsgo.

Kl. 12:34

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Tak. Tak for debatten til de partier, der er til stede, og også for den modtagelse og de spørgsmål, der har været til lovforslaget her. Det er rigtigt, at vi i dag behandler et lovforslag, der indebærer en række ændringer på energi- og miljøområdet.

Turismen er jo et vigtigt erhverv i Danmark, og derfor skal vi fremme branchens muligheder for at udvikle sine tilbud til gæsterne. Den internationale konkurrence er hård, og alle tiltag tæller i bestræbelserne på at tiltrække besøgende. Regeringen ønsker derfor at rydde nogle af de hindringer, som i dag lægger en dæmper turismeerhvervet, af vejen. Med lovforslaget foreslår vi en lempelse af den afgift, som hoteller, campingpladser og lignende virksomheder skal betale for rumvarme. Lempelserne skal fremme turismen i Danmark ved at understøtte udviklingen i det internationalt konkurrenceudsatte erhverv.

Nedsættelsen af afgiften blev i første omgang aftalt mellem den daværende VLAK-regering og Dansk Folkeparti i forbindelse med aftalen om finansloven for 2019. Det blev med aftalen om en grøn skattereform for industri mv. af den 24. juni 2022 mellem den daværende regering – Socialdemokratiet – Venstre, SF, Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti aftalt at gennemføre den lempelse. Derfor foreslås det altså nu at nedsætte rumvarmeafgiften på fossile brændsler fra den 1. januar 2024.

Det har der så været noget debat om. Lad mig lige bruge lidt tid på at prøve at adressere nogle af de spørgsmål, der har været. Der florerer nogle tal, som jeg tænker også har været nævnt i debatten. Det er rigtigt, at man på daværende tidspunkt, tilbage i 2019, estimerede, at skønnet var på 50 mio. kr. på denne lempelse. I dag estimerer man 5 mio. kr. Så er det blevet fremført, at det så må betyde, at der er 45 mio. kr. i bureaukrati. Det er ikke den sammenhæng, der

er. Årsagen til, at der i dag er et skøn på 5 mio. kr. mod 50 mio. kr. i 2019, skyldes noget andet. Det skyldes først og fremmest, at der er sket en lempelse af elrumvarmen, som blev lempet til processatsen den 1. januar 2021. Dermed skete der også en justering af provenuet og det faktiske forbrug, og det skyldes altså i hovedsagen, at man går fra de 50 mio. kr. til de 5 mio. kr. Det er bare lige for at slå det fast.

Så har der været spørgsmål om – det har jeg også lyttet mig frem til – hvordan man overhovedet skal kunne registrere det her på hoteller. Når det er hotelvarme, vi sidder og snakker om her, og ikke varme til restauranter, fitnesscentre, spa, parkeringskældre og andet, så er det, fordi den aftale, der lå tilbage fra 2019, og den aftale, der lå i den grønne skattereform, handler om hoteller. Det vil sige, at vi nu differentierer afgiften mellem hoteller og f.eks. restauranter, fitnesscentre og andet, og derfor er der nødt til at være en eller anden form for afgrænsning, ellers ville det jo være konkurrenceforvridende. Det er tilfældet, hvis man f.eks. i relation til et hotel har en restaurant eller driver et fitnesscenter eller et spa – det er jo ikke helt utænkeligt – mens konkurrentenovre på den anden side ikke har nogen hotelværelser, men har en restaurant, et fitnesscenter og et spa og betaler den fulde afgift. Det er derfor, man er nødt til at lave en afgrænsning.

Så er der lavet nogle eksempler her: Hvad med gangareal og alt muligt andet? Vi kommer ikke udenom, at hvis vi skal honorere den aftale, der ligger tilbage fra 2019 mellem VLAK-regeringen og Dansk Folkeparti, og den aftale, der så blev bekræftet i forbindelse med den grønne skattereform, så skal der være en afgrænsning, og så er det ikke et selvstændigt formål, naturligvis, at sørge for, at det er så bureaukratisk umuligt at administrere som overhovedet muligt.

Det er også derfor, at der her er lagt op til, at man kan bruge to modeller. Man kan enten måle det pr. værelse, eller man kan lave en skematisk model, hvor man så sætter sig ned og siger: Hvad er egentlig hotelværelse, og hvad er noget andet? Det er sådan set et forsøg på at gøre det så nemt at administrere som muligt, altså at lave en skematisk model og så opgøre det på baggrund af den fordeling af kvadratmeter, der så er, for at få adgang til at have en lempeligere afgift på hotelværelser, og det er altså ikke noget, der er konkurrenceforvridende. Det synes jeg bare hører med til den debat, vi har i dag.

Kl. 12:38

Så tilbage til talen her. Med lovforslaget får virksomheder så, som det også er nævnt, på en direkte linje mulighed for at lade sig forbrugsregistrere hos Skatteforvaltningen. Der løber ikke overraskende en direkte linje mellem en elproducent og en elforbruger uden om det kollektive elnet. Det er selvfølgelig en betingelse, at de i øvrigt opfylder kriterierne for forbrugsregistrering i elafgiftsloven. Forslaget vil give en likviditetsmæssig fordel for de berørte virksomheder, da de vil kunne nettoafregne afgiften.

Yderligere foreslår regeringen at nedsætte tærsklen for, hvornår virksomheder skal indberette modtaget statsstøtte, fra 500.000 euro til 100.000 euro ved støtteordninger i en række energi- og miljøafgiftslove og i investorfradragssloven. Det er fuldstændig rigtigt, som det også er blevet nævnt af Danmarksdemokraternes ordfører, at det her er en følge af Kommissionens ændring af gruppefritagelsesforordningen og dermed har til formål at sikre, at EU-retten bliver overholdt.

Vi foreslår også at ophæve bestemmelsen om en 5-årig registreringsperiode for varemottagelse i en række afgiftslove. Ændringerne har til formål at ensrette regler på tværs af afgiftslovene.

Ud over ændringer på energi- og miljøområdet foreslår regeringen enkelte justeringer i de regler, der gennemfører DAC7-direktivet. I lovforslaget indgår også en ændring af Transportministeriets ressource, som skal sikre, at Sund & Bælt kan varetage de kontrolopgaver, som følger af vejafgiftsloven.

Så vil jeg bare afslutte med at sige tak for ordet. Jeg glæder mig til den fortsatte debat.

Kl. 12:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Der er en kort bemærkning. Jeg vil gerne give ordet til hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:40

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes, vi er nødt til at anerkende det argument, skatteministeren kommer med her, om, at vi ikke kan give hoteller, som også driver et fitnesscenter eller en restaurant, en fordel over for virksomheder, som kun driver et fitnesscenter eller en restaurant. For det ville være urimeligt og konkurrenceforvridende. Det ville vi sikkert også få nogle klager over. Det argument synes jeg at alle er nødt til at anerkende.

Men så er der jo nemmere løsninger, end at man skal sidde og opgøre, hvordan alle kvadratmeterne er fordelt på ens hotel. For der er rigtig mange hoteller, som kun har værelser, en reception og intet andet. Altså, langt de fleste af de hoteller, der f.eks. ligger lige hernede på Istedgade, har ikke restaurant eller fitnesscenter. De har ikke alt muligt andet. De har kun en reception og værelser. Så må det jo være nok, at man bare lige krydser af, at man har ikke andet, i stedet for at man skal sidde og opgøre kvadratmeter. Så det er sådan ret nemt at se.

Det kan i hvert fald bureaukratisk set meget hurtigt gøres nemmere, end hvis, som der er lagt op til, man skal sidde og opgøre, hvor meget der er gangareal, hvor meget der er værelser, og hvor meget der er reception osv. Så der må kunne laves en mere smidig proces for det her, end at man skal have sådan en opgørelse. Grundlæggende var det måske bedre, hvis regeringen bare stemte for, at vi sætter elafgiften ned, i stedet for at vi har sådan nogle mærkelige sats for alt muligt, som medfører sådan noget besværligt bureaukrati som det her.

Kl. 12:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til ministeren.

Kl. 12:41

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Nu gennemfører vi jo så en mærkelig sats, som den daværende VLAK-regering aftalte med Dansk Folkeparti tilbage i 2019, så der er vi i hvert fald i samme båd. Men tak til ordføreren for anerkendelsen. Jeg lytter til, hvad der blev sagt, og jeg vil da gerne vende tilbage. Jeg må tilstå, at jeg ikke kender den helt præcise måde, skemaet fungerer på, og jeg har heller ikke haft fingrene nede i det. Så det skal jeg nok lige give et ekstra tjek på baggrund af det, der bliver fremført her.

Kl. 12:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 12:41

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg tager fuldstændig ansvaret for, at det er vores initiativ. Derfor er jeg stadig væk ikke kæmpe fan af, at vi opererer med forskellige sats for el, afhængigt af hvilket formål det bliver brugt til. Der er snart et beslutningsforslag fra Nye Borgerlige om at sætte elafgiften ned. Det synes jeg at regeringen skulle stemme for, for så havde vi slet ikke det her problem. Men tak for at lytte.

Det er jo grundlæggende noget underligt noget, at vi skal stå her og diskutere, præcis hvordan et skema skal udformes. Prøv at tænke på, hvor mange tusindvis af mennesker der nu skal sidde, både her i Folketinget, i administrationen, i skattevæsenet, ude på hotellerne og i brancheorganisationerne, og sætte sig ind i, hvordan det her skema skal udfyldes. Det er derfor, at vi ikke skal have sådan noget bureaukrati.

Kl. 12:42

Den fg. formand (Annette Lind):
Skatteministeren.

Kl. 12:42

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Det er jo fair nok. Så er jeg jo sådan set enig i grundpræmissen. Så skal vi lade være med at differentiere den afgift, man betaler for sit hotelværelse, og den afgift, man betaler for sin restaurant. Det har vi så politisk set besluttet at gøre, og derfor er vi på en eller anden måde nødt til at finde ud af, hvordan vi så håndterer det. Der har jeg selvfølgelig ingen ambitioner om andet, end at det bliver så nemt som muligt. Så det giver vi lige et tjek mere.

Kl. 12:42

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til skatteministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 1:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af elafgiften til EU's minimumssats.

Af Pernille Vermund (NB) og Kim Edberg Andersen (NB).
(Fremsættelse 04.10.2023).

Kl. 12:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Allerførst vil jeg gerne give ordet til fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige for at give os en begrundelse fra forslagsstillerne. Man har 2 minutter til at give en begrundelse. Værsgo.

Kl. 12:43

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pernille Vermund (NB):

»Den høje elafgift kan hverken forsvares eller forklares.« Sådan sagde klima-, energi- og forsyningsministeren i september 2021, da han stadig var administrerende direktør i det daværende Dansk Energi, og hvor havde han ret.

Men også skatteministerens eget parti har erkendt, at den høje elafgift er skør.

»En lavere elafgift vil understøtte den grønne omstilling. I Danmark kan vi efterhånden dække hele vores elforbrug med grøn strøm fra vedvarende energikilder såsom vindmøller. Derfor er der ikke længere grund til at have en meget høj afgift på husholdningernes forbrug af el.«

Sådan lød det i sin tid fra Socialdemokratiet. Nu mangler vi så bare, at der bliver sat handling bag ordene.

Statskassen bugner af penge, imens danske familier igen betaler den højeste elafgift i Europa. Det er uacceptabelt. Derfor har vi i Nye Borgerlige fremsat det beslutningsforslag, som vi nu skal behandle. Det er et forslag om at sænke elafgiften til EU's minimumssats. Vi i Nye Borgerlige ville gerne fjerne afgiften helt, men det må man ikke ifølge EU, og sådan er der jo så meget, der er skørt. Derfor accepterer vi, at hvis vi skal behandle et forslag her, er det EU's minimumssats, der gælder.

Jeg ser frem til en god debat, og jeg håber selvfølgelig, at de partier, der før valget gik ind for at sænke elafgiften – og det gælder også Venstre, som var meget optaget af at sænke elafgiften, da man var i opposition – bakker op om forslaget i dag. Tak for ordet.

Kl. 12:45

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige for begrundelsen. Så er forhandlingen åbnet. Den første, der får ordet, er skatteministeren. Værsgo.

Kl. 12:45

Forhandling

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Tak for det. I dag skal vi behandle, som det lige blev præsenteret, et beslutningsforslag fremsat af Nye Borgerlige om nedsættelse af elafgiften. Forslaget går ud på at nedsætte elafgiften varigt til EU's minimumssats på 0,8 øre pr. kWh. Sidste vinter befandt vi os i en alvorlig energikrise. El- og gaspriserne var på himmelflugt, og mange danske husholdninger og virksomheder blev faktisk hårdt ramt økonomisk. Med den midlertidige lempelse af elafgiften i første halvår af 2023 fik danskerne en vigtig håndsækning i en svær tid. Situationen har imidlertid ændret sig. Heldigvis ser vi i dag, at energipriserne er på et lavere og mere stabilt niveau. Elprisen i oktober 2023 var eksempelvis den laveste i over 2 år. Behovet for en permanent lempelse af elafgiften til EU's minimumssats vurderes derfor ikke at være til stede lige nu.

Det er i den forbindelse vigtigt at nævne, at elafgiften skal tage hensyn til de samfundsøkonomiske omkostninger samt statens finanser. En ændring af elafgiften vil derfor skulle afvejes i forhold til en række hensyn. Regeringen er generelt åben for at anvende elafgiften som et redskab i forbindelse med klimainsatsen og energikrisen. Partierne i regeringen har således ad flere omgange været med til at lempe den almindelige elafgift gennem de senere år. Beslutningsforslaget om en varig nedsættelse af elafgiften til EU's minimumssats på 0,8 øre pr. kWh fra 2024 vurderes imidlertid at indebære et finansieringsbehov på ca. 7 mia. kr. i 2024 faldende til 5,4 mia. kr. i 2030. Det er et væsentligt beløb, som der ikke er angivet anden konkret finansiering til end det finanspolitiske råderum. Regeringen har med sin 2030-plan fremlagt en plan for det finanspolitiske råderum, og samtidig har vi fremlagt en ambitiøs skattereform, som sikrer mindst 10 mia. kr. til det arbejdende Danmark. I regeringen ser vi frem til forhandlingerne om en ambitiøs skattereform, som faktisk allerede er i gang. Der er således ikke tale om, at regeringen bare siger nej til at nedsætte skatter og afgifter, men det skal selvfølgelig ske på en ansvarlig og balanceret måde.

Her står vi altså med et beslutningsforslag, der er forbundet med et betydeligt finansieringsbehov, og hvor der ikke er anvist anden finansiering end det finanspolitiske råderum, og regeringen kan derfor ikke støtte forslaget. Jeg ser dog selvfølgelig frem til den fortsatte drøftelse, herunder om, hvordan vi sikrer den grønne omstilling og sikrer, at danskerne har adgang til både grøn og billig strøm. Tak for ordet.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Der er et par korte bemærkninger. Først vil jeg gerne give ordet til ordføreren for forslagsstillerne. Værsgo, fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige.

Kl. 12:47

måde giver mening i dag. Der er et politisk ønske om, at vi skal være mere elektrificerede fremover. Langt størstedelen af vores el får vi fra vedvarende energi, og det er en afgift, der vender den tunge ende nedad; det erkender ministeren selv. Kan ministeren ikke se, at det her er tudetosset?

Kl. 12:50

Kl. 12:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo til skatteministeren.

Kl. 12:50

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Statsministeren har tidligere sagt, at statsministeren var grøn, før hun var rød, men den høje elafgift er jo hverken grøn eller rød. Den er bare tudetosset. Den er i virkeligheden måske mere sort, end den er noget som helst andet, både socialt, men også i forhold til den grønne omstilling.

Ministeren siger, at skattelettelser skal ske balanceret, men vi står i en situation, hvor de familier, der har mindst – det er ikke mindst førtidspensionister og folkepensionister – jo ikke får meget ud af den skatteplan, som regeringen har fremsat. Til gengæld betaler de jo relativt høje elafgifter ligesom alle mulige andre familier, og det er en afgift, der vender den tunge ende nedad. Anerkender ministeren, at elafgiften er en større belastning relativt set for familier med små økonomier end for folk, der har penge nok?

Kl. 12:48

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Nej, det kan jeg ikke. Hvis man siger, at det at hæve ældrechecken med 4.800 kr. om året er at forgyldte nogle folkepensionister, så må jeg bare sige, at vi taler om de folkepensionister, som har mindst, og som ikke har en stor pensionsopsparing og alt muligt andet. Jeg tror helt ærligt ikke, at der er nogen af dem, der føler sig forgyldt.

Jeg anerkender, at det er en svær øvelse og det koster nogle penge, og derfor foreslår vi selvfølgelig også at finansiere det, og det, der mangler i det her forslag, er jo finansieringen. Hvad er det for nogle 7 mia. kr., vi ikke skal bruge på noget andet? Det er man jo nødt til at svare på. Det er nemt nok bare at foreslå ting, der koster en masse penge, hvis ikke man også er konkret på, hvordan det skal finansieres.

Kl. 12:51

Den fg. formand (Annette Lind):

Skatteministeren.

Kl. 12:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne give ordet til den anden af forslagsstillerne. Værsgo, hr. Kim Edberg Andersen fra Nye Borgerlige.

Kl. 12:51

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Den sidste del er jo svær at være uenig i. Det er klart, at hvis du skal betale 15 kr. for 1 l mælk i et supermarked, fylder det jo mere i dit husholdningsbudget, hvis du tjener 20.000 kr. om måneden, end hvis du tjener 40.000 kr. om måneden. Så det er jo simpelt. Det er jo derfor, at når priserne stiger på mælken eller smørret i supermarkedet, rammer det de laveste indkomster mest på samme måde, som at når elafgiften stiger, fylder det mere i husholdningsbudgettet hos den enlige forsørger end hos en familie med to forsørgere og to gode stillinger. Så det er jo helt fuldstændig korrekt.

Det er også korrekt, at hvis man skal finde så mange milliarder til at gøre det her, skal det jo gå fra noget andet. Der har vi bl.a. lagt op til at give en skattelettelser, som jo primært kommer den enlige forsørger til gavn. Vi har også lagt op til at investere i vores sundhedsvæsen. Vi har lagt op til, at offentligt ansatte skal have nogle flere penge osv. osv. Så det er en prioritering.

Så er jeg også nødt til at sige, at det jo er lidt forsimplet at sige, at fordi den her skattereform ikke kommer pensionisten til gavn, gør vi ikke noget for pensionister. Vi har lige præsenteret en passagerafgift, hvor vi for første gang i over 10 år foreslår en varig forhøjelse af ældrechecken til de knap 300.000 folkepensionister, som har allermindest.

Kl. 12:50

Noget andet, der også er virkeligheden, er, at det jo ikke kun er folkepensionister, vi snakker om. Det er jo folk ude i Udkantsdanmark, som varmer deres hus op med varmepumper, og så hører vi herinde, at de bare skal have fjernvarme. Det er altså ikke muligt i de områder, jeg kommer fra. De mennesker, der bruger det her, kan ikke nødvendigvis få en afgiftsnedsettelse – altså hvis de bruger over 4.000 kWh, hvis de nu f.eks. har et oliefyr eller lignende. Jeg kunne godt se, at SF's ordfører sad og rystede på hovedet, og det var nok over det løsningsforslag. Vi tager næsten 1 kr. for strømmen, nemlig 80 eller 75 øre, og hvis man bruger meget strøm – og det gør man typisk, når man ikke bor i en lejlighed, men bor et sted, hvor man f.eks. har centralvarmeanlæg og sådan noget – er virkeligheden så ikke, at vi straffer den del af Danmark, og at ministeren har valgt at gøre det med lukkede øjne?

Kl. 12:52

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo, fru Pernille Vermund, for den anden korte bemærkning.

Kl. 12:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Skatteministeren, værsgo.

Kl. 12:52

Pernille Vermund (NB):

Jo jo, men det er jo meget fint. Altså, man hæver afgiften generelt, og man indfører en ny afgift på at flyve, og så siger man, at til gengæld bruger vi lidt af pengene på at forgyldte nogle folkepensionister, som i øvrigt også får det dyrere, når de skal rejse, hvis ellers de har råd til det.

I dag debatterer vi elafgiften – en afgift, som måske gav mening i en anden tid, hvor man jo gerne ville beskatte el, men som på ingen

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Jeg beklager, men jeg svarer faktisk på alt det, jeg bliver spurgt om. Når ordføreren nu f.eks. siger, at jeg er ansvarlig for et vurderingssystem, der forgælder danskerne, er det simpelt hen faktisk forkert. Det er jeg da nødt til at påpege. Altså, næste år er der 10 mia. kr. i reelle skattelettelser; boligejerne betaler 10 mia. kr. mindre næste år,

end de gør i år. Så det er jo vrøvl at sige, at jeg er ansvarlig for det her, og at jeg lige i løbet af de 2 år, jeg har været i Skatteministeriet, har fundet på, at jeg skal lave et nyt system, der forgælder danskerne. Det er jeg da nødt til at påpege.

Nej, jeg er ikke enig i præmissen om, at det er nemt lige at finde 7 mia. kr. i råderummet, som vi så kan flytte væk fra noget andet. Betyder det, at jeg ikke anerkender, at når prisen på el stiger, rammer det dem med de mindste indkomster hårdest? Det er jeg fuldstændig enig i at det gør, og det er også derfor, vi har brugt det som et værktøj på de tidspunkter, hvor der var store prisstigninger. Det var netop for at sørge for, at man kunne tage noget af det pres væk.

Kl. 12:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Kim Edberg Andersen, værsgo.

Kl. 12:53

Kim Edberg Andersen (NB):

Hvad angår de store prisstigninger, vil jeg sige, at når man forsøger at sælge det ved at sige, at elpriserne er de laveste i 2 år, vil det jo så sige, at det er 2 år, hvor de måske er faldet en lillebitte smule fra et vanvittigt højt niveau. Men i forhold til det med at forgælde, tror jeg at ministeren skal tage rundt i landet og forklare det for de mennesker, som nu sidder og skal have indefrosset deres ting. Men det slagsmål må ministeren selv tage. Det var ham, der fik idéen. Men virkeligheden i forhold til råderummet er jo en anden. I går indførte vi en skat på CO₂-kvoter, der koster erhvervet 13 mia. kr., hvoraf de 2,5 mia. kr. går i kassen. Så nu er vi næsten i mål, for vi er i hus med 2,5 mia. kr., og hvis ministeren er i tvivl om, om Nye Borgerlige kan finde de sidste penge til at få sat det her ned, så skal ministeren bare kigge over til os, og så finder vi beløbet i løbet af ganske få minutter.

Kl. 12:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 12:54

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Men igen er det jo vrøvl, når man siger: Det må ministeren jo selv tage rundt og spørge folk om; det var ham, der fik idéen. Mener ordføreren virkelig i ramme alvor, at den boligskatteaftale fra 2016 og 2017, jeg er ved at implementere, er noget, jeg har fundet på? Det giver 10 mia. kr. i skattelettelser, og alle dem, der i virkeligheden stod til at skulle betale noget mere, får en skatterabat, så de ikke skal betale noget mere på baggrund af de nye vurderinger. Det kan simpelt hen ikke nytte noget, at man på den måde står her og bare slynger sådan noget ud. Der må som minimum bare være et gran salt af fakta i det, man siger.

Kl. 12:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til skatteministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det ordførernes tur, og den første ordfører er hr. Per Husted fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:55

(Ordfører)

Per Husted (S):

Mange tak for ordet. Forslaget går i al sin enkelhed ud på at sætte afgiften for strøm til husstandene ned fra 69,7 øre til 0,8 øre pr. kWh, som er det mindste, vi kan tillade os at tage, ifølge EU's regler. Skatteministeren har redegjort ganske fornuftigt for indholdet i det, så jeg vil egentlig holde min tale ret kort.

Generelt ser vi fra Socialdemokratiets side positivt på at anvende elafgiften som et redskab til at regulere nogle ting. Vi så det i forbindelse med de høje elpriser tidligere, der gjorde, at elafgiften blev sat ned til et minimum det første halvår af i år, altså i en situation, hvor elpriserne var meget høje, og hvor mange danske forbrugere virkelig mærkede den ufred, der er i verden, og som betød de her højere elpriser.

Men vi kan jo se, at elpriserne har stabiliseret sig igen, og nu er der ikke på samme måde sådan et argument for at have en nedsættelse af elafgiften. Man kan altid diskutere, om man skal have afgifter – det er jo en anden diskussion – men grundlæggende er afgifter på el en ganske udmærket måde både at regulere et forbrug og at gøre noget retfærdigt på. På den måde viser elafgifter sig jo som et godt redskab.

Forslaget her er ufinansieret på den måde, at det er inden for det økonomiske råderum, at vi skal finde pengene til det, og alene af den grund kan vi ikke bakke op om det. Vi ønsker en grøn omstilling, men man skal huske på, at når man sænker elafgiften generelt, er det jo ikke kun den grønne strøm, vi sænker den for; så er det faktisk for al strøm, der bliver produceret.

Så på baggrund af det her kan vi ikke bakke op om beslutningsforslaget.

Kl. 12:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Socialdemokratiets ordfører for ordførertalen. Der er et par korte bemærkninger. Værsgo til fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige.

Kl. 12:57

Pernille Vermund (NB):

Tak. I første omgang skal jeg bare lige til Tingets medlemmer her sige, at hvis jeg har sagt forgyldte, var det en talefejl, og det var også derfor, at jeg efterfølgende måtte spørge min partifælle: Sagde jeg forgyldte? Og det må jeg altså have gjort, men det beklager jeg.

I ordførerens tale siger han, at forslaget er ufinansieret, fordi vi ønsker at bruge en del af det enorme råderum, der er, til at sænke elafgiften, altså Europas højeste elafgift. Finansministeren fandt i sommer 16 mia. kr. ekstra i det økonomiske råderum – 16 mia. kr.! Det vil koste cirka en tredjedel at sænke elafgiften til EU's minimumssats, og det synes vi er meget ansvarligt. Men jeg synes, det er interessant, hvis man fra Socialdemokratiets side siger, at forslag, der er finansieret af råderummet, er ufinansierede. Betyder det så, at regeringens politik og 2030-plan også er ufinansierede? For der bruger man jo en del af det økonomiske råderum.

Kl. 12:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 12:58

Per Husted (S):

Jeg synes jo netop, at det er i forbindelse med 2030-planen og skattereformen, som er blevet lanceret her for kort tid siden, at en diskussion om, hvad råderummet skal bruges til, skal være; det er jo netop der, den skal foregå, og ikke i dag. Så jeg vil da foreslå, at Nye Borgerlige tager deres ønsker med til de forhandlinger, der kan være om 2030-planen og skattereformen, hvor der faktisk også er et mindre rum til forhandling, og prøve at gå den vej med deres forslag. Så det er egentlig bare et råd.

Kl. 12:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Pernille Vermund, værsgo.

Pernille Vermund (NB):

Men det gør vi bestemt også. Vi har stemplet konstruktivt ind i de forhandlinger, og vi glæder os også til at forhandle videre. Det ændrer dog ikke ved, at ordføreren siger, at forslag finansieret af det økonomiske råderum er ufinansierede forslag, og regeringen har jo fremlagt en 2030-plan, hvor det økonomiske råderum i høj grad bliver brugt.

Så er de forslag, der kommer fra regeringen, ufinansierede, eller hvordan skal man forstå det?

Kl. 12:58

var på. Så jeg kan ikke forstå hele diskussionen. Elpriserne er faldet. På et tidspunkt har vi sat elafgiften ned på grund af de høje elpriser, og nu er den tilbage til, hvor vi egentlig var. Så der er jo som sådan ikke noget, der er ændret. Hvordan vi skal gøre med landdistrikterne, synes jeg skal afklares andre steder. Jeg er egentlig glad for, at de to spørger fra partiet munter sig lidt over mig heroppe. Jeg er meget glad for, at man kan bringe et lille smil frem dernede. Tak.

Kl. 13:01

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 12:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:01

Per Husted (S):

Jeg synes egentlig, at det er en ret logisk måde, vi gør det på, altså at regeringen kommer med deres forslag til, hvordan et råderum skal bruges, og at så forhandler vi det der. Jeg ser ikke for mig, at vi tager råderummet og smider det rundt, hvor vi lige har lyst til det i forbindelse med nogle enkelte beslutningsforslag. Man må jo tage det med ind i forhandlingsrummet. Jeg tror, det ville blive ret kaotisk, hvis vi ikke gjorde det på den måde.

Kl. 12:59

Kim Edberg Andersen (NB):

Jeg munter mig ikke; jeg er mere målløs, kan man sige. Grunden til, at tingene i et beslutningsforslag ikke kommer igennem, er dybest set, at der ofte sidder en regering – denne gang en flertalsregering, men ofte en mindretalsregering, som har et parlamentarisk flertal bag sig – som ikke har et ønske om, at et beslutningsforslag kommer videre. Hvis ordføreren læser de beslutningsforslag, kan han se, at nogle af dem også tidligere er blevet foreslået finansieret af det økonomiske råderum. Jeg håber ikke, det var en belæring. Det var bare en forklaring på, hvordan tingene fungerer herinde. Det har ordføreren jo al ret til at tage som en belæring, men det er nu ikke sådan ment. Ordføreren svarer bare ikke på, hvorfor han og Socialdemokraterne synes, det er rimeligt, at dem, der har mindst – og det er nemlig en afgift, der har den tunge ende nedad – skal straffes med den afgift.

Kl. 13:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne give ordet til hr. Kim Edberg Andersen. Værsgo.

Kl. 12:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:02

Kim Edberg Andersen (NB):

Jeg tror, man som ordfører skal lade være med at stå og beskyldte et parti for ikke at anvise finansiering, hvis partiet bruger det økonomiske råderum, og så bagefter ikke kunne forklare, hvorfor det så, hvis man selv bruger det økonomiske råderum, er helt 10-4 o.k. Der tror jeg, man som ordfører skal lade være med at bruge nogle ord, man måske ikke helt forstår, når man går den vej. Virkeligheden er, at vi hjertens gerne vil finansiere det her, men virkeligheden er også – og det ved jeg der er mange, mange dygtige socialdemokrater og også ministeren som kan forklare ordføreren – at det er ret normal praksis at sige, at råderummet, som er penge, som vi forventer at have, hvis nu alting er, som vi forventer, bruger vi. Jeg ved, at vi har brugt dem flere gange i forbindelse med emner, som jeg har været ordfører på – her er tingene blevet finansieret ad den vej. Men jeg synes, at ordføreren nok lige skal slå ordet op, inden han skyder os det i skoene og bruger det som en argumentation for ikke at fjerne elafgiften.

Det, jeg gerne vil vide, er, hvordan et socialdemokratisk medlem fra et område som Nordjylland, der ved, at det her med elafgift rammer almindelige familier enormt hårdt, kan stå og sådan med god ro i maven sige, at det skal de bare blive ved med at blive straffet for det, hvor han skal stemmes ind næste gang?

Kl. 13:00

Per Husted (S):

Jeg synes, det er meget svært at tage en enkelt afgift ud uden at se det i en sammenhæng. Vi har jo en socialpolitik, som netop afbøder det her. I skattesystemet har vi også indbygget, at der netop tages hensyn til, at de lavere indkomster bliver kompenseret i forhold til eksempelvis elafgiften. Så det er jo tænkt ind i systemet. Så jeg synes ikke, man kan tage sådan en enkelt afgift her og så drage den konklusion, som der bliver gjort fra spørgerens side. Jeg synes ikke rigtig, der kommer noget nyt frem i det nye spørgsmål, og jeg synes ikke, der er så meget at svare på. Så tak for opmærksomheden og spørgsmålet.

Kl. 13:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til Venstres ordfører, og det er hr. Kim Valentin.

Kl. 13:03

(Ordfører)**Kim Valentin (V):**

Tak til formanden. I dag står vi her for at diskutere et beslutningsforslag fra Nye Borgerlige om en varig nedsættelse af elafgiften til EU's minimumssats på 0,8 øre pr. kWh.

Vi i Venstre har tidligere været med til at mindske den almindelige elafgift. Både i fjerde kvartal af 2022 og i 2023 blev vi med rigtig mange andre partier i Folketinget enige om at reducere afgiften. Vi stod midt i en energikrise, hvor både de danske borgere og virksomheder var hårdt ramt. De var hårdt ramt som følge af stigende gas- og elpriser. Det var en håndsrekning til danskerne, som gjorde en

Kl. 13:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Per Husted (S):

Jeg vil gerne starte med at takke for belæringen. Jeg synes nu ikke, der er tradition for at bruge råderummet i de enkelte beslutningsforslag – det må være andre steder, man ser det. Jeg bliver nødt til at sige, at hvor vi kommer fra i landet, selvfølgelig har indvirkning på, hvordan vi ser på det, men der er jo ikke ændret noget i forhold til tidligere omkring elafgiften. Den er jo kommet tilbage på det, den

stor forskel, og det var et effektivt redskab til at skabe lidt mere økonomisk tryk i en måske presset hverdag.

I Venstre forstår vi vigtigheden af en ansvarlig økonomisk politik. Det foreslåede initiativ kræver betydelig finansiering. Det har vi også lige hørt – 7 mia. kr. Ifølge forslagsstillerne forventes denne finansiering udelukkende at komme fra det øgede politiske råderum. Det synes jeg ganske vist ikke er udtryk for økonomisk ansvarlighed. Vi har i regeringen netop lanceret vores 2030-plan, der sætter klare prioriteringer for det finanspolitiske råderum. Det er klare prioriteringer, som udviser økonomisk ansvarlighed – et mantra, som er vigtigt for os Venstrefolk. Desværre tager forslaget fra Nye Borgerlige ikke tilstrækkelig højde for de potentielle konsekvenser af det store mindreprovenu, det kan medføre.

Vi skal sikre finansiering, ikke kun til den nødvendige grønne omstilling, men også til vores alles velfærd. Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Vermund.

Kl. 13:05

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Et øget økonomisk råderum i det offentlige er jo penge, som danskerne har betalt for meget i skatter og afgifter, altså penge, som man ikke har budgetteret med. Så det er danskernes penge, der er betalt for meget.

Ordføreren siger så, at det ikke er ansvarligt at give danskerne deres egne penge tilbage. Jeg ved godt, at Venstre er gået i regering med Socialdemokratiet, og jeg ved også godt, at man tidligere har lavet kampagner, hvor man bryster sig af at ligne Socialdemokratiet meget. Men mener ordføreren virkelig, at det ikke er ansvarligt at give danskerne deres egne penge tilbage, når danskerne åbenlyst frem mod 2030 kommer til at betale alt for meget i skatter og afgifter, i forhold til hvad der var budgetteret med?

Kl. 13:06

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:06

Kim Valentin (V):

Jeg skal ikke kunne sige, hvordan Nye Borgerlige læser finanslovsforslaget, men jeg læser det på den her måde: Hvis ikke vi gør noget, f.eks. med det demografiske løft, og ikke tilfører flere penge, så betyder det, at danskerne får en lavere velfærd. Vi skal altså ind at kigge på, hvordan vi fordeler vores penge, og det gør man jo i finanslovsforhandlingerne lige i øjeblikket. Så jeg vil bare opfordre til, at Nye Borgerlige blander sig i dem og siger, at de altså gerne vil bruge al deres politiske kapital på, at elafgiften sættes ned. Det vil vi ikke. Vi vil f.eks. gerne bruge noget kapital på, at beskæftigelsesfradraget sættes op, så det kan betale sig at arbejde. Det synes vi er klog politik.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 13:07

Pernille Vermund (NB):

Vi er sådan set en del af forhandlingerne, men det, vi behandler i dag, er jo et beslutningsforslag om at sænke elafgiften til det, som Venstre mente var rimeligt før valget. Da vi stod her for lidt over et år siden, før valget, var Venstre jo en af de største fortalere for, at elafgiften skulle ned. Derfor undrer det mig såre, at man ikke kan

bakke op om sådan et forslag. Medmindre man erkender, at det jo selvfølgelig er, fordi man er låst af en regering – altså at det er ens politik, men at man nu er i regering, og så må man følge resten af regeringen.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Kim Valentin (V):

Tak. Vi har overhovedet ikke noget imod at kigge på afgifter alle mulige steder i systemet for at få dem ned, men det skal ske i balance. Det er det, jeg siger. Det skal ske i balance med de andre ting. Det nytter ikke noget, at man bare kommer og lægger en check på 7 mia. kr., og at man så ikke siger: Nåh, okay, så er der for resten det der og det der, vi ikke skal. Det holder ikke.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:08

Kim Edberg Andersen (NB):

Vi har jo selvfølgelig en plan, ordføreren kan gå ind og se på. Men jeg tænker ud af boksen. Jeg beder ordføreren forholde sig til, om ikke Venstre kunne være interesseret i f.eks. at finansiere det ved at reducere den offentlige anlægsramme, præcis som Venstre ville, inden de valgte at gå i regering med Socialdemokraterne – præcis som Venstre sagde inden valget. Eller er der flere ting, I sagde før, som Venstre vil fortælle deres vælgere at de heller ikke kunne stole på? Altså, det der med ikke at gå i regering har vi fundet ud af at man ikke kunne stole på. Men vi kan så heller ikke stole på, at Venstre vil reducere elafgiften ved at reducere den offentlige anlægsramme. Er det det, ordføreren står og fortæller mig?

Kl. 13:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:09

Kim Valentin (V):

Altså, Venstre har den politik, som Venstre har. Det har vi stadig væk. Men vi erkender bare – i modsætning til ordføreren måske, det ved jeg ikke, sagt med et smil – at det ikke er alt, hvad vi synes er rigtigt, som resten af Folketinget nødvendigvis synes er rigtigt. Derfor går vi altid i forhandling, og vi prøver at finde en ansvarlig løsning for Danmark. Det gør vi også, når vi er i regering. Vi gør det også, når vi ikke er i regering. Derfor vil jeg sige til ordføreren: Jamen er det et punkt, som I gerne vil forhandle om i finansloven, synes jeg – jeg sidder ikke selv i finanslovsforhandlingerne – at fru Pernille Vermund jo må tage det med i forhandlingen.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:09

Kim Edberg Andersen (NB):

Der kan jeg betrykke ordføreren for Venstre. Når vi hører et andet borgerligt parti komme med det, har vi selvfølgelig fremlagt det. Det har vi gjort i skatteforhandlingerne – præcis dér. Til forskel fra Venstre siger vi det samme, både før og efter et valg. Men ordføreren kom lidt let omkring det, for Venstre havde en politik, men hvilken politik har man? Har man Socialdemokraternes politik, som man fører nu? Eller har man den politik, som man stod og lovede dan-

skerne, om, at elafgiften skulle reduceres til EU's minimumsniveau finansieret ved beskæringer i den offentlige anlægsramme? Ja eller nej?

Kl. 13:10

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:10

Kim Valentin (V):

Det er så nemt at sige ja eller nej, ikke? Sådan er politik jo ikke. Det er det, man må erkende. Når man tager ansvar, bliver man også nødt til at lytte til andre. Her er vi bare nødt til at lytte til nogle andre partier i Folketinget, der vil noget andet end os. Det er vel fair nok. Altså, der er ikke 90 mandater her, om jeg vil det eller ej. Det er der heller ikke i Nye Borgerlige, og måske skulle man begynde at lytte en lille smule til, hvad andre så siger.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi kan gå videre til SF's ordfører, og det er hr. Sigurd Agersnap.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Sigurd Agersnap (SF):

Tak for ordet, formand, og tak til Nye Borgerlige for at have fremsat beslutningsforslaget. Det er relevant at diskutere elafgiften. Det er ikke helt simpelt, og jeg kommer heller ikke med ja- eller nej svar i min tale her.

Priserne og dermed også afgifterne betyder noget. De betyder noget for de penge, der kommer i statskassen, og de betyder også noget for folks adfærd. Med elafgiften er der jo to samtidige adfærdsvirkninger: På den ene side betyder elafgiften, at vi sparer på strømforbruget. Når det koster mere at bruge strømmen, slukker folk for lyset, de sætter vaskemaskinen på det mest energieffektive program, og de sætter computeren på standby. Det er godt for klimaet, det er godt for vores elnet, og det er også godt for vores samfundsøkonomi. Det reducerer spild.

På den anden side, som det også fremhæves i beslutningsforslaget, vil en lavere elafgift også i nogle tilfælde kunne tilskynde flere til at bruge el i stedet for fossile brændsler, og det er faktisk det, der er hele grundessensen i SF's holdning til det her spørgsmål. De steder, hvor man kan omlægge fra fossile brændsler til el – det kunne være med varmepumpen eller i transportsektoren – er det fornuftigt ikke at have en for høj elafgift. Derfor er vi også glade for, at vi ikke har det i dag. Man har jo nedsat elafgiften for varmepumper på forbrug over 4.000 kWh, mener jeg det er, og man har nedsat elafgiften for elbiler. Så kan der være nogle grænsetilfælde, eksempelvis hvis man har en elbil, der lader derhjemme, men man ikke har et abonnement hos en operatør: Så har man i dag ikke en lavere, nedsat elafgift. De grænsetilfælde er vi ikke modstandere af at kigge på.

Men vi er i SF modstandere af en generel nedsættelse af elafgiften, fordi det vil betyde, at vi passer mindre på elen og bruger mere strøm. Det er rigtigt, at vi tit bryster os af at være et grønt foregangsland, og man har tit den idé, at den strøm, der kommer ud af stikkontakten, er grøn, men det er jo desværre ikke tilfældet i dag. Det er ca. 60 pct. af den strøm, der kommer ud – det svinger år for år og med vind og vejr – som er grøn. Resten kommer fra andre energiprodukter, og en del af dem er fossile. Derfor er det ikke grønt bare at bruge mere strøm. Det er det ikke i dag, men på sigt er det rigtigt at vi vil få mere grøn strøm i vores elnet, men der er det stadig afgørende, at vi kan eksportere grøn strøm til nabolande, som heller ikke på det tidspunkt forventes at have en ren grøn produktion. Det er en del af hele den grønne udbygning i Danmark, at vi skal

have mere vindstrøm i Danmark, og at man kan bruge den i resten af Europa. Derfor er det afgørende, at vi også i fremtiden sparer på strømmen.

Vi kan af de årsager ikke støtte det her beslutningsforslag, og vi kan heller ikke støtte det, fordi det ikke er finansieret, men bruger det økonomiske råderum på 7,1 mia. kr. allerede næste år faldende til de her 5,4 mia. kr. Det er selvfølgelig en løbende diskussion i dansk politik, hvad man vil bruge råderummet til. Vi har sagt meget tydeligt, synes jeg, i SF, at vi mener, at det råderum, der er i dansk politik og i dansk økonomi, skal bruges på at styrke vores velfærdssamfund. Det, vi oplever som det store problem, er, at man i mange kommuner og regioner skærer ned på den service, som rigtig mange borgere forventer og altid har forventet at vores velfærdssamfund kan levere. For at rette op på det er vi nødt til at bruge pengene på velfærd og ikke på skattelettelser. Det er vores økonomiske politik, og det er jo den økonomiske politik, der er styrende for, hvad man vil bruge råderummet til. Vi kan med de ord ikke støtte beslutningsforslaget, og jeg skulle hilse fra Enhedslisten og sige, at det kan de heller ikke.

Kl. 13:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Vermund.

Kl. 13:14

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Det er jo meget sjovt, at når man står her i Folketingssalen og debatterer kernekraft og behovet for kernekraft, får vi at vide, at der overhovedet ikke er noget behov for det, fordi vi har så meget vedvarende energi – der er sol- og vindenergi, og det løser bare det hele – men når vi så foreslår at sænke elafgiften, fordi vi erkender, at en stor del af den strøm, vi får, kommer fra vedvarende energi, så er budskabet det modsatte; så har vi nærmest ingen vedvarende energi, og det er et problem. Begge dele kan jo ikke være rigtige.

Mit spørgsmål går egentlig på noget andet, nemlig det sociale element i elafgiften. Ordføreren siger, at ordførerens parti, SF, gerne vil sikre grøn omstilling og lavere elafgifter for de brancher, hvor man kan omstille. Men erkender ordføreren ikke, at de familier, som har færrest penge, og som måske har et lidt ældre køleskab, en gammel opvaskemaskine, en gammel vaskemaskine eller en gammel fryser, betaler uforholdsmæssigt høje elafgifter, og at det også for de familier kan være rigtig svært at få råd til den investering, det er at købe et nyt produkt?

Kl. 13:15

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg vil starte med det, som ordføreren indledte sit spørgsmål med, nemlig hvorvidt der er grøn strøm i det danske elnet. Der er svaret i dag, at det er der jo ikke fuldt ud, men forventningen er jo, at vi i fremtiden skal opføre rigtig mange flere vindmøller, og det, at man ikke kan opføre et a-kraftværk her og nu, gør, at man skal sammenholde den grønne strøm, et a-kraftværk kunne producere, med den grønne strøm, vi forventer at kunne få fra de vindmøller, der bliver sat op i fremtiden. Det er derfor, det ikke kan betale sig. Så der er jo den forskel med hensyn til fremtid og nutid.

Med hensyn til den sociale balance i afgifterne, er det rigtigt, at afgifterne vender den tunge ende nedad, forstået på den måde, at det er forholdsvis dyrest for dem, der har mindst i vores samfund. Derfor er det SF's politik, at vi har brug for grønne afgifter for at omlægge vores forbrug og lave et mindre CO₂-aftryk, men at vi mener, at de laveste indkomster i samfundet skal kompenseres. Det har man tidligere gjort med den grønne check, og vi mener

også, man kan kigge på overførselsindkomsterne. Vi mener ikke, at skattelettelser løser det problem, når fire ud af ti – og det er oftest dem med de laveste indkomster – ikke får del i dem.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 13:16

Pernille Vermund (NB):

Hvis man skal oversætte det til noget, som almindelige danskere forstår, så vil SF hellere hive pengene op af lommerne på danskerne med en enormt høj elafgift for derefter at fordele dem til dem, der kunne forestille sig at stemme på Socialistisk Folkeparti. Jeg håber virkelig, at de danskere, der sidder derhjemme med trængte økonomier, fordi renterne er stigende, og fordi fødevarerpriserne stadig er høje, på trods af at inflationen ikke buldrer af sted, hører, hvad der bliver sagt i dag. Altså, de skal være i lommen på politikerne frem for at have lov til at bestemme over flere af deres egne penge selv. Det er klar besked til danskerne.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:17

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg tror faktisk, at rigtig mange danskere godt forstår budskabet om, at vi ved at lægge afgifter på CO₂-udledning omstiller vores forbrug i Danmark, så det får et mindre CO₂-aftryk. Det er vi nødt til at gøre for at sikre den grønne omstilling. Men selvfølgelig er det for SF kernepolitik, at det er socialt balanceret, og at dem med de laveste indkomster i samfundet ikke betaler den største regning i forbindelse med den grønne omstilling, og det er selvfølgelig et politisk ansvar. Det er klart, at det kan man ikke bare løse i den enkelte husholdning. Det er et politisk ansvar på Christiansborg at sørge for, at den grønne omstilling ikke bliver dyrest for dem med de laveste indkomster, og jeg mener, at vores politik kan give et svar på det.

Kl. 13:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:18

Kim Edberg Andersen (NB):

Det gav så slet ingen mening. Vi skal lave en afgift på el ud fra en argumentation om, at i fremtiden har vi kun grøn el. Så en CO₂-afgift på el giver ikke mening, for ellers bliver produceret CO₂-frit. Selv Socialistisk Folkepartis ordfører må kunne se, at man griber lidt efter halmstrå, når det er måden, man argumenterer på. For virkeligheden er jo, at det også gælder helt almindelige familier, og der er jo nogle, hvor det ikke handler om elvarme. Det er jo nemt at køre på elvarme, om du fyrer med nogle brændte dæk eller noget – du skal bare have en elvarmepumpe. Men der er jo rigtig, rigtig mange danskere, måske enlige mødre eller fædre med to eller tre teenagebørn boende hjemme, som bruger langt over 4.000 kWh – det gør mennesker, og det gør unge mennesker især. Så er der dem, som er uheldige nok til at have elvarme oveni, og som så skal sidde og fryse, må jeg forstå, hvis ikke elvarme er den primære varmekilde. For det er jo det, du skriver på sedlen nede ved kommunen, altså om det er den primære varmekilde, og det er den ikke nødvendigvis, for det kan være, du bor ude på landet og også har træpiller.

Så jeg bliver bare nødt til at sige, at jeg synes, det er et flot svar, men jeg synes ikke, det hænger sammen. Og er virkeligheden ikke, at SF i bund og grund er ligeglade, hvis det ikke er, som fru

Pernille Vermund siger, at man kan tage penge fra dem, der arbejder, og give dem til dem, der gerne vil stemme på SF?

Kl. 13:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:19

Sigurd Agersnap (SF):

Nej, jeg er enig – jeg kunne heller ikke følge med i det på den måde, som ordføreren udlagde det, jeg sagde. Men altså, det, jeg sagde, var, at der, hvor man skal omstille sig – og det er jo inden for varmeproduktion, og det er inden for transportsektoren; det er der, hvor vi har den store omstilling fra fossile brændsler til el – mener vi det er fornuftigt med en ikke for høj elafgift. Og det er rigtigt, at der er nogle grænsetilfælde, hvor vi er åbne for at kigge på, om elafgiften skal sættes ned. Men en generel nedsættelse af elafgiften vil lede til et større strømforbrug og et større klimaaftryk, og derfor mener vi ikke, det er fornuftigt.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:19

Kim Edberg Andersen (NB):

Men ønsket for en grøn omstilling må jo i sidste ende være, at vi nærmest kører alting på strøm, og måden at komme dertil er jo at gøre danskerne vant til, at strømmen er den billigste måde at gøre tingene på. For hvis vindmølleeventyret skal føre til det her slaraffenland, hvor vi nærmest har en negativ CO₂-udledning, så skal alt køre på strøm. Er SF virkelig så bagudskuende? Er der ikke nogen vision i det, så man siger, at vi gør strømmen billig og vænner folk til, at det er strøm, vi bruger til varme, at det er strøm, vi bruger til at køre, at det er strøm, vi bruger til alle de her ting? For hvis SF's ønskedrøm bliver til noget og alting bliver grønne vindmøller ude i Vesterhavet, hvor vinden blæser altid, så er det jo der, vi skal hen – mere strøm. Så hvorfor er det, at man stadig væk er imod, selv om man ideologisk nok vil give mig ret?

Kl. 13:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:20

Sigurd Agersnap (SF):

Jeg mener, det er rigtigt, at vi i fremtiden skal omlægge til at bruge el, og at vi stadig væk skal passe på, at vi ikke bruger for meget el. For det er afgørende både for Danmarks CO₂-aftryk, men også for, at vi kan eksportere el til andre lande, hvor ellers ikke bliver produceret grønt. Hvis man sænker afgiften nu, vil det lede til, at vi bruger mere el, og det vil ikke være grønt i sig selv.

Så vi skal både passe på i forhold til energien, samtidig med at vi laver en omstilling til el og gør det med en målrettet sækelse af elafgiften, ikke med en generel sækelse af elafgiften.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Moderaternes ordfører, og det er hr. Mohammad Rona.

(Ordfører)

Mohammad Rona (M):

Tak for det. En ting, vi slet ikke har været igennem, er jo, at en del af det øgede råderum faktisk kommer fra bl.a. international arbejdskraft på grund af den høje beskæftigelse. Så det synes jeg jo lige er værd at bemærke. Men først og fremmest tak til Nye Borgerlige for at fremsætte et beslutningsforslag, som vi i Moderaterne godt kan forstå hensigten bag, og som jeg i virkeligheden synes er sympatisk. For det er korrekt, at vi i Danmark har nogle af de allerhøjeste energilagter i hele Europa og en elafgift, der er væsentlig højere end minimumskravet fra EU. Det er en afgift, der berører den helt almindelige dansker økonomisk. Derfor er det her forslag også noget, der kan gøre det billigere for den gennemsnitlige familie i Danmark. Men det er også et forslag, der koster statskassen 7 mia. kr.

Moderaterne mener, at der ikke er penge til det, som der foreslås, i forhold til at man bare kan tage dem med et snuptag fra det økonomiske råderum. Det er i hvert fald på bekostning af noget andet. Derfor kan vi heller ikke støtte forslaget, men vi er åbne for en dialog og en forhandling i forhold til at sænke elafgiften. Men det kræver, at man finder en mere holdbar og fornuftig finansiering.

Moderaterne støtter ikke forslaget. Tak for ordet.

Kl. 13:21

frem mod 2023 er det vel omkring 5 mia. kr. Den del af det synes jeg er ret spændende at komme ind på.

Kl. 13:24

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 13:24

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Det er jo så tredje ordfører for regeringspartierne, der siger, at man i virkeligheden gerne ville sænke elafgiften, men at det bare skal ind i nogle forhandler, som vi lige nu er i gang med. Nye Borgerlige har lagt en sækelse af elafgiften på bordet i de skatteforhandlinger. Så jeg må jo formode, at det er der, man så tager det her videre, eftersom jeg kan høre, at det flertal, som regeringen har, er imod at sænke afgiften til det niveau, som vi har foreslået i dag.

Men vi tager det selvfølgelig med og fortsætter videre i forhandlingerne. Det positive må så siges at være, at både Moderaterne, Socialdemokratiet og Venstre i dag har sagt, at det er noget, der hører til i skatteforhandlingerne, og at man ikke er afvisende over for at sænke elafgiften. Så må vi se, hvor det ender dér.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Vermund.

Kl. 13:22

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Nye Borgerlige har lavet en fuldt finansieret 2035-plan, hvor vi også har finansieret at sænke elafgiften. Vores formodning var, at hvis vi gik i salen med vores finansieringskilder, ville der nok være et flertal imod, eftersom vi har et rødt flertal i Folketinget i dag. Til gengæld er det jo et faktum, at finansministeren i sommer fandt 16 mia. kr. ekstra i det økonomiske råderum. Det er jo penge, som danskerne har betalt for meget i skatter og afgifter.

Ordføreren er jo også ordfører for et parti, som sidder på klima-, energi- og forsyningsministerposten, og jeg bliver nødt til at spørge: Hvad er der sket, siden ministeren i 2021 var administrerende direktør i det, der dengang hed Dansk Energi, og udtalte, at den høje elafgift hverken kan forsvares eller forklares, og så til det, som man mener i dag? Altså, er politikken stadig den samme, og er det bare finansieringen, vi er uenige om? Hvor står Moderaterne i forhold til elafgiften?

Kl. 13:23

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Mohammad Rona (M):

Så vidt jeg husker, var Lars Aagaard ikke en del af Moderaterne i 2021, og vi havde heller ikke et parti i 2021. Det, han har udtalt i sin tid som direktør, skulle man jo have spurgt Lars Aagaard om, dengang han var direktør. Jeg synes sådan set, jeg var ret klar i forhold til den tale, jeg lige har holdt, nemlig at jeg heller ikke synes, det er særlig fedt, at den elafgift er så høj i forhold til i andre EU-lande. Altså, jeg kan ikke se fornuften i den del af det. Det er jo også derfor, jeg siger, at jeg gerne vil være med til at drøfte det her, men at jeg også gerne vil være med til at kigge på, hvilke finansieringsmuligheder der kan være i forhold til de 7 mia. kr., og

Mohammad Rona (M):

Ja, det er sådan set fuldstændig rigtigt. Jeg synes, vi skal holde forhandlingerne i forhandlingslokalet og ikke i Folketingssalen.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:25

Kim Edberg Andersen (NB):

Jeg synes, vi skal have nogle ting, vi også snakker om i Folketingssalen; det bliver jeg nødt til at sige. Jeg synes, det er et rigtig godt princip, at vi ligesom bestemmer tingene herinde, men det kan da godt være, at jeg står alene med det i forhold til Moderaterne. Noget, jeg ikke står alene med, er jo dybest set, at Moderaterne har klima-, energi- og forsyningsministerposten og en minister, som rent faktisk har sagt det, og så har han så åbenbart ændret mening.

Men så skal jeg da finde finansieringen. I går kom samme klimaminister med noget, som skaffede 2,5 mia. kr. ekstra i statskassen. Det er så et råderum, I forhåbentlig ikke har nået at bruge endnu, og så er vi lidt i mål. De sidste 3 mia. kr. var dem, som ordførerens formand fik til udenrigstjenesten, og så er vi helt i mål. Så er det finansieret. Nu er den jo finansieret med ting, som rent faktisk er betalt af danskerne en gang. Er Moderaterne imod, at danskerne så får lov til at få billigere strøm? Det er jo finansieret nu, hr. Mohammad Rona.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Mohammad Rona (M):

Jeg er absolut ikke imod, og det er vi heller ikke i Moderaterne, at danskerne får billig strøm, på nogen som helst måde, og det synes jeg heller ikke jeg på nogen måde sagde, hverken i min ordførertale eller i svaret på nogle af spørgsmålene fra fru Pernille Vermund. Så den del kan vi jo sådan set godt være enige om.

Jeg kunne da bare godt tænke mig at vide, hvor den finansiering på 7 mia. kr. og så frem mod 2030 på 5 mia. kr. egentlig kommer fra. Det er jo, som om råderummet er blevet til sådan et stort tag selv-bord, og det er det ikke.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:27

Kim Edberg Andersen (NB):

Jeg ved ikke, om ordføreren ikke hørte, hvad jeg sagde. Jeg synes, det var meget, meget nemt. Vi fandt 2,5 mia. kr. i går i et lovforslag. Der hævdede vi kvoterne på erhverv. Det koster dem 13 mia. kr., og det giver et merprovenu på 2,5 mia. kr. Så bruger vi dem på elafgiften, og så er vi næsten i mål. Udenrigsministeren er ude at bruge et sted mellem 2,5 mia. kr. og 3 mia. kr. på at styrke udenrigstjenesten. Så er vi nede på de 5 mia. kr., og så mangler vi de sidste to, og dem kan jeg finde. Nu har jeg meget få sekunder til at finde dem, men det er da imponerende, som de kan findes, og det er sjovt, som det er ufinansieret, når det er os, som ønsker danskerne det bedste og billig strøm, og ikke Moderaterne, som vel teknisk set bare ønsker at føre Socialdemokraternes politik.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:27

Mohammad Rona (M):

Det sidste står selvfølgelig for ordførerens helt egen regning. Vi fører den politik, som vi fører, og vi er jo en del af en regering. Som jeg også har sagt flere gange, og som jeg også sagde under min tale, har vi absolut intet, altså intet, imod, at danskerne betaler noget mindre i strøm. Jeg har heller ikke noget imod, at afgiften sænkes og sænkes helt ned til EU's minimumskrav – intet. Jeg vil bare gerne se, hvordan vi kan finansiere det her uden at tage det direkte fra råderummet.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mange tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi kan gå videre til Danmarksdemokraternes ordfører, og det er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 13:28

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DD):

Tak. Nu er det jo ikke Nye Borgerliges skyld, at vi ikke er i mål med en skattereform endnu, og det er heller ikke Nye Borgerliges skyld, at der ikke ligger lidt mere klare indikatorer på, hvad der kommer til at tilgå og indgå i en kommende finanslov fra 2024 og fremad. Men når det er sagt, ville det selvfølgelig have været dejligt, også for os som oppositionspartier, at have vidst lidt om, hvad der kommer med, og hvad der ikke kommer med i de kommende finanslove og også i den kommende skattereform. Det er jo ikke helt uden betydning, dels i forhold til hvordan pengene bliver brugt i en 2030-plan og alt muligt andet, dels i forhold til hvad der er af kommende indtægter til staten for at finansiere de mange vidtløftige ting, som vi nok alle sammen godt kan se der en gang imellem både er lyst til og behov for her i kongeriget.

Det forslag, som Nye Borgerlige kommer med her, indebærer en permanent fjernelse af den her elafgift, så den kommer ned på minimum i forhold til EU's minimumssats. Det er nærmest de facto en fjernelse af skatten eller afgiften, og det er i og for sig ganske

fornuftigt, for der er jo ikke nogen, der skal betale mere i afgifter end højest nødvendigt. Men omvendt mener vi også i Danmarksdemokraterne, at alle de ting, vi har på vores finanslove osv., alle de forpligtelser, vi har, alle de lønninger og sociale tiltag og alt muligt andet, også skal være godt og bæredygtigt finansieret. Det er det også, og det er også derfor, vi måske her i debatten i dag oplever, at ordet råderum af nogle bliver opfattet som et tag selv-bord, mens andre vitterlig opfatter det som et råderum. Og så er der måske også nogle, det var måske mest den socialdemokratiske ordfører, der ligesom opfattede det som et roderum, i forhold til hvad det egentlig var for en forståelse, der måske burde være ud fra det.

Hvis vi kigger på selve forslaget, er det jo egentlig også sådan, at man kunne spørge, hvad vi dog kunne bruge 7 mia. kr. eller 5,6 mia. kr. til, hvis vi havde dem i hånden. Jeg tror egentlig, at alle politikere her i Folketinget kunne komme med en rigtig god og lang liste over, hvad de gerne ville have med. Vi så f.eks. gerne, at man fik en bedre hånd i forhold til at kunne prioritere nogle flere penge til den kommunale service. Vi så jo, at der var en noget pauver bevilling fra regeringens side, altså de her små 500 mio. kr., som jo ikke flyttede ret meget i forhold til den borgernære velfærd. Det var da sådan et sted, hvor man også godt kunne tænke sig noget lige her op til jul. Vi er af den opfattelse, at hvis vi tømmer råderummet for meget, mister vi også fleksibiliteten og handlekraften til alle mulige fremtidsscenarier. Med andre ord er vi i hvert fald ikke et parti, der mener, at vi skal tømme råderumskontoen. Vi er også et parti, Danmarksdemokraterne, som mener, at nogle af de her ting kan være en balancekunst, i og med at der jo er nogle ting, der er til varig finansiering, og at der er nogle ting, der skal finansieres på mere kort sigt. Det så vi jo bl.a. sidste vinter, hvor man lavede den her midlertidige fjernelse af elafgiften frem til den 1. juli i år.

Så er spørgsmålet så, hvordan vi kommer videre herfra og frem. Der kan jeg ikke berolige skatteministeren i dag, men omvendt kan jeg heller ikke glæde Nye Borgerlige med at sige, at vi støtter beslutningsforslaget, men vi vil så sandelig heller ikke afvise det. Vi mener egentlig, at det her skal følges meget tæt, og vi skal også se, hvordan det kommer til at gå med de her energipriser, elpriser, på verdensmarkederne her i den kolde tid, vi kan se kommer lige rundt om hjørnet. Derfor vil vi da også anbefale, at ministeren, når han kommer herop, måske kunne åbne døren for, at der i det mindste kom en eller anden form for arbejdsgruppe eller kontroludvalg, kald det, hvad I vil, nogle, der ligesom holder hånden på kogepladen i forhold til at følge udviklingen i, hvor meget det kommer til at koste den enkelte danske husholdning, hvis – det håber vi ikke – det ender med, at priserne igen begynder at himmelstige. Det vil vi være kede af.

Samlet set er det ikke den model, vi ønsker. Vi mener egentlig, at det giver god mening, hvis vi har en elafgift, men den må meget, meget gerne komme nedad. Det må gerne være en trappemodel, og det må også gerne være en model, hvor man måske på en eller anden måde kan se på det, i forhold til at den rammer husholdningerne og dem med de laveste indkomster bedre. Jeg ved ikke, hvordan de ting skulle indtænkes, men vi er i hvert fald åbne over for at tage det med i de forhandlinger, der måtte komme. Men vi hæfter overordnet set vores tillid til skattereformaftaler og ikke mindst til de kommende finanslove.

Det skulle være ordene fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:33

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mange tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Vermund.

Kl. 13:33

Kl. 13:36

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Nu er det jo ikke, fordi man tømmer råderummet ved at bruge omkring 7 mia. kr. næste år og omkring 5 mia. kr. i 2030. Vi har ifølge finansministeren et økonomisk råderum på mere end 60 mia. kr. Det er altså penge, som danskerne har betalt for meget i skatter og afgifter, og som vi i Nye Borgerlige synes er helt rimeligt kommer tilbage til danskerne. Så kan man selvfølgelig være uenig i, hvor mange penge der skal tilbage til danskerne, og også, hvordan de skal prioriteres. Vores politik er den, at hver gang vi sparer 1 kr. i det offentlige, skal halvdelen af pengene gå til borgernær kernevelværd, og den anden halvdel skal tilbage til danskerne. Så når vi her siger, at ca. 10 pct. af det økonomiske råderum skal tilbage til danskerne, så er det ikke at tømme statskassen.

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at man fra Danmarksdemokraternes side ikke vil give danskerne friheden tilbage, give danskerne ret til at beholde flere af deres egne penge, og at det hele tiden skal være op til politikerne her på Christiansborg at sidde og skalte og valte med danskernes frihed. For der er rigtig mange danskere, der går en vinter i møde og er oprigtigt bekymrede for, hvordan priserne stiger og udvikler sig, og jeg har ingen som helst tillid til, at det kommer til at blive løst i tide. Det så vi jo ikke engang sidste år; der fik danskerne først pengene tilbage, lang tid efter at priserne var steget.

Kl. 13:34

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Hans Kristian Skibby (DD):

Men det ændrer sådan set ikke på tilgangen til det, for vi kan ikke her før en skatteaftale og en finanslov ved et beslutningsforslag her i salen lige pludselig vælge at bruge 7 mia. kr. Det har jeg aldrig oplevet i de 18 år, jeg har været medlem af Folketinget, altså at man har været i den situation. Det er selvfølgelig optimistisk, og det er også positivt, at oppositionspartier ligesom mit eget parti både kommer med gode forslag og gode initiativer, og derfor hilser vi det egentlig også velkommen. Vi afviser jo heller ikke forslaget. Det synes jeg måske lige at formanden for Nye Borgerlige trods alt skulle huske at kvittere for.

Kl. 13:35

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 13:35

Pernille Vermund (NB):

Nu er det jo ikke os, der bestemmer, hvornår et beslutningsforslag skal i salen. Det er heller ikke os, der bestemmer, som ordføreren siger, hvornår skatteforhandlinger og finanslovsforhandlinger er afsluttet. Vi har fremsat et beslutningsforslag, og det er så kommet til første behandling i dag, og det er vi glade for. Jeg er så også glad for, at man ikke fuldstændig afviser forslaget. Men jeg kan da godt være bekymret over, at man ikke hugger til og siger: Selvfølgelig støtter vi det. Så kan det godt være, at der kommer en skatteplan, som måske ikke helt kommer i mål med det her, og vi kan jo også høre på regeringen, at den ikke støtter det fuldstændigt, men gerne vil have det ind i forhandlingerne. Så kunne det jo være der, man lagde presset fælles, hvis ellers man kunne give en opbakning til det her i salen.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Hans Kristian Skibby (DD):

Så er det jo, man kunne ønske, at der var nogle flere penge at slå om for alle de partier, der måske vil ende med at bakke op omkring en finanslov. Men der er jo kun de her meget berømte 500 mio. kr., som man allernådigst har lagt ud som sådan en lille form for kødluns – eller som en vegetarisk luns for dem, der er til det – og det er jo nok ikke ret meget. Det vil jo også ligesom forslå som en skrædder et vist sted, hvis de penge krone for krone skulle bruges til at nedsætte netop energiafgifter.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Kim Valentin.

Kl. 13:37

Kim Valentin (V):

Tak. Der var lige et par ting i ordførerens tale, som jeg blev usikker på. Først er der det, ordføreren siger om, at vi sikkert alle sammen godt kan finde et eller andet, man kan bruge 5,6 mia. kr. på. Det tror jeg i øvrigt ordføreren har ret i, men det her er jo et beslutningsforslag, og der står decideret i beslutningsforslaget, at man skal instruere regeringen i at fremsætte et forslag inden udgangen af næste år. Så er det, jeg siger: Der ligger jo rimelig meget bag ved, at man bruger 5,6 mia. kr. eller 7 mia. kr., eller hvad det nu er, altså at man flytter de penge ind i finansloven. Ville ordføreren synes, at det var et seriøst forslag?

Kl. 13:37

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Hans Kristian Skibby (DD):

Nu har jeg jo fortalt, hvad der er Danmarksdemokraternes tilgang til det, og jeg har jo også indtryk af, at hr. Kim Valentin er orienteret om, hvad der er Venstres tilgang til det, om end den har ændret sig noget fra før til under den nuværende socialdemokratiske ledede regering.

Når det er sagt, er det da rigtigt, at det jo er rigtig, rigtig mange penge, som det her omhandler. Derfor kan man jo selvfølgelig heller ikke bare gøre det, uagtet at der er forhandlinger i gang, både om en ny skattereform, som forhåbentlig kommer til at gælde i mange år, men også om en ny finanslov. De ting skulle måske være på plads, inden man tog beslutninger som følge af de her drøftelser i Folketinget. Men det er jo ikke Nye Borgerliges skyld, at det er kommet i den rækkefølge; det har fru Pernille Vermund jo fuldstændig ret i.

Kl. 13:38

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Kim Valentin.

Kl. 13:38

Kim Valentin (V):

Så var der en anden ting, som jeg i og for sig lyttede mig til. Det kan være, at jeg hørte galt, men så kan ordføreren rette mig. Det var det her med, at Danmarksdemokraterne gerne vil være med til at lette på elafgiften, men ikke lige så meget, som Nye Borgerlige siger. Men der ligger jo det forhold, at hvis man bare letter på elafgiften, letter man for både fossil og grøn strøm. Ville det i givet fald så ikke være klogere at sætte sig ned og sige, at nu laver vi en model, der kun letter for det grønne?

Kl. 13:39

Kl. 13:41

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Hans Kristian Skibby (DD):

Det kunne da være en model at lave, men jeg tror nu nok, jeg nævnte ordet trappemodel, hvis jeg lige skal prøve at huske, hvad jeg egentlig selv sagde for ganske få minutter siden.

Kl. 13:39

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 13:39

Kim Edberg Andersen (NB):

Et eller andet sted er det jo rigtig skuffende for mig, som lever i Nordjylland, at høre, at ordføreren for et parti, som jeg faktisk ved har brugt det her med, at strøm kostede rigtig meget i vores udkantsområder, nu står og argumenterer for, at man hellere vil prioritere noget velfærd i kommunerne.

Det er ikke, fordi vi ikke vil prioritere velfærd i kommunerne, men det er ikke et enten-eller for os. Det har vi et fuldt finansieret forslag, der kan bevidne, og som alle, der har været på talerstolen i dag, også har haft mulighed for at se, for det har ligget der i flere år.

Jeg skal bare lige have det her helt på det rene. Når nu vi kommer til at se danskere, der sidder og har meget dyre elregninger, fordi de bor ude på landet og måske har centralvarmefyr og alle de her ting, som ordføreren selv er klar over koster, f.eks. med cirkulationspumper, og man kommer over de 4.000 kW, men ikke er primært elopvarmet, skal de så kigge på Danmarksdemokraterne og sige, at det så ikke var mit parti alligevel, for de har ikke min ryg, og de vil ikke sikre, at jeg kan få billig el?

Kl. 13:40

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Hans Kristian Skibby (DD):

Jeg må nok sige, at jeg synes, det er en lidt forsimplet udlægning i et spørgsmål her i salen. Det kunne spørgeren måske godt have gjort lidt mere ud af, vil jeg sige. Jeg sagde jo netop »hvis«. Jeg sagde, at hvis det enkelte medlem af Folketinget, som deltager i den her behandling, havde, som i det her tilfælde, et ønske om at bruge 7 mia. kr. eller 5,6 mia. kr., alt efter hvilket år man går ind i, var jeg sikker på, at man hver især kunne komme med rigtig mange gode bud på, hvad de penge så kunne gå til. Der nævnte jeg, fordi jeg måske har lidt for meget baggrund i det kommunalpolitiske i forhold til andre herinde, netop præmissen om, at der er en kraftig underfinansiering rigtig mange steder i vores borgernære velfærd, og at rigtig mange af vores kommuner jo var under massivt pres her i forbindelse med de seneste budgetforhandlinger. Altså, vi skal jo ikke andet end halvanden måned tilbage i tiden, før det var et virkelig stort problem for mange kommuner.

Det er jo ikke det samme som at sige, at man fejer det her af bordet, og det håber jeg da ikke ordføreren har hørt mig sige. Jeg har bare sagt, at vi ikke kan støtte det i den nuværende form, og at vi gerne vil følge det på en anden måde end det, som forslagsstillerne vil.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Kim Edberg Andersen.

Kim Edberg Andersen (NB):

Nu har jeg også erfaring fra både det kommunale og regionale, så det går nok. Kommunerne og regionerne bruger millioner af kroner på kultur hvert eneste år, og det gør ordførerens kommune sikkert også. Der kunne nok være nogle penge, man kunne finde dér og bruge på noget offentlig velfærd, men det skal ordføreren jo selv slås med.

Jeg fik stadig væk ikke noget svar. Jeg ved, at ordførerens kolleger har ført sig frem på, at om nogen var Danmarksdemokraterne dem, som kom ind og hjalp helt almindelige hårdtarbejdende danskere i singlefamilier med mange børn ude på landet, som ikke kunne få fjernvarme og ikke kunne få alle de her super løsninger og metro, som vi kunne herinde. Deres ryg havde Danmarksdemokraterne. Det, jeg hører Danmarksdemokraterne sige nu, og så kan man lave al den rundesnak, man vil, er, at det ikke er dem, man prioriterer. Man prioriterer noget andet.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Hans Kristian Skibby (DD):

Hvis spørgeren fulgte lidt med i den politiske historiebog, ville spørgeren jo også vide, at vi faktisk har været med i de aftaler, der var herinde, netop omkring at hjælpe de folk, der var kommet i en akut krise i forhold til inflation og stigninger i energiafgifter i Danmark. Det gælder så sent som den hjælpepakke, der blev indgået for ikke så forfærdelig længe siden, og som jo så netop udløb her i 2023, den 1. juli. Så det er der jo ikke noget nyt i.

Så vil jeg gerne bare lige sige noget andet, for nu var ordføreren inde at spørge til min egen baggrund. Altså, Hedensted kommune er en af de allerbilligste kommuner på kulturområdet, og der kunne selv ordførerens egen hjemkommune faktisk godt lære noget.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til Liberal Alliances ordfører, hr. Steffen W. Frølund. Værsgo.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Steffen W. Frølund (LA):

Tak for det, formand. Vi har jo i Liberal Alliance længe ønsket os elafgiften banket ned til det lavest mulige niveau, så tak til Nye Borgerlige for at dele den ambition og fremsætte forslaget. Samfundet skal nemlig elektrificeres, og det giver jo ingen mening at beskatte det, vi gerne vil have mere af. Faktisk er det her et klassisk eksempel på en afgift, man jo på ingen måde ville indføre, hvis den blev foreslået i dag, og det er sådan en meget god syretest på, om noget er en god eller dårlig idé at bevare.

Vi støtter forslaget. Og så skulle jeg hilse fra DF og sige, at de også støtter det.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Vermund.

Kl. 13:43

Pernille Vermund (NB):

Tak for det, og tak for opbakningen. Ordføreren siger, at det er et eksempel på en afgift, man ikke ville indføre i dag, hvis man blev stillet det spørgsmål. Jeg kan ikke lade være at tænke, at der alligevel kunne være partier på den yderste venstrefløj, som kunne

finde på at fremsætte forslag om afgifter på alt muligt, uagtet at det måske ikke havde den mest positive effekt, bare for at få flere penge i statskassen. Men tak for opbakningen.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Steffen W. Frølund (LA):
Velbekomme.

Kl. 13:44

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Er der ønske om yderligere en kort bemærkning? Spørgeren frafalder. Så er der ikke flere korte bemærkninger, og vi siger tak til ordføreren. Vi går videre til Radikale Venstres ordfører, fru Samira Nawa.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):
Mange tak. Tak til Nye Borgerlige for at fremsætte beslutningsforslaget om at sænke elafgiften til EU's minimumssats. Det giver anledning til en god diskussion i Folketingssalen. Nedsættelsen af elafgiften vil, som forslagsstillerne også påpeger i beslutningsforslaget, medføre et mindreprovenu, som forslagsstillerne foreslår finansieret via råderummet.

I Radikale Venstre ser vi det ikke som en prioritet at sænke elafgiften. Det gør vi for det første ikke, fordi vi ikke ser, at det har nogen klimaeffekt. Der er allerede i dag undtagelser for elbiler og varmepumper. For det andet har vi også nogle andre forslag og prioriteter med hensyn til fordeling af råderummets midler.

På den baggrund kan Radikale Venstre ikke bakke op om beslutningsforslaget. Tak.

Kl. 13:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Mange tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Næste ordfører er Alternativets ordfører, og det er fru Christina Olumeko.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):
Tak for ordet. Energi er det, som driver hele vores samfund og vores økonomi, og derfor er det afgørende at have en god energipolitik, herunder også en ansvarlig måde at beskatte vores brug af energi på. Nu vil jeg bruge min taletid på at flyve lidt op i helikopteren og fortælle lidt om, hvordan et ansvarligt, bæredygtigt afgiftssystem bør se ud.

I et bæredygtigt samfund har vi et afgiftssystem, hvor afgiften først og fremmest ligger på brug af jordens ressourcer og på energiforbrug, der skader vores jordklode. Vi bør derfor have en fælles bundenergiafgift på tværs af EU-landene, så alle EU-landene har den samme energiafgift, og oven på den have afgifter, der beskatter energiforbrug, der f.eks. udleder CO₂, skaber luftforurening, vandforurening m.v. Og ja, i konkrete tilfælde vil der også være energiformer, der helt skal forbydes.

Problemet er bare, at vi i dag overhovedet ikke er i nærheden af at beskatte energiforbrug, der smadrer vores jordklode. Den kommende CO₂-afgift for industrien er og bliver alt for lav, faktisk halvdelen af det, Klimarådet har anbefalet. Vi beskatter ikke luftforurening tilstrækkeligt, og dieselaugiften er f.eks. også meget for lav.

Det kan siges simpelt: I dag betaler man ikke for den forurening og den skade, som man påfører jordkloden. Det er faktisk også grunden til, at vi i Alternativet ikke endnu kan stemme for det her beslutningsforslag. Vi kan ikke stemme for beslutningsforslaget, så længe de øvrige afgifter i vores afgiftssystem er uansvarlige og skadende for planeten. Den dag, det ikke længere er sådan, vil Alternativet bestemt gerne støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 13:48

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pernille Vermund (NB):

Danske familier betaler nu igen Europas højeste afgifter på el. I en tid, hvor høje fødevarepriser og stigende renter på boligmarkedet gør det svært for mange at få økonomien til at hænge sammen, er det endnu en gang blevet dyrere at være dansker. Men sådan behøver det ikke at være. Statskassen bugner af penge, det økonomiske råderum er enormt. Det er penge, som danskerne har betalt for meget i skatter og afgifter, penge, der naturligvis skal tilbage til danskerne. Et oplagt sted at sætte ind er at sænke elafgiften. Derfor har vi i Nye Borgerlige fremsat dagens beslutningsforslag, som vi håber at Folketinget og regeringen vil være åbne over for.

I sommer fortalte finansministeren, at hans ministerium havde fundet 16 mia. kr. ekstra i det såkaldte økonomiske råderum. At sænke elafgiften til EU's minimumssats vil kun koste cirka en tredjedel af det beløb. Til gengæld vil det give en gennemsnitlig dansk familie med to børn en besparelse på 3.600 kr. om året, og det vil kunne mærkes i mange hjem, særlig i de familier, der har mindst. For selv om vi sparer på strømmen, er der en naturlig grænse for, hvor meget vi kan skrue ned. Køleskab, fryser, tøjvask, vandvarmere og lys i årets mange mørke dagtimer trækker strøm, særlig når hvidevarerne er af ældre dato. Derfor rammer de høje elafgifter dem med de mindste økonomier hårdest. Og nej, man kan ikke bare udskifte sit gamle køleskab, sin fryser eller sin vaskemaskine til en mere energieffektiv model, hvis pengene er små. Den slags investeringer kræver overskud i økonomien.

Elafgiften rammer socialt skævt. Den vender så at sige den tunge ende nedad. At afgiften i Danmark nu igen slår europarekord, er socialt dybt uansvarligt. Men skal vi så ikke spare på energien? vil nogle måske indvende. Jo, det er et godt borgerligt synspunkt, at man hverken skal fråse med pengene eller med ressourcerne, og det er der af naturlige årsager heller ingen ansvarlige familier med små økonomier der gør. Til gengæld bruger de en uforholdsmæssig stor del af deres privatøkonomi på en afgift, der ingen anden politisk begrundelse har, end at den i forvejen bugnende statskasse skal polstres endnu mere.

Elafgiften er ikke alene socialt uansvarlig, den er også utidssvarende i forhold til den grønne omstilling. I en tid, hvor størstedelen af vores elektricitet kommer fra vedvarende energi og der er et politisk ønske om en stigende elektrificering af samfundet, er det altså tudesosset at brandbeskatte el, og det ved regeringen også udmærket.

»Den høje elafgift kan hverken forsvares eller forklares«. Sådan sagde klima-, energi- og forsyningsministeren i september 2021, da han stadig var administrerende direktør i det daværende Dansk Energi – og hvor havde han da ret. Men også skatteministerens eget parti har erkendt, at den høje afgift på el er skør.

»En lavere elafgift vil understøtte den grønne omstilling. I Danmark kan vi efterhånden dække hele vores elforbrug med grøn strøm fra vedvarende energikilder såsom vindmøller. Derfor er der ikke

længere grund til at have en meget høj afgift på husholdningernes forbrug af el.»

Sådan sagde den socialdemokratiske regering i 2021. Nu mangler vi så bare, at der kommer handling bag ordene.

Statskassen bugner af penge, imens danske familier betaler den højeste elafgift i Europa. Det er uacceptabelt. Elafgiften skal ned. Det kæmper vi for i Nye Borgerlige. Det gør vi her i Folketingssalen, og det kommer vi også til at gøre i skatteforhandlingerne, når vi nu kan høre, at regeringen i første omgang vender tommelfingeren nedad. Tak for ordet.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mange tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Som tidligere meddelt er de næste punkter på dagsordenen, punkt 18 og 19, udgået efter ønske fra regeringen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken. (Udskydelse af revisionsbestemmelse).

Af kirkeministeren (Louise Schack Elholm).

(Fremsættelse 08.11.2023).

Kl. 13:52

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) Forhandling om redegørelse nr. R 2:

Ministeren for landdistrikters regional- og landdistriktspolitiske redegørelse 2023.

(Anmeldelse 04.10.2023. Redegørelse givet 04.10.2023. Meddelelse om forhandling 04.10.2023. Omtrykt 14.11.2023).

Kl. 13:52

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 1. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven), lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddan-

nelsesinstitutioner og lov om maritime uddannelser. (Virtuel udveksling for studerende).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund).

(Fremsættelse 15.11.2023).

Kl. 13:52

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er Socialdemokratiets ordfører, og det er hr. Rasmus Stoklund.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Rasmus Stoklund (S):

Tak, formand. Med dette lovforslag foreslås det, at uddannelsesinstitutionerne skal kunne supplere deres traditionelle udvekslingsaftaler med virtuelle aftaler.

Det er positivt, når danske studerende tager ud i verden for at blive klogere og suge viden til sig i andre lande. Samtidig giver det for de fleste en oplevelse for livet, som de kan tænke tilbage på med glæde, og den form for traditionel udveksling af studerende er fortsat det vigtigste. Men med dette lovforslag giver vi også uddannelsesinstitutionerne mulighed for at indgå udvekslingsaftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner, hvor udvekslingen gennemføres helt eller delvist virtuelt. Det kan give større fleksibilitet og flere muligheder for at hente viden i udlandet, og samtidig kan det åbne dørene for udveksling for studerende, som måske ellers ville have svært ved at få det til at hænge sammen, eksempelvis hvis man som studerende har et handicap, eller hvis man er enlig forsøger.

På den baggrund støtter Socialdemokratiet lovforslaget.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mange tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til Venstres ordfører, og det er hr. Peter Juel-Jensen.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det, formand. Og tak til min kollega fra Socialdemokratiet, som redegjorde godt og meget grundigt for hele forslaget. Det er jo ikke et stort forslag, men det er et vigtigt forslag, for det giver en fleksibilitet, både i forhold til de studerende, men også i forhold til institutionerne – og også fordi vi kommer ud af en periode, hvor vi er blevet meget mere digitale og vant til at kunne gøre tingene digitalt. Nu kan man så sidde og deltage i moduler, i forløb, i en hel udveksling hjemmefra, hvor man selv er – og sidde i klasselokale og i rum med de allerbedste.

Det her giver mere frihed, det giver flere muligheder, og derfor støtter Venstre det.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mange tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til SF's ordfører, og det er fru Sofie Lippert.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet. I SF synes vi også, det er en rigtig god idé at åbne for mulighederne i virtuel undervisning eller udveksling. Virtuel udveksling og undervisning kan gøre udvekslingen mere tilgængelig

og imødegår samtidig uddannelsesinstitutionerne, så de kan indgå i flere af de europæiske udvekslingsprogrammer.

Vi ser det også som positivt, når man med digitale løsninger kan give de studerende flere valgmuligheder med hensyn til selv at vælge. Desuden vil ændringen gøre det muligt for personer, for hvem fysisk mobilitet ikke umiddelbart er en mulighed, også at være på en form for udveksling.

Forslaget åbner også for, at studerende i højere grad kan vælge studieaktiviteter uden for deres egen uddannelsesinstitution, hvilket vil give de studerende adgang til mere viden og mulighed for at forme deres egen faglighed.

Vi mener derudover, det er helt essentielt, at de virtuelle udvekslinger er af høj faglig kvalitet og på samme niveau som fysisk undervisning. Vi mener, det er vigtigt, af den virtuelle udveksling aldrig bliver en erstatning for den fysiske udveksling. Det er vigtigt, at ingen studerende føler sig presset til at vælge en virtuel udveksling frem for en fysisk udveksling af økonomiske eller andre årsager.

SF kan overordnet set godt støtte lovforslaget. Vi glæder os til at se, hvordan det kommer til at udmønte sig i praksis, når flere studerende kan få mulighed for at studere i andre lande end Danmark. Tak for ordet.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Vi går videre til Moderaternes ordfører, fru Karin Liltorp.

Kl. 13:56

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

Tak for ordet. Tænk engang, hvordan teknologien har åbnet døre for os og gjort det muligt at bryde de fysiske barrierer, der tidligere begrænsede vores læring, altså at man kan sidde i Madrid eller i Delhi og deltage i forelæsninger om nanoteknologi direkte fra Københavns Universitet. Ak ja, det havde jeg ikke forestillet mig, dengang jeg var en ung studerende i Hjørring.

Men inden jeg fortaber mig i det store perspektiv, de gode gamle dage og verdens forunderlige udvikling, vil jeg tilbage til det mere jordnære forslag. Når vi nu har denne mulighed for at studere pr. langdistance, skal vi selvfølgelig benytte den. Det betyder ikke, at vi skal afskaffe de gode gamle fysiske studiegrupper, for intet erstatter menneskeligt samvær og fællesskab. Men den enorme fleksibilitet, der nu er mulig, synes jeg vi skal tage imod med kyshånd.

Så derfor støtter Moderaterne op om lovforslaget.

Kl. 13:57

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Danmarksdemokraternes ordfører, fru Marlene Harpsøe.

Kl. 13:58

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DD):

Coronapandemien satte sine tydelige spor i Danmark, men vi har også fået noget lærerigt ud af den, bl.a. i forhold til hvordan man nogle gange kan tilrettelægge undervisning på en måde, så man kan deltage virtuelt frem for ved fremmøde. Jeg havde selv den måske blandede fornøjelse at deltage ret meget i virtuel undervisning under coronapandemien, fordi jeg lige præcis var i gang med at læse til sygeplejerske i den periode, og det var jo, kan man sige, nødvendigt i den tid. Men det var da godt nok også rart for mange, at man havde den mulighed i en hverdag, som nogle gange kunne være lidt trængt og svær at få til at hænge sammen.

Vi skal lære af de gode ting, der er ved fortiden, og gøre noget mere af det i fremtiden, og det er lovforslaget her sådan set også

et udtryk for. Så det kan vi i Danmarksdemokraterne godt støtte op om, også med de bemærkninger, der har været fra de foregående ordførere.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Liberal Alliances ordfører, fru Sandra Elisabeth Skalvig.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak for ordet. Med dette lovforslag foreslås det, at de videregående uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område får mulighed for at indgå udvekslingsaftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner, således at udveksling vil kunne gennemføres helt eller delvis virtuelt. På den måde vil der være mulighed for at kombinere virtuel og fysisk udveksling.

I Liberal Alliance mener vi, det er positivt, hvis studerende får mulighed for at vælge mellem flere forskellige former for udveksling. Det kunne eksempelvis være, at en studerende var glad for sit studiejob og ikke havde lyst til at opgive dette for at tage et normalt fysisk udvekslingsophold, eller det kunne være en, der måske havde hjemmeboende børn, som gjorde det vanskeligt at tage et semester i Australien, men som samtidig havde lyst til at prøve at modtage undervisning ved en anden uddannelsesinstitution end den, som vedkommende til daglig studerede ved.

Derudover mener vi, at det er positivt, hvis vi kan give vores videregående uddannelsesinstitutioner mere selvbestemmelse, i forhold til om de vil indgå udvekslingsaftaler om virtuel udveksling. Dog er det afgørende, at der fastholdes et højt fagligt uddannelsesniveau på de virtuelle udvekslingsophold, således at studerende, der har fået virtuel udveksling, har fået et højt fagligt udbytte af undervisningen.

I Liberal Alliance ønsker vi at hilse den teknologiske udvikling velkommen; det gælder også på uddannelsesområdet. Liberal Alliance kan derfor støtte forslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, og det er fru Lise Bertelsen.

Kl. 14:01

(Ordfører)

Lise Bertelsen (KF):

Tak for ordet. Forslaget om lovændring gør det muligt for institutioner at indgå aftaler om virtuel udveksling. Det har været efterspurgt af sektoren i flere år, og det blev rigtig aktuelt under corona. Uddannelsesinstitutionerne efterspørger muligheden for at kunne benytte virtuel udveksling, når det er hensigtsmæssigt. For mig at se er det meget væsentligt, at muligheden for virtuel udveksling bliver et supplement og ikke en erstatning for den fysiske udveksling. Der skal selvfølgelig fortsat være mulighed for, at de studerende kan vælge at tage dele af deres uddannelse eller praktikforløb i udlandet, som vi kender det fra i dag. Ved den fysiske udveksling opnår de studerende dels læring, dels kendskab til andre landes kulturer, hvilket er mindst lige så vigtigt, og det er helt centralt, når der skal samarbejdes på tværs af landegrænser.

I takt med den hastige digitale udvikling er det nødvendigt, at vi indretter os og gør det muligt at samarbejde med uddannelsesinstitutioner uden for Danmark. Vi skal selvfølgelig lytte til sektoren og undgå lovmæssige benspænd. Vi skal bakke op om de studerendes muligheder for både at kunne deltage i virtuel undervisning i andre

lande og at rejse ud i verden og dygtiggøre sig til gavn for Danmark. Det mener vi i Det Konservative Folkeparti er sund fornuft. Derfor bakker vi op om lovforslaget.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Enhedslistens ordfører, og det er fru Anne Hegelund.

Kl. 14:02

(Ordfører)

Anne Hegelund (EL):

Tak for ordet. I Enhedslisten er vi også helt med på at gøre udveksling tilgængelig for endnu flere studerende og sørge for, at der bliver mere lige muligheder, samtidig med at man får friere valgmuligheder. Det gælder også for uddannelserne, at de kan få friere rammer og mere prøve at ramme balancen mellem fleksibilitet og uddannelseskvalitet. Det er vi optaget af, altså at det ikke tipper. Det handler også om tilgængelighed, i forhold til om der er pladser nok. Der kunne være et lille obs i forhold til engelsksprogede uddannelser, men det har jeg hørt der også er noget åbenhed omkring.

Derfor kan vi fuldt ud bakke op om det her, men holder øje med uddannelseskvaliteten og tilgængeligheden, også mere bredt. Vi synes, det er en rigtig god idé.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Radikale Venstres ordfører, og det er fru Katrine Robsøe.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Det kommer nok ikke som jordens største overraskelse, at vi i Radikale Venstre også synes, at udveksling er en fantastisk mulighed for alle vores dygtige unge studerende, vi har her i landet. Vi synes faktisk også, det er rigtig fedt, at vi med det her lovforslag giver nogle åbninger for, at det her kan indrettes på nogle mere fleksible måder, og at vi derfor også giver uddannelsesinstitutionerne nogle muligheder for måske at gøre det attraktivt at tage på delvise eller hele udvekslinger på en ny måde. Det er nogle muligheder for nogle studerende, der ellers ikke lige har haft mulighederne eller haft helt lige så meget lyst til at tage de fulde udvekslinger, som der er mulighed for på nuværende tidspunkt.

Så jeg ser faktisk frem til at følge det arbejde, som uddannelsesinstitutionerne jo vil skulle stå i spidsen for med det her. Jeg synes, lovforslaget er rigtig godt. Jeg kan kun opfordre til, at vores uddannelsesinstitutioner virkelig kigger ind i, hvilke muligheder der er her, for at de unge mennesker får endnu flere muligheder for at komme ud af landet og ud i verden og få en masse viden ind fra alle de andre steder, hvor man også ved en hel masse. Tak for ordet.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Alex Ahrendtsen. Værsgo.

Kl. 14:05

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Dansk Folkeparti støtter selvfølgelig også dette udmærkede lille lovforslag.

Men jeg kan ikke lade være med at dvæle en lille smule ved fremtiden. Som dreng og som ung mand var jeg meget optaget af

fremtidsromaner og fremtidsfilm, og det er en kærlighed, jeg stadig væk nærer til den genre. I disse bøger og disse film var der altid digitale biblioteker, der var digitale klasserum, og jeg kan ikke lade være med at forestille mig, at i løbet af nogle ganske få år vil det være muligt for os at træde ind i et virtuelt klasserum med en virtuel klasselærer og interagere digitalt, så man i bund og grund slet ikke får behov for at rejse til udlandet. Man går så glip af alt det andet, der er godt ved et udlandsophold, nemlig de kulturelle aspekter, social udveksling, den sproglige udveksling.

Men de teknologiske muligheder udvikler sig med lynets hast i disse år, og man kan kun drømme om de muligheder, der vil blive for virtuel klasseundervisning her i den vestlige verden. Så det er en spændende tid, vi går ind i, og lovforslaget her åbner jo selvfølgelig mulighed for, at vi kan forfølge det yderligere, når den teknologiske udvikling indhenter os. Tak for ordet.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Alternativets ordfører, og det er fru Christina Olumeko.

Kl. 14:07

(Ordfører)

Christina Olumeko (ALT):

Tak for ordet. Med det her lovforslag vil vi give uddannelses- og forskningsministeren bemyndigelse til, at de videregående uddannelsesinstitutioner kan få lov til at indgå udvekslingsaftaler med udenlandske uddannelser, hvori det fremgår, at udvekslingen kan foregå helt eller delvis virtuelt.

Det synes vi i Alternativet er en rigtig god idé, i lighed med mange af de andre ordførere her på talerstolen. Vi ønsker, at unge mennesker og for den sags skyld også ældre mennesker har de bedste muligheder for at komme ud og suge viden til sig rundtomkring i verden, men ikke mindst at der er gode muligheder for, at unge med handicap også skal kunne komme på udveksling. Vi understreger dog også, at kvaliteten af den virtuelle undervisning er vigtig, og jeg føler mig betrygget i, at det også er noget, ministeren vil have fokus på. Derfor kan vi i Alternativet støtte lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Nye Borgerliges ordfører, og det er hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 14:08

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Det er jo supernemt for Nye Borgerlige, for vi har altid sagt, at gode forslag støtter vi. Det er et godt forslag. Selvfølgelig er det det.

Så er jeg jo boomer gammel nok til at blive forvirret, når man siger, at man bliver udvekslingsstudent, mens man sidder og kigger på sin pc hjemme i Nørre Snede. Det kan åbenbart fungere nu. Jeg var heldig nok til at være udvekslingsstudent og rent faktisk komme ud og se et fremmed land. Så ja, vi kan få nogle gode uddannelser. Det gør det nemmere. Men hvis man har muligheden og man gerne vil udvikle sig og se fremmed kultur, vil jeg stadig væk anbefale, at man så også pakker rygsækken og rent faktisk kommer ud og ser det. Til de unge mennesker, som sidder her, vil jeg sige: Tag ud og oplev det. For alt andet lige bliver det nok en bedre udvekslingserfaring, end hvis man sidder og gør det hjemme fra sit soveværelse.

Men naturligvis støtter vi et godt forslag, og det er et godt forslag. Tak for ordet.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 14:09

Det sidste punkt på dagsordenen er:

21) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om at gennemføre den annullerede udflytning af velfærdsuddannelser.

Af Marlene Harpsøe (DD) m.fl.
(Fremsættelse 12.10.2023).

Kl. 14:09

Kl. 14:12

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Der bliver sagt mange morsomme ting fra den her talerstol. Nu ved vi så, at i Nye Borgerlige foregår hjemmestudier fra soveværelset. Det synes jeg var en spændende detalje. Nå, men nu skal det jo ikke handle om det.

Tak for en jo overvejende meget positiv modtagelse af det her lovforslag. Jeg er enig i de bemærkninger, der er faldet, om, at det her selvfølgelig ikke må ske på bekostning af uddannelseskvaliteten, men jo i virkeligheden handler om at åbne døren til virtuel udveksling og udveksling i det hele taget for flere.

Så er det også et lovforslag, som faktisk er efterspurgt af uddannelsesinstitutionerne, fordi det giver dem mulighed for at indgå i nye former for samarbejde med udenlandske uddannelsesinstitutioner, og det er jo noget, man bredt set er interesseret i.

Så er det vigtigt, at det her ikke bliver en erstatning for fysisk udveksling. Det er der også flere der har været inde på. Det er jeg meget enig i. Jeg håber, og jeg tror også, at mange studerende stadig væk vil tage på fysisk udvekslingsophold på en udenlandsk uddannelsesinstitution, fordi de helt traditionelle udvekslingsophold kan give mulighed for oplevelser, som man selvfølgelig ikke får ved en virtuel udveksling.

Så kan det selvfølgelig for nogle studerende være en udfordring at flytte til et andet land for at studere, og det kan der være mange årsager til. Flere af ordførerne har været inde på dem, og for den gruppe af studerende vil det jo så med det her lovforslags gennemførelse fremover være meget mere realistisk at kunne gennemføre et udvekslingsforløb, når der er bedre rammer for at kunne gennemføre det.

Så jeg er glad for den positive modtagelse og sådan set også glad for, at der nogle gange bliver slået nogle myter ihjel fra den her talerstol. Nu er Dansk Folkepartis ordfører kommet tilbage i salen, og for dem, der f.eks. måtte lide af den forestilling, at Dansk Folkeparti er et parti, der altid dvæler ved fortiden, fik vi da her et eksempel på, at man i den grad også kigger ind i fremtiden og også med spændende betragtninger om det. Så tak for det.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mange tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Jeg giver først ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Marlene Harpsøe, for at give en begrundelse for forslaget. Værsgo.

Kl. 14:12

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. I Danmarksdemokraterne er vi meget optaget af, at Danmark hænger sammen, fra Gedser til Skagen og fra Hundested til Sønderborg. Danmark må ikke knække over, men det sker, hvis ikke vi er vågne. Det sker, hvis ikke vi her i Folketinget også prioriterer landdistrikterne og danskernes hverdag uden for de største byer.

Uddannelserne er et af de områder, som er vigtige, for at Danmark hænger sammen. Manglen på bl.a. sygeplejersker, lærere, pædagoger og socialrådgivere er massiv. Hvis ikke vi gør det mere attraktivt at tage disse uddannelser, og hvis ikke vi lægger uddannelserne tættere på, hvor folk bor, så gør vi det kun sværere at sikre nogle rigtig gode dagtilbud, sygehuse og skoler i fremtiden.

Derfor har vi i Danmarksdemokraterne fremsat dette beslutningsforslag. Vi ønsker at udflytte 800 uddannelsespladser og oprette 1.000 nye uddannelsespladser på de fire store velfærdsuddannelser. Det var også det, som et politisk flertal her i Folketinget ønskede med aftalen om »Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark« fra juni 2021. Det var en god aftale, men dele af aftalen blev annulleret efterfølgende. Det mener vi i Danmarksdemokraterne er en forkert retning at gå i.

Derfor har vi også set frem til at behandle dette beslutningsforslag i Folketinget i dag, og vi håber selvfølgelig på Folketingets partiers opbakning til forslaget, som både prioriterer Danmark uden for de største byer, og som gør det lettere at rekruttere studerende til de fire store velfærdsuddannelser, bl.a. pædagoger, socialrådgivere, sygeplejersker og lærere, som der mangler så mange af. Tak for ordet.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det, tak for motiveringen. Så er forhandlingen jo nu åbnet, og den første, der får ordet, er uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 14:14

Forhandling

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Tak for ordet. Med forslaget her ønsker forslagsstillerne at pålægge regeringen at tage initiativet til at tilbagerulle beslutningen om at fritage uddannelserne til sygeplejerske, pædagog, lærer og socialrådgiver fra aftalen om »Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark«.

Regeringen er jo grundlæggende enige med forslagsstillerne i, at der skal være gode muligheder for at arbejde og bo i hele landet. Vi ønsker et Danmark, der hænger sammen på tværs af landsdelene. Det handler både om, at der skal være adgang til uddannelse i hele landet, og at virksomheder i hele Danmark kan rekruttere uddannet

arbejdskraft. Når partierne bag aftalen om »Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark« har valgt at justere den del af aftalen, som omhandler de fire store professionsbacheloruddannelser, så skyldes det jo, at politik handler om forskellige hensyn.

Vi står lige nu med en stor udfordring i Danmark i forhold til søgningen på de her uddannelser. Det er et strukturelt problem, som kan blive yderligere forværret af, at der i en længere årrække frem vil være færre unge i den aldersgruppe, som typisk søger ind på de videregående uddannelser. Der er tale om en særlig situation for de fire store professionsbacheloruddannelser på velfærdsområdet, som i de seneste år været præget af en faldende søgning. Fra 2016 til 2023 er førsteprioritetsansøgningerne til de fire uddannelser samlet set faldet med 33 pct. Til sammenligning var førsteprioritetsansøgningerne til de akademiske bacheloruddannelser i 2016 og 2023 på det samme niveau, altså et fald på 33 pct., med det samme niveau på universiteterne.

Når aftalen justeres, skyldes det altså, at vi her står i en særlig situation med den faldende søgning, og vi har brug for at få alle studerende ind på uddannelserne, lige meget hvor de søger. Samtidig med en faldende søgning ser vi også en stigning i antallet af ledige pladser på uddannelserne. Det gælder i hele landet og ikke kun uden for de store byer. Udfordringen er altså ikke, at vi mangler uddannelsespladser, men udfordringen er, at vi mangler studerende til at søge dem.

Regeringen står ved justeringen af aftalen. Justeringen har været med til at give professionshøjskolerne en større frihed til at placere uddannelsespladserne der, hvor søgningen er, med det for øje at flest mulige optages på de her vigtige uddannelser. Det er der brug for, hvis vi skal sørge for, at der er uddannede folk nok til vores velfærdssamfund i fremtiden. Med justeringen af aftalen blev professionshøjskolerne i øvrigt tildelt 30 mio. kr., så de kan gennemføre målrettede rekrutteringsindsatser i forhold til at tiltrække flere studerende til uddannelserne på velfærdsområdet. Vi har også fastholdt de generelle forbedrede økonomiske vilkår for uddannelser uden for de store byer, herunder det forhøjede regionale taxameter. Det kan forhåbentlig bidrage til at holde hånden under uddannelserne, og der er som følge af aftalen allerede oprettet nye pædagoguddannelser i Tønder og Holbæk og en ny læreruddannelse i Hillerød, som i den her sommer har haft rigtig fine optagelsestal.

Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget om at tilbagerulle justeringen af aftalen, og jeg vil afslutningsvis gerne understrege, at regeringen tager udfordringen omkring søgningen til uddannelserne på velfærdsområdet meget, meget alvorligt. Vi har brug for, at flere unge får øjnene op for pædagog-, lærer-, sygeplejerske- og socialrådgiveruddannelserne, og derfor skal vi også i gang med at se på, hvordan vi kan gøre lige præcis de uddannelser endnu mere attraktive. Det indebærer bl.a., at vi skal se på opbygningen af og indholdet i uddannelserne, og at vi skal tænke i nye uddannelsesmodeller, så vi kan få vendt udviklingen i søgningen til uddannelserne, og det er jo selvfølgelig i hele landet. Tak.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 14:18

Marlene Harpsøe (DD):

Først vil jeg sige tak til ministeren for de ord, som hun bibragte her. Jeg er selvfølgelig ked af, at ministeren og regeringen ikke kan bakke op om Danmarksdemokraternes beslutningsforslag her. Ministeren siger, at man tager det her alvorligt, og at der bl.a. mangler en masse sygeplejersker, socialrådgivere, lærere og pædagoger. Men jeg mangler så bare at se handling, altså konkret handling – hvad man rent faktisk vil gøre.

Ministeren henviser også til den nye læreruddannelse i Hillerød. Det er jo rigtig positivt, at der var 40 studerende, der søgte ind her sidst, og det viser jo rent faktisk, at hvis man vælger at prioritere at lægge nogle af de uddannelser uden for Danmarks største byer, er der faktisk også studerende, der søger dem. Så hvorfor ikke have lidt mere is i maven og sige: Vi prioriterer de her velfærdsuddannelser; vi prioriterer, at vi sikrer, at der rent faktisk er velfærdsuddannelser i hele landet, og vi opretter nogle flere i hele landet, sådan at transporttiden er kort og det rent faktisk også gøres attraktivt at søge de uddannelser?

Kl. 14:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:19

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Men det, der jo i virkeligheden er billedet her, er, at på de her fire uddannelser er der ledige pladser på uddannelsesinstitutioner rundt omkring i landet, og at der er ledige pladser inde i de store byer. Så hvis man skulle fastholde en tvangsflytning, ville man jo bare ved tvang flytte rundt på ledige pladser fra steder, hvor der er ledig kapacitet, ledige pladser, til steder, hvor der også er ledig kapacitet. Det understreger jo, at det grundlæggende problem her ikke er, at vi mangler uddannelsespladser, hverken her eller der; vi mangler studerende. Dem kan vi ikke stampe op af jorden, ligegyldigt hvor vi placerer uddannelserne.

Kl. 14:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 14:20

Marlene Harpsøe (DD):

Tænker ministeren, at der kommer flere studerende af, at man centraliserer tingene? Danmarksdemokraterne vil jo netop påstå, at ved at sikre, at der er bedre uddannelsesmuligheder i hele landet, tiltrækker man rent faktisk nogle flere studerende. Det var i hvert fald også det, jeg selv så på sygeplejerskeuddannelsen i Hillerød, hvor jeg selv har gået, altså at det betyder noget, at der er nogle lokale uddannelsesstilbud, så man ikke skal hele vejen ind til storbyen for at studere.

Kl. 14:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:20

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det sidste er jeg helt enig i. Selvfølgelig betyder det noget for, hvordan folk faktisk agerer i virkeligheden, at der er en uddannelsesmulighed tilgængelig. Og jeg tror, at for de her uddannelser er en tilgængelighed tæt på ret vigtig. Det tror jeg vi er enige om. Det er bare ikke rigtigt, at regeringen, som der bliver sagt, centraliserer. Vi lader det sådan set være frit for uddannelsesinstitutionerne, som jo har et eget ønske om at optage så mange studerende som overhovedet muligt på deres uddannelser, at placere dem der, hvor de tror at tilslutningen og dermed optaget vil være allerallerstørst. Det er jo det hensyn, som er afgørende for, at vi har truffet den her beslutning, for vi kan jo ikke have et samfund, som om 20-30 år f.eks. har markant færre sygeplejersker end det antal, vi har i dag.

Kl. 14:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det fru Sandra Elisabeth Skalgvig.

Kl. 14:21

Kl. 14:24

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak for ordet, og tak til ministeren for en virkelig fin tale. Jeg er meget enig i den analyse, som ministeren kom med.

Jeg vil egentlig spørge lidt ind til det, ministeren nævner, med, at vi jo har nogle udfordringer med vores velfærdsuddannelser. I Liberal Alliances er vi super glade for, at den del af udflytningsaftalen er blevet tilbagetrukket, men vi har jo også nogle problematikker i forhold til andre uddannelser, bl.a. på it-området og STEM-området, hvor udflytningsaftalen jo ikke er blevet tilbagerullet, hvilket betyder, at DTU og ITU bl.a. står til at skulle nedlægge uddannelser, fordi de ikke ser, at de kan udflytte dem. Jeg vil gerne høre, hvad ministeren har gjort sig af overvejelser lige præcis på det område.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:22

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det er jo rigtigt, og som jeg sagde i min tale – og det er altså ikke, fordi det er specielt fint at referere til sin egen genialitet – er der i politik jo altid en afvejning af forskellige hensyn, og derfor har vi rullet dele af den aftale tilbage, men ikke hele aftalen.

Vi er jo fra i dag og mange år frem grundlæggende strukturelt udfordret i det her land, i forhold til at vi går ind i en tid med meget små ungdomsårgange. Derfor er det jo der, vi skal tage fat. Det er jo derfor, at vi i godt samarbejde med bl.a. Liberal Alliance i juni måned indgik en reformaftale på universitetsområdet, hvor vi åbnede op for flere internationale studerende. Det er jo lige præcis et svar på det strukturelle og demografiske problem, vi har, med hensyn til at der er meget få studerende. Derfor tror jeg også, vi er nødt at være realistiske, når vi taler om det her. Altså, hvis man bilder sig ind, at der falder studerende ned fra himlen, fordi man åbner uddannelsespladser forskellige steder, så tror jeg, man tager fejl. Vi er jo samlet set som lille land udfordret af, at vi har meget små årgange.

Kl. 14:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Sandra Elisabeth Skalvig

Kl. 14:23

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak for svaret. Jeg er enig i, at vi skal være realistiske, når vi tager denne samtale. Men det, vi ligesom ser, er, at der er udbud uden for København – for det handler i bund og grund om udbuddene i København – hvor der er massivt med ledige pladser på it-området og STEM-området, men at ansøgerne simpelt hen ikke søger de her pladser, og nu står man over for at skulle lukke så mange pladser på steder, hvor der rent faktisk er fyldt op. Det synes jeg i hvert fald er relativt problematisk.

Kl. 14:24

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:24

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Man kan sige, at vi jo gjorde os fælles anstrengelser, da vi lavede en reform af universitetsuddannelserne tilbage i juni, hvor vi jo, også i høj grad på foranledning af spørgeren, skrev ind som incitamenter i de reformgreb, som vi så blev enige om, at f.eks. efterspørgslen, som jo udmønter sig i beskæftigelse, i højere grad også skal være styrende for udbuddet af uddannelser i forskellige dele af landet.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det fru Katrine Robsøe.

Kl. 14:24

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg tror, jeg kommer til at fortsætte lidt i samme spor. Jeg er jo fuldstændig enig med ministeren og forslagsstillerne i, at det er vigtigt med uddannelse i hele landet, men jeg er også fuldstændig enig med ministeren i, at det jo ikke nytter noget bare at lukke pladserne i byerne, hvis ikke der så er unge mennesker, der rent faktisk gider at uddanne sig til lærer på nogle tomme pladser et andet sted. Der er ingen af os, der vinder ved tomme stole et sted, hvis der er alt for mange, der egentlig søger ind og bliver afvist et andet sted.

Jeg vil derfor bare høre ministeren, om ministeren anerkender, at vi har andre dele af vores uddannelsessystem, hvor efterspørgslen er enormt stor, både på at få lov til at læse og i forhold til arbejdsmarkedets efterspørgsel på at få lov til at ansætte dimittenderne bagefter, ud over de fire velfærdsuddannelser her.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:25

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det anerkender jeg fuldstændig, og derfor ærgrer det mig da også helt vildt, at Radikale Venstre ikke vil være med til at indgå en aftale om at øge optaget af internationale studerende i Danmark.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 14:25

Katrine Robsøe (RV):

Det ærgrer spilleme også mig, at man har en regering, der rent faktisk forkorter uddannelser og er med til at lukke tusindvis af uddannelsespladser i vores land, hvad man fortsat er i gang med at gøre på grund af erhvervsakademierne, og at vores universiteter skal tvinges til at lukke, selv om de ikke kan få lov til at flytte ud, som spørgeren før mig spurgte om.

Men jeg vil egentlig godt høre, om ministeren anerkender, at vi står med en højaktuel udfordring med, at bl.a. uddannelsesinstitutioner som DTU og ITU på nuværende tidspunkt ikke kan få lov til at optage flere på deres hovedcampusser.

Kl. 14:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:26

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jamen jeg synes, jeg masser af gange har anerkendt, at vi demografisk er udfordret. Det er jo min læsning af fremtiden, og det er derfor, vi også lægger op til videre reformer i resten af uddannelses-sektoren. Og så synes jeg jo bare, at man, hvis man er forenet i den anerkendelse, gør sin indflydelse lidt bedre gældende ved så faktisk at deltage i reformer end at vælge at stå uden for.

Kl. 14:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Kristian Bøgested.

Kl. 14:26

Kl. 14:29

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Jeg skal egentlig bare forstå det her rigtigt, for jeg hører jo ministeren stå og sige, at vi mangler studerende på pladserne inde i de store byer. Er det rigtigt forstået, at regeringen og ministeren dermed siger, at vi ikke skal have uddannelser i hele landet, fordi vi først skal fylde op inde i storbyerne? Det er lidt sådan, jeg hører det, der bliver sagt, altså at det ikke nytter noget at oprette uddannelsesinstitutioner andre steder, når vi har tomme pladser inde i storbyerne. Er det det, ministeren mener?

Kl. 14:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:27

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Nej, det er ikke i nærheden af at være det, ministeren mener. Det er også derfor, vi har tilbagejusteret en del af udflytningsaftalen. Resten fortsætter jo, som man havde aftalt, og der opstår nye uddannelser rundtomkring i Danmark hele tiden. Der er arkitektuddannelsen i Kalundborg, læreruddannelsen i Hillerød osv. osv.

Det, jeg bare siger om at mangle studerende, er, at vi jo samlet set som land i de næste mange år går ind i en stime, hvor ungdomsårgangene falder år for år og altså bliver mindre og mindre. Det er en demografisk udfordring for hele vores uddannelsessektor, både i de store byer og uden for de store byer, som vi er nødt til at tage alvorligt.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Kristian Bøgsted.

Kl. 14:27

Kristian Bøgsted (DD):

Det er jo meget fint, men i og med at man ikke også opretter de her velfærdsuddannelser ude i landdistrikterne, får vi jo netop den situation, at vi affolker landdistrikterne. Vi beder de unge mennesker om at flytte ind til storbyen, og vi ved alle sammen, at hvis man først stifter familie, kan det være svært at flytte tilbage igen. Så anerkender ministeren, at vi kan risikere at komme til at stå og mangle de her uddannede mennesker ude i landdistrikterne, fordi vi har tvunget dem ind til storbyen for at tage deres uddannelse?

Kl. 14:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 14:28

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Men det er jo ikke rigtigt, at vi ikke også åbner velfærdsuddannelser uden for de fire store byer. Der er masser af eksempler – jeg nævnte nogle af dem i min indledende tale – på, at det faktisk sker. Forskellen er bare, at vi ikke gør det med tvang, og det er jo, fordi vi anerkender, at der er et massivt rekrutteringsproblem med optag til velfærdsuddannelserne. Jeg håber også, at det optager Danmarksdemokraterne, at det er et problem, hvis vi i fremtiden står et sted, hvor vi har endnu vanskeligere, end vi har i forvejen, ved at rekruttere lærere, rekruttere sygeplejersker, rekruttere socialrådgivere osv. Det går ikke. Altså, der er en eller anden realistisk logik, som jeg på en eller anden måde synes brister her. Der kommer jo samlet set ikke flere studerende i Danmark af, at man flytter rundt på ledige studiepladser, når de er ledige i hele Danmark.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 14:29

Kim Edberg Andersen (NB):

Tak for det. Jeg tror, det kommer lidt an på, hvor man stiller sig i debatten. Det er sådan en hønen eller ægget-diskussion. Forslagsstillerne spørger, om vi ikke kan få flere sygeplejersker ved at lægge sygeplejerskeuddannelserne nogle steder, hvor vi har nogle mennesker, der vil være sygeplejersker. Så er der en argumentation for, at vi har fyldte studier her, men lukker andre studier lige uden for byerne.

Spørgsmålet er jo, om ikke bare vi må til at erkende, at unge mennesker ikke er særlig mobile, og at de ikke vil flytte sig ret langt. Der er jo unge mennesker. Vi har lige lavet en fgu-aftale med 43.000, der står uden for arbejdsmarkedet, så vi har jo unge mennesker at rekruttere fra. Jeg ved f.eks., og det er bare fra mig selv, at i Nordjylland ville vi f.eks. gerne have en ambulanceredderuddannelse, for alle dem, der gerne ville være ambulancereddere, var et sted i livet, hvor de i hvert fald ikke havde tænkt sig at tage til Esbjerg for det. Det har vi så fået afslag på; det måtte vi så heller ikke.

Måske skal vi hæve den her debat op og sige, at vi skal tænke det her anderledes. Jeg er enig i, at vi får et rekrutteringsproblem; der bliver færre unge mennesker. Men jeg er også enig med forslagsstillerne i, at en del af løsningen jo faktisk kan være at lægge uddannelser de steder, hvor mennesker er. For jeg tror, at man kommer til at finde ud af, at det, der er problemet, er, at vi er knap så mobile længere. Og at vi, hvis vi først er mobile, flytter til en storby, og så ikke flytter tilbage igen.

Kl. 14:30

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 14:30

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg ved ikke lige helt, hvad spørgsmålet var, men der blev sagt mange forskellige ting. Noget af det er jeg enig i, og noget af det er jeg ikke enig i. Jeg tror, at man skal passe på med at generalisere om en hel ungdomsgeneration, når der bliver sagt, at unge mennesker ikke er mobile. Det tror jeg er rigtigt for nogle, og jeg tror, at for andre er det forkert. Altså, jeg kender også unge, som er villige til at rejse til den anden side af jordkloden for at skabe sig det liv, de gerne vil have, og så er der jo nogle, som helst vil blive i det område, hvor de er født og opvokset. Sådan er vi jo heldigvis som mennesker forskellige.

Politik, og det siger spørgeren jo også, er en konstant afvejning af alle mulige forskellige legitime hensyn. Der er et hensyn her, som vi diskuterer her, og som handler om balancen mellem land og by og at sikre, at der også er reelt gode vækstbetingelser uden for de fire store byer. Det er et hensyn, som jeg synes er vigtigt. I det her konkrete tilfælde står det så over for hensynet til, at vi faktisk skal evne at uddanne og dermed jo rekruttere centrale medarbejdere til vores velfærdssamfund.

Kl. 14:31

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:31

Kim Edberg Andersen (NB):

For mig var det ikke så meget en land og by-diskussion. Det er også en aktuel ting, kan man sige, for vi ved, de ikke flytter tilbage. Men

det er jo bare faktabaseret, at i Nordjylland har vi f.eks. manglet læger i årevis, indtil vi fik vores egen lægeuddannelse, og nu kan vi allerede se, at i 2035 knækker kurven oppe ved os.

Så det er jo faktabaseret. Vi har noget historik, der viser, at hvis vi flytter uddannelser ud i Danmark, løser vi i hvert fald lokalt de problemstillinger, vi har på de områder. Det er nok der, hvor jeg synes godt om Danmarksdemokraternes forslag, selv om jeg skulle købe ind på præmissen om det andet også.

Det, jeg bare ønsker, er, at vi måske sammen herinde i stedet for at stille os ideologisk bare lige siger, at vi skal have løst det her problem. Der er flere forskellige faktorer, der spiller ind, og en af dem kunne jo være at gøre, som Danmarksdemokraterne beder om i dag, og flytte uddannelserne ud og så håbe på, at der er nogle lokale, der gerne vil uddannes.

Kl. 14:32

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 14:32

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg er helt enig i, at der sker rigtig mange positive ting, også uden for de store byer, på uddannelsesområdet, hvor ting faktisk sker, fordi nogen sætter sig for, at der skal ske positive ting. Jeg vil nævne Esbjerg; spørgeren nævnte selv Nordjylland, som jeg jo ved spørgeren kommer fra, og det gør jeg også selv.

Hvis vi ser på Esbjerg, slår lokale kræfter sig sammen, sætter nogle ambitioner, sætter ressourcer bag og lykkes faktisk med positive ting. I Kalundborg, som jeg besøgte i mandags, har man et fantastisk samarbejde på tværs af kommune, det lokale erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner og får ting til at ske, på trods af hvad man måske ville kunne filosofere sig frem til, hvis man bare sad og kiggede på et regneark.

Så selvfølgelig kan ting ske; det er jeg fuldstændig enig i. Og så er jeg selvfølgelig enig i, at vi skal løse problemerne.

Kl. 14:33

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ministeren, der kan sætte sig ned og filosofere. Så går vi til ordførerrækken, og den første er hr. Rasmus Stoklund fra Socialdemokratiet.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Rasmus Stoklund (S):

Tak, formand. Det er vigtigt med gode muligheder for at uddanne sig i hele Danmark. Mange unge ønsker at blive i den landsdel, hvor de er født og opvokset, mens andre ønsker at søge mod de store byer. Dertil kommer folk, som midt i deres arbejdsliv ønsker at skifte spor, og også for dem er det vigtigt, at omskolingen kan hænge sammen med familieliv og andre forpligtelser.

De senere år er der blevet oprettet mange uddannelsespladser uden for de store byer. Det er positivt og afgørende for, at erhvervsliv, skoler, plejehjem osv. kan rekruttere veluddannet arbejdskraft. Så sent som i sommer åbnede den nye læreruddannelse i Hillerød med flotte søgetal, og der er åbnet nye pædagoguddannelser i Tønder og Holbæk. I hele Danmark er det imidlertid stadig væk et problem, at ungdomsårgangene er små.

Vi har brug for, at så mange som muligt tager de uddannelser, som er vigtige for velfærdsinstitutionerne, og derfor støtter Socialdemokratiet ikke forslaget. Men vi finder det afgørende, at vi fastholder de forbedrede økonomiske vilkår, ikke mindst det forhøjede taxameter, som udløses, når man opretter uddannelser uden for de store byer.

Kl. 14:34

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:34

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak til ordføreren fra Socialdemokratiet for at tilkendegive sin holdning til beslutningsforslaget. Vi er jo i Danmarksdemokraterne selvfølgelig rigtig kede af at høre, at man ikke kan bakke op om vores forslag i forhold til at sikre, at der er uddannelser i hele landet. Som ordføreren også er inde på, sker der i øjeblikket sådan nogle små ryk, og det gør der jo, fordi man sådan set politisk prioriterer det, men man prioriterer det bare ikke nok set med Danmarksdemokraternes øjne, og samtidig står vi jo med den her store udfordring i forhold til bl.a. sygeplejerskemangel.

Jeg er jo også selv sygeplejerske, og jeg kan se det ude på de forskellige sygehusafdelinger. Jeg var selv i klinikforløb, på første og andet semester, på Glostrup Hospital, og jeg vil bare sige, at den medicinske afdeling, jeg var på dengang, ikke eksisterer mere, for der mangler sygeplejersker; de manglede sygeplejersker til rent faktisk at kunne holde afdelingen kørende, så den måtte lukke. Og det er altså patienter, det her går ud over.

Derfor er det bare en klar opfordring, også til Socialdemokratiets ordfører, til at tage det her spørgsmål alvorligt. Sørg for at flytte nogle flere uddannelser ud lokalt, så flere kan tage uddannelserne.

Kl. 14:35

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:35

Rasmus Stoklund (S):

Jeg deler bekymringen, og det var jo også derfor, at vi i Socialdemokratiet gik til valg på, at vi var nødt til også at se på løn- og arbejdsvilkår i den her sammenhæng. For noget af det, som mange, ikke mindst relativt nyuddannede sygeplejersker, har peget på, er for dårlige vilkår. Og det er jo derfor, at man i øjeblikket har forhandlinger om bl.a. løn- og arbejdsvilkår, også for at gøre det mere attraktivt at uddanne sig til nogle af de fag, som er meget afgørende for velfærdssamfundet, f.eks. sygeplejersker.

Så vil jeg også sige, at der jo stadig væk er uddannelser, der bliver oprettet, og nye uddannelsespladser, der bliver oprettet uden for de store byer. Det skal vi selvfølgelig bakke op om, og derfor skal vi også holde fast i den forbedrede økonomiske ramme, vi har skabt med både taxameter og grundtilskud.

Kl. 14:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:36

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg hører egentlig ordføreren sige, at man skal bakke op om at flytte velfærdsuddannelserne ud, så det er jo positivt. I år var der 15.183 studerende, som blev optaget på en uddannelse i provinsen, og det er en stigning på 6 pct. sammenlignet med 2022. Det går vel egentlig den rigtige vej, så hvornår er det, Socialdemokratiet har tænkt sig at lægge et konkret forslag på bordet i forhold til at flytte endnu flere uddannelser ud?

Kl. 14:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:37

Kl. 14:39

Rasmus Stoklund (S):

Faktisk er der jo ledige uddannelsespladser både i de store byer og uden for de store byer på en lang række af de uddannelser, som er vigtige for både erhvervsliv og velfærdsinstitutioner. Så sent som i sommer åbnede der en læreruddannelse i Hillerød, og der er oprettet nye uddannelser, som startede op i 2022 og 2023 i hele Danmark, altså i Hjørring, Thisted, Sønderborg, Haderslev, Næstved, Slagelse, Tønder, Esbjerg, Holbæk, Kalundborg og som sagt i Hillerød. Så der er virkelig åbnet mange nye uddannelser alene de sidste par år, også uden for de fire store byer.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:37

Kristian Bøgsted (DD):

Nu slutter ordføreren jo selv af med at nævne alle de her gode eksempler, altså at der er oprettet nogle nye uddannelser, og at der er et flot optag på dem. Så er det bare, at jeg ikke kan forstå, hvorfor man er så bekymret for at oprette endnu flere uddannelsespladser ude i landdistrikterne.

Jeg har hørt det med, at vi mangler studerende, men når ordføreren selv kan stå og fremvise et flot optagelsestal på nyåbnede uddannelsesinstitutioner, så lad os da fortsætte i det spor. For det er åbenbart tydeligt, at det virker.

Kl. 14:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Rasmus Stoklund (S):

Jeg er fuldstændig enig. Vi er heller ikke bekymrede for at oprette nye uddannelser uden for de store byer, og det sker heldigvis også. Der er ledige pladser på en lang række uddannelser uden for de store byer, og jeg håber, at der er masser af studerende, der har lyst til at søge de uddannelsespladser.

Kl. 14:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:38

Kristian Bøgsted (DD):

Jamen hvis ordføreren er enig, kan jeg da egentlig ikke forstå, at man ikke stemmer for det her forslag, så vi får endnu mere gang i det derude og vi rent faktisk styrker vores landdistrikter også på de her områder, som mangler derude, i stedet for at vi siger, at de så må flytte ind til byerne. Altså, vi kan jo se, at det virker.

Kl. 14:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Rasmus Stoklund (S):

Pointen er jo netop, at de ikke behøver at flytte ind til byerne, hvis de ønsker at tage en uddannelse uden for de store byer. For der er en lang række ledige uddannelsespladser, både uden for de store byer og i de store byer, så de unge mennesker har, uanset om de foretrækker at blive i det område, hvor de er vokset op, eller om de ønsker at bo i en storby, også en mulighed for at søge ind på velfærdsuddannelserne, som er dagens tema, i alle dele af Danmark.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed kan vi sige tak til ordføreren for Socialdemokratiet. Den næste ordfører på talerstolen er hr. Peter Juel-Jensen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Peter Juel-Jensen (V):

Tak for det, formand. Danmarksdemokraterne ønsker med dette forslag at pålægge regeringen at tilbagerulle beslutningen om at fritage uddannelserne til sygeplejerske, pædagog, lærer og socialrådgiver fra aftalen »Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark« af 25. juni 2021, således at den oprindelige aftale opretholdes.

I Venstre er vi enige i, at der skal være adgang til uddannelser i hele landet. Men lige nu står vi med en stor udfordring i Danmark i forhold til søgningen til netop disse uddannelser, og det er et strukturelt problem, der bliver yderligere forværret af, at der i en længere årrække vil være færre unge i den aldersgruppe, der typisk søger ind på de videregående uddannelser.

Når aftalen så justeres, skyldes det, at vi har en situation med faldende søgning, både i by og på land, og at vi har brug for at få alle studerende, der ønsker de her uddannelser, ind på uddannelserne, lige meget hvor de søger. Samtidig med den faldende søgning ser vi også en stigning i antallet af ledige pladser på uddannelserne, og det gælder ikke kun i de store byer, men selvfølgelig også i hele landet.

Udfordringen er altså ikke, at vi mangler studiepladser, men udfordringen er, at vi mangler studerende. Derfor foreslår vi at justere aftalen, således at vi giver uddannelsesudbyderne, altså professionshøjskolerne, mulighed for at udbyde pladserne der, hvor søgningen er størst, således at flest mulige optages. Det er fornuftigt, fordi vores landdistrikter bliver endnu hårdere ramt af det, hvis man mangler lærere, pædagoger, socialrådgivere og sygeplejersker.

Så Venstre synes, at det er en god idé at justere aftalen, og at der er sund fornuft i det, og derfor kan vi ikke støtte forslaget fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:41

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Netop Danmarksdemokraterne har en kommentar. Det er fra fru Marlene Harpsøe. Værsgo.

Kl. 14:41

Marlene Harpsøe (DD):

Først vil jeg sige tak til Venstres ordfører for den holdning, som han giver til kende her. I forhold til professionshøjskolerne og den mulighed, man nu fra flertallets side giver dem i forhold til at prioritere midlerne, vil jeg bare gerne spørge, hvad ordføreren egentlig tænker om den mulighed i forhold til rent faktisk at oprette nogle flere af de her uddannelsespladser rundtomkring i landdistrikterne, når følgende samtidig fremgår af A4 Aktuelt: »Alle professionshøjskoler ramt af fyringsrunder: »Det er jo næsten ubærligt««.

Altså, de har jo en rigtig, rigtig svær økonomi derude lige i øjeblikket, og så siger ordføreren, at det må de selv finde ud af lokalt. Men det er jo helt tydeligt, at det er så svært for dem derude lokalt lige i øjeblikket. Så hvad vil ordføreren gøre ved det for rent faktisk at sikre flere uddannelser rundtomkring i hele Danmark?

Kl. 14:42

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Kl. 14:44

Peter Juel-Jensen (V):

Det, som forslagsstillerne slet ikke tager højde for, er, at der mangler studerende. Når man aflønner professionshøjskolerne, aflønner man jo pr. studerende, altså pr. årsværk, der går på studiet, og når man ikke kan få økonomien til at hænge sammen, er det, fordi der ikke er nogen studerende derude. Jeg tror, de unge mennesker, der sidder oppe på tilhørerpladserne, og de unge mennesker ude på studierne gerne vil have en eller anden form for fællesskab, når de går på uddannelsen. Det er der ikke mange steder. Altså, jeg kommer selv fra et sted, hvor der står rigtig mange studiepladser tomme. Det er på en ø, og der er der ikke nogen, der vil søge hen, fordi der simpelt hen er for få unge mennesker i klasserne; der er ikke noget studiemiljø.

Det, jeg tror Danmarksdemokraterne i højere grad skulle koncentrere sig om, er, hvordan vi får lokket de unge mennesker, når de har taget deres uddannelse, tilbage til landdistrikterne igen. Det er det, vi mangler initiativer omkring, og det ved jeg at Landdistriktsudvalget arbejder benhårdt for at få nogle gode løsninger på. Men at have uddannelsesinstitutioner i alle byer med tomme studiepladser sender bare et billede af, at landdistrikterne ikke kan få det til at hænge sammen. Lad os nu forene kræfterne, tænke fremadrettet og prøve at gå i dialog med de studerende ude på uddannelserne og finde ud af, hvad de gerne vil have.

Kl. 14:43

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak. Vi skal lige tænke på dem, der skal på senere. Nu er det så spørgeren.

Kl. 14:43

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg har selv for nylig været studerende og afsluttede for et år tilbage min egen uddannelse, og jeg ved godt, hvad det er, de studerende gerne vil have. De vil gerne have uddannelser, der ligger tæt på. Det kan godt være, at ordføreren siger, at der mangler studerende, men hvorfor mangler der studerende? Det er jo bl.a., fordi man herinde i Folketinget ikke har taget ansvar for at sikre, at der er attraktive studiemiljøer og attraktive uddannelser. Så jeg kunne godt tænke mig at høre nu, når hr. Peter Juel-Jensen er inde på det: Hvad vil Venstre helt konkret gøre for at skaffe flere studerende til de her uddannelser?

Kl. 14:44

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Peter Juel-Jensen (V):

Altså, vi har opretholdt den oprindelige aftale, så hvis og såfremt der er et uddannelsessted og en professionshøjskole, der er blevet enige, så kunne de jo beholde den forstørrede økonomi til at lave et uddannelsesstilbud. Det er mig bekendt kun sket ét sted ud af de steder, som vi foreslog i den oprindelige aftale.

Derudover skal vi sørge for, at det er attraktivt at studere, og der går vi jo ind med alt det, vi kan, for både at sikre, at der er en god økonomi, men også gode uddannelsesinstitutioner, hvilket vi faktisk også dedikerer noget af råderummet til. Vi har også lige lavet en reform af kandidatuddannelserne for netop at sikre, at der fremadrettet er gode muligheder. Men udfordringen ligger i at få de unge mennesker ud af byerne igen, efter de har taget deres uddannelse, og der skal vi i fællesskab sætte ind.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:44

Kristian Bøgsted (DD):

Jeg betegner stadig væk mig selv som forholdsvis ung – lad os sige det sådan – og noget af det, jeg har oplevet, er faktisk, at rigtig mange unge mennesker gerne vil blive i lokalområdet, når de skal tage deres uddannelse, fordi man netop kender det og har familie og venner tæt på.

Så anerkender ordføreren ikke, at hvis vi rent faktisk ikke sørger for at have uddannelsesinstitutioner mange andre steder – der kan f.eks. være gymnasier, der må lukke, og alt muligt – og de unge lige pludselig får rigtig langt til uddannelsesinstitutionerne, altså til den uddannelse, de gerne vil have, så risikerer vi rent faktisk at svække vores landdistrikter og stille unge mennesker i en situation, hvor de ikke får taget en uddannelse?

Kl. 14:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Peter Juel-Jensen (V):

Jamen ordføreren har jo slet ikke lyttet til det, jeg har sagt. Jeg kerer mig umådelig meget om landdistrikterne, og det har jeg gjort hele tiden; det er ikke kun noget, jeg har fundet på her på det seneste, ligesom det er tilfældet med Danmarksdemokraterne.

Det her handler om at sikre, at vi har de studerende, der skal til. Jeg kommer fra et område, hvor vi har en sygeplejerskeuddannelse, og der er ikke studerende nok; den lukker nok på sigt. Der er også en læreruddannelse, men der er heller ikke studerende nok; den lukker nok også på sigt. Der er en pædagoguddannelse, og der er ikke studerende nok; den lukker nok også på sigt. Der er en socialrådgiveruddannelse, og den lukker nok også meget snart.

Der er ikke unge mennesker nok, og når man så ikke må tage udenlandske studerende ind for at fylde op og sikre, at der er frisk blod og arbejdskraft inden for de her velfærdsuddannelser, som er så vigtige for vores landdistrikter, så sander det hele til. Og derfor må vi sige, at vi laver uddannelser der, hvor de unge mennesker gerne vil lade sig uddanne, og så må vi efterfølgende trække dem tilbage igen.

Kl. 14:46

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:46

Kristian Bøgsted (DD):

Jeg kan garantere ordføreren for, at det med at kere sig om landdistrikterne absolut ikke er noget, undertegnede bare har fundet på. Jeg er født og opvokset i landdistrikterne og er bosiddende i landdistrikterne. Jeg har altid keret mig om det, og det bliver jeg ved med.

Men jeg forstår simpelt hen ikke, at ordføreren så ikke kæmper mere for egne nære uddannelser. Mange unge mennesker vil gerne være der, men når de unge så oplever, at vi fjerner tilskud; at vi ikke støtter de uddannelser, der er i området, så kan jeg godt forstå, de bliver bekymrede. Og så svækker vi altså landdistrikterne.

Kl. 14:47

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Peter Juel-Jensen (V):

Hvad er det for nogle tilskud, der bliver fjernet? Tværtimod har vi jo et regionalt taxameter. Der er spytet rigtig mange penge i at sikre, at vi har uddannelsesstilbud ude lokalt, og det skal vi også have.

Men når vi nu ikke kan sikre den kvalitet i uddannelsen, der skal til; når den læring, der sker blandt de studerende, når man laver gruppearbejde osv., bliver kropumulig, fordi der ikke er nogen at arbejde sammen med, fordi der ikke er studerende nok, så er det, jeg vil sige, at jeg altså hellere vil have, at vi har et ensartet uddannelsesniveau og uddanner folk der, hvor de gerne vil uddannes. Og jeg synes jo også som øbo, der bor i landdistrikterne – født, opvokset og valgt der – at der er noget kvalitet i, at man kommer ind til en stor by og også lige smager på det, og så kan man efterfølgende komme tilbage til sit landdistrikt. Det er ikke enten-eller; det er både-og.

Kl. 14:47

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren fra Venstre. Den næste ordfører på talerstolen er fru Sofie Lippert fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak for ordet. På trods af at jeg ikke bor i et landdistrikt og ej heller nogen sinde har gjort det, er jeg også meget optaget af, at man kan uddanne sig uden for de større byer. I SF er vi derfor også med i aftalen, som i folkemunde er blevet døbt udflytningsaftalen, fordi vi faktisk synes, det har stor værdi, at der eksisterer uddannelsesudbud i hele landet. Unge menneskers muligheder skal ikke være afhængige af, hvorvidt de bor i de store byer eller ude i landdistrikterne. Derfor ønsker vi at sikre et passende uddannelsesudbud uden for de store byer. Det skaber bedre sammenhæng, men også udvikling, liv og kvalitet i velfærden i lokalsamfundet.

Ikke desto mindre står vi lige nu i en situation med kæmpe mangel på bl.a. sygeplejersker, lærere, pædagoger og socialrådgivere. Det er en situation, som truer vores velfærdssamfund, som vi kender det. Vi står derfor med et dilemma, da vi ved, at de professionsuddannelser, der nævnes i forslaget, vil få væsentlig færre ansøgere, hvis uddannelserne bliver flyttet ud af de store byer. Det skyldes, at der uden for de store byer ikke er lige så mange studerende, der tager de pågældende professionsuddannelser.

Et eksempel er, at læreruddannelsen i Aarhus i årevis har måttet afvise adskillige kvalificerede ansøgere, mens der var tomme pladser i Silkeborg. De studerende, der ikke kom ind i Aarhus, valgte at søge ind på universitetsuddannelser eller andre professionsuddannelser i stedet og søgte altså ikke læreruddannelsen i Silkeborg. Den type problematik skal vi helst ikke gentage nu, når der er færre ansøgere til de fire store professionsuddannelser. Vi skal helst ikke ende i en situation, hvor kvalificerede ansøgere bliver afvist og søger ind på andre typer uddannelser i de store byer, fordi der er blevet færre pladser.

I stedet skal vi arbejde for, at der eksisterer attraktive uddannelsesudbud uden for de store byer. Det har vi bl.a. gjort muligt i aftalen om læreruddannelsen, hvor vi i SF havde stort fokus på, at der skal være gode muligheder for at profilere et mindre uddannelsesudbud, så man eksempelvis kan have et fokus på bestemte profilområder. Det er vigtigt for SF, at der er uddannelsesudbud, og derfor er det også vigtigt at understrege, at det forhøjede regionale taxameter fortsætter. I SF's øjne kunne dette sagtens også øges, så vi sikrer, at der også er mulighed for at drive uddannelsesudbud i områder med færre unge mennesker.

En decideret udflytning af uddannelserne fra f.eks. Aarhus og København vil dog i sidste ende betyde, at vi får færre sygeplejer-

sker, lærere, pædagoger og socialrådgivere. Det er en udfordring, da der er et behov for udflytning af visse uddannelser, men i dette tilfælde er det mere hensigtsmæssigt at bevare uddannelserne i byerne for til gengæld at sikre, at der samlet set kommer flere studerende til de fire vigtige uddannelser.

Desuden er de penge, der kom ud af rulle denne del af aftalen tilbage, blevet brugt på noget, som er enormt vigtigt for SF, og som det lader til er vigtigt for mange i det her lokale, nemlig at rekruttere flere studerende til disse fire typer uddannelser. Det er i vores optik en rigtig god prioritering af midlerne, da vi har brug for, at der samlet set er flere, der tager disse uddannelser. Samtidig blev der ikke i forbindelse med tilbagerulningen lukket ned for de tilbud, det allerede var planlagt at etablere uden for de større byer. Det har altså stadig været muligt at etablere nye tilbud, men vi lukker blot ikke tilbud i de store byer.

Derfor er vi i SF imod beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:51

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 14:51

Marlene Harpsøe (DD):

Først tak til fru Sofie Lippert fra SF for ordførertalen. Det, vi egentlig kan høre fra mange ordførere her i dag, er, at vi jo alle sammen er optaget af, hvordan vi sikrer, at der er nogle flere, som tager de her vigtige uddannelser, bl.a. uddannelser til sygeplejerske, pædagog, lærer osv. Men hvordan vi gør det, kan vi så være lidt uenige om.

Jeg kunne bare godt tænke mig, at fru Sofie Lippert udfoldede lidt mere, hvad SF's tanker egentlig er, i forhold til hvordan vi får rekrutteret flere af de her studerende: Hvad skal der så til? Hvis det ikke er en udflytning af uddannelsespladser, sådan som vi i Danmarksdemokraterne bl.a. lægger op til, hvad skal der så til?

Kl. 14:52

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Sofie Lippert (SF):

Der er sådan en lyd, der trender på TikTok for tiden, og som oversat til dansk er en, der hviner og siger: Åh, jeg elsker det her spørgsmål. Og det er lidt sådan, jeg har det, for jeg vil da gerne stå og bruge 1 minut på at udfolde alle SF's idéer til, hvordan vi får flere til at tage professionsuddannelser.

Vi kan starte med at lave den reform af pædagoguddannelsen, som vi er blevet lovet vi snart skal i gang med, for at sikre et kvalitetsløft af uddannelserne. Og så kan vi sikre ordentlige arbejdsvilkår og lønsvilkår for det arbejdsliv, man ser frem til, og vi kan sikre gode videreuddannelsesmuligheder.

For SF er det især en vigtig prioritering, at der findes videreuddannelse ind i faget, og at den eneste måde, man sådan kan udvikle sig på, ikke bliver at tage en kandidat og uddanne sig ud af fagene; vi går meget op i, at der eksisterer videreuddannelsesmuligheder ind i fagene.

Så tror vi på, at det er vigtigt at sikre god studievejledning. Og så har jeg vist ikke så meget mere tid, men det er da en dialog, jeg gerne vil fortsætte. For mig at se har det bare ikke noget at gøre med at lukke studiepladser i de større byer.

Kl. 14:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

	Kl. 14:53	lukkes pladser i de fire største byer på erhvervsakademierne og på universiteterne.	Kl. 14:55	
Marlene Harpsøe (DD): Men det har jo noget at gøre med, hvordan vi skaffer flere personer til at tage de her uddannelser, og hvordan vi får flere til at færdiggøre dem. Og derfor kan det også bekymre mig, at der er en artikel fra A4 Aktuelt fra her for nylig, hvor der står: »Alle professionshøjskoler ramt af fyringsrunder: »Det er jo næsten ubærligt««.		Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	Kl. 14:55	
Altså, det gør jo virkelig noget, kan man frygte, ved kvaliteten ude på uddannelsesstederne. Hvad tænker SF's ordfører om det i forhold til at sikre flere studerende på de her uddannelser?	Kl. 14:53	Sofie Lippert (SF): Ja, SF bakker stadig op om den samlede aftale og de kompromiser, der er i den.	Kl. 14:55	
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	Kl. 14:53	Anden næstformand (Jeppe Søe): Dermed tak til ordføreren for Socialistisk Folkeparti. Næste ordfører er fru Karin Liltorp fra Moderaterne.	Kl. 14:56	
Sofie Lippert (SF): Vi synes også, det er bekymrende, at man på uddannelserne vil fyre, fordi så meget af deres økonomi er afhængig af taxameteret. Det er ikke nyt, at SF mener, at en større del af professionshøjskolernes og generelt uddannelsesinstitutionernes økonomi skulle være sikret og ikke have så massive udsving, på grund af at det hele er bundet op på et taxameter, der afhænger af antallet af studerende.	Kl. 14:54	(Ordfører) Karin Liltorp (M): Tak for ordet, og tak til Danmarksdemokraterne for at sørge for, at vi bliver ved med at have en debat om, hvordan vi laver det bedste uddannelsessystem til glæde for de fleste og for hele landet. Intentionerne med udflytningsaftalen var de bedste. Man ville sikre, at man kunne få en god uddannelse, uanset hvor i landet man bor. Uddannelse skal selvfølgelig ikke være forbeholdt de store byer, og der er heldigvis uddannelser spredt over hele landet. Der er selvfølgelig mange i de store byer, men der er også nogen både i Grenaa og Nørre Nisum, og mere nyt er der også oprettet pædagoguddannelser i Tønder og Holbæk og, som det allerede er nævnt flere gange, en ny læreruddannelse i Hillerød. Desværre ser man en stigning i antallet af ledige pladser på nogle af uddannelserne, og det gælder i hele landet. Udfordringen er altså ikke, at vi mangler uddannelsespladser, men som det også er blevet nævnt nogle gange, er problemet, at vi mangler studerende. Justeringen har været med til at give professionshøjskolerne større frihed til at placere uddannelsespladserne der, hvor søgningen er, så flest mulige optages, så vi faktisk forsøger at sikre vores velfærd så godt, som vi kan. Vi har nemlig brug for, at så mange som muligt bliver uddannet, og vi tror på, at uddannelsesinstitutionerne faktisk er rigtig gode til at vurdere, hvor de bedst placerer disse uddannelser. Når planer om udflytning bliver droppet, som det f.eks. er tilfældet i Hjørring og i Rebild, så er det, fordi den enkelte uddannelsesinstitution har vurderet, at de specifikke udbud ikke er bæredygtige. De må meget gerne åbne de her tilbud, både i Hjørring og i Rebild, men de mener ikke, at det er den rigtige vej at gå. I Moderaterne vægter vi tilliden til uddannelsessektoren højt. Vi tror på, at de er i stand til at træffe de rigtige beslutninger i forhold til deres interesseområde. Igen skal det siges, at hvis de ombestemmer sig, er det absolut stadig en mulighed, og vi kan jo håbe på, at vi alle sammen sammen kan få skabt en større interesse for professionsuddannelserne i det hele taget, så vi på sigt kan se, at uddannelsesinstitutionerne kan vokse, også i flere af de små byer. Derfor støtter vi i Moderaterne ikke op om beslutningsforslaget.	Kl. 14:54	Kl. 14:58
Anden næstformand (Jeppe Søe): Så er det fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.	Kl. 14:54			
Katrine Robsøe (RV): Tak for det. Jeg er glad for, at SF ikke vil lukke uddannelsespladser på de her fire uddannelser i de fire største byer. Jeg skal bare høre, om SF stadig mener, at det er en god idé, at der skal lukkes uddannelsespladser på universiteterne og på erhvervsakademierne i de fire største byer.	Kl. 14:54			
Anden næstformand (Jeppe Søe): Ordføreren.	Kl. 14:54			
Sofie Lippert (SF): SF støtter stadig den samlede udflytningsaftale med de kompromiser, der er blevet indgået der. Det har aldrig været SF's primære ambition at lukke en masse studiepladser, men vi har indgået en aftale, fordi vi i så høj grad finder det vigtigt at etablere gode studietilbud uden for de store byer og også sikre, at der er studerende til dem. Så ja, SF støtter stadig op om den samlede aftale med de mange kompromiser, der er i sådan en.	Kl. 14:55			
Anden næstformand (Jeppe Søe): Spørgeren.	Kl. 14:55	Anden næstformand (Jeppe Søe): Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.	Kl. 14:58	
Katrine Robsøe (RV): Jeg skal bare høre, om man mener, at det stadig er en god idé, at uddannelsespladser lukker på universiteterne og erhvervsakademierne i de fire store byer. Og så vil jeg også bare lige slå fast, at de to aftaler, som man dengang lavede på samme tid, og som SF jo er med i, er en stor del af grunden til, at man nu oplever, at en masse professionsuddannelser er nødt til at fyre medarbejdere og oplever nedgang, fordi man lukker hundredvis og tusindvis af uddannelsespladser, på grund af at de er engelsksprogede rundtomkring. Det er den anden del af det. Så jeg vil bare høre, om man stadig mener, at der skal		Marlene Harpsøe (DD): Tak til Moderaternes ordfører for ordførertalen. Altså, jeg er jo meget optaget af, at vi også her i Folketinget kan sætte en politisk retning for, hvordan vi tænker at uddannelsessystemet i Danmark skal være. Og vi er jo i Danmarksdemokraterne bl.a. meget optagede		

af, at vi sikrer nok hænder og kloge hoveder, der kan passe vores børn i dagtilbuddene og lære vores børn noget dansk og matematik i skolerne og passe vores bedsteforældre, når de er indlagt på sygehuset.

Derfor tænker jeg bare: Hvad er det for en retning, som Moderaterne vil sætte her, i forhold til at sikre, at der er flere unge og voksne, der søger ind på nogle af de her uddannelser, hvor vi mangler så mange?

Kl. 14:59

Karin Liltorp (M):

Jeg kan jo glæde ordføreren med, at vi har helt de samme intentioner om, at der skal være tilstrækkelig mange i de her fag til, at vi faktisk kan sørge for, at vi har den velfærd, vi forventer. Vi tror bare ikke på, at det at tvangsudflytte bestemte uddannelser er med til at bevæge os i den rigtige retning. Vi tror på, at uddannelsesinstitutionerne selv kan være med til at vurdere det. Hvis ordføreren spørger til, hvordan vi kan tiltrække flere til de her professionsuddannelser, så er det jo en anden diskussion, og jeg ved, at ordføreren også ved, at den kører på højeste blus. Og vi er netop ved at reformere bl.a. pædagoguddannelsen – det skal i gang nu – for at sørge for, at det bliver mere attraktivt at vælge den vej.

Kl. 14:59

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 14:59

Marlene Harpsøe (DD):

Men det bliver jo også mere og mere attraktivt at vælge en uddannelse i provinsen; rent faktisk viser optagelsestallene i hvert fald, at der var 15.183 studerende, som tidligere i år blev optaget på en uddannelse i provinsen, og det var en 6 pct.s stigning sammenlignet med 2022. Det er vel den vej, vi gerne vil.

Så hvorfor ikke gå hele vejen og oprette endnu flere pladser, sådan at der rent faktisk er flere, der tænker, at det er attraktivt at tage en uddannelse tæt på, hvor de bor, frem for at de skal flytte ind til byen alle sammen?

Kl. 15:00

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:00

Karin Liltorp (M):

Der vil jeg sige, at der er det jo netop, fordi vi tager udgangspunkt i fakta, at vi får flere optaget samlet set, hvis vi lader uddannelsesinstitutionerne selv bestemme, hvor de vil lægge de her studiepladser. Så vi synes jo faktisk, at det her forslag er det, der er med til at sikre, at vi får flere inden for de her velfærdsuddannelser i stedet for at tvangsudflytte dem til steder, hvor vi har en større risiko for, at pladserne ikke bliver fyldt. Og jeg kan kun gentage, at på sigt har vi jo et håb om, at vi får endnu flere unge ind på de her uddannelsesinstitutioner, så vi både kan have en i Hjørring og en i Aalborg på samme tid.

Kl. 15:00

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 15:00

Katrine Robsøe (RV):

Det var faktisk svaret på spørgsmålet før, der fik mig til at trykke mig ind. Man har altså fra Moderaternes side tillid og tiltro til, at uddannelsesinstitutionerne har en viden og en evne til at kunne bestemme, hvor uddannelsespladserne bedst bliver placeret. Det gælder i

hvert fald for professionshøjskolerne. Jeg skal bare forstå, hvorfor det samme ikke gør sig gældende for vores erhvervsakademier og universiteter.

Kl. 15:01

Karin Liltorp (M):

Jeg ved ikke, om jeg har givet udtryk for, at vi ikke har tillid til universiteterne og erhvervsakademierne på det område, hvis ordføreren hentyder til tidligere samtaler om udflytning. Det er muligt, at det er det, der er tilfældet. Umiddelbart er Moderaternes holdning, at vi har stor tillid til, at de kan gøre det, og jeg er jo bekendt med, at de tidligere udflytningsaftaler måske også har haft nogle uheldige bivirkninger.

Kl. 15:01

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:01

Katrine Robsøe (RV):

Jeg skal helt ærligt bare forstå det. Ordføreren sagde her før, at man ikke længere går ind for at tvangsudflytte de her professionsuddannelser, fordi man har tillid til, at man på professionsuddannelserne har en bedre viden i forhold til at kunne placere det fornuftigt, altså i forhold til hvor uddannelsesudbuddene skal være. Hvorfor gælder den samme tillid ikke til erhvervsakademierne og universiteterne?

Kl. 15:02

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Karin Liltorp (M):

Det skal jeg så ikke kunne gøre rede for. I Moderaterne har vi stor tillid til, at man kan gøre det, og jeg er helt med på, at vi her fra Folketingets og fra regeringens side er med til at skabe de overordnede rammer. Jeg har stor tillid til det, og jeg går ud fra, at ordføreren henviser til nogle specifikke eksempler, hvor jeg ikke lige er klar over, hvilke eksempler det drejer sig om. Men i Moderaterne har vi selvfølgelig stor tillid til, at uddannelsesinstitutionerne selv kan være med til at vurdere, hvor det er mest hensigtsmæssigt at placere dem.

Kl. 15:02

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ordføreren for Moderaterne. Næste ordfører på talerstolen er fru Sandra Elisabeth Skalvig fra Liberal Alliance.

Kl. 15:03

(Ordfører)

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak for ordet. Danmarksdemokraterne har fremsat et beslutningsforslag om at gennemføre den annullerede udflytning af de fire største velfærdsuddannelser. Jeg er på sin vis glad for, at dette beslutningsforslag er blevet fremsat, ikke fordi vi i Liberal Alliance kan bakke op om det, men fordi det er en vigtig dagsorden, dog med et helt forkert politisk synspunkt.

Liberal Alliance er ikke en del af udflytningsaftalen, og årsagen til det er, at vi ikke deler aftalepartierne ambition om at lukke uddannelsespladser i de fire største byer for at oprette dem i provinsen efterfølgende. For vores studiepladser skal udbydes der, hvor det giver allermost mening; ikke kun fordi vi skal bruge vores offentlige ressourcer mest hensigtsmæssigt, men også fordi det er useriøst at oprette studiepladser, hvis der ikke kan tiltrækkes studerende eller kvalificeret personale.

Udflytningsaftalen er ikke andet end en aftale, hvor politikere gerne vil bestemme, hvor de studerende skal studere, og det mener

vi i Liberal Alliance er en uklog måde at føre uddannelsespolitik på. I Liberal Alliance synes vi derfor, det var glædeligt, at dele af udflytningsaftalen blevet tilbagetrukket, men stod det til os, skulle hele udflytningsaftalen annulleres.

Eftersom det konkrete forslag specifikt handler om velfærdsuddannelserne, vil jeg bruge resten af min tale på at gøre de tilstedeværende en lille smule klogere på, hvad det ville have af konsekvenser, hvis vi gennemførte udflytningsaftalen for de fire store velfærdsuddannelser. For det vil have alvorlige konsekvenser, ikke kun for optaget på uddannelserne, men i den grad også for vores velfærds-samfund.

Søgningen til vores velfærdsuddannelser er de seneste 5 år styrt-dykket, og jeg kan tydeligt huske mit første hovedoptag, for jeg har aldrig nogen sinde talt med så mange ansøgere, der skældte mig ud over, at de ikke var blevet optaget på sygeplejerskeuddannelsen. For det var virkeligheden i 2016.

Dengang var der nemlig ikke ét udbud i Danmark på sygeplejerskeuddannelsen, hvor der var ledige studiepladser. Men det er desværre ikke virkeligheden længere, for der er ledige studiepladser på sygeplejerskeuddannelsen i 21 ud af 24 studiebyer.

Mange vil så måske tro, at det er i de store byer, at alle pladserne er fyldt op, men heller ikke det er hele sandheden, for det er på Frederiksberg, i Aarhus og i Randers. Samtidig er det måske værd at bemærke, at der er ledige studiepladser på sygeplejerskeuddannelsen på Nørre Campus i København. Så i realiteten er det udelukkende Aarhus, der ud af de fire største byer har formået at fylde deres pladser op på uddannelsen. Det er ikke kun på sygeplejerskeuddannelsen, den her udfordring er opstået. Det gør sig også gældende på de andre velfærdsuddannelser.

Min erfaring med utallige samtaler med håbefulde ansøgere er, at de større byer trækker i de unge mennesker. Mange vil endda gå på kompromis med, hvad det er, de skal studere, blot for at prøve kræfter med storbylivet. Andre vil udskyde deres studiestart for år efter år at prøve lykken for at blive optaget på en specifik uddannelse i en specifik by, og dette er på trods af ledige pladser i provinsen. Men hvordan ville den kritiske udvikling så blive påvirket, hvis det var, vi udflyttede studiepladser fra de fire største byer? En ting er sikker, nemlig at det ville mindske optaget på vores velfærdsuddannelser endnu mere, og at det ville betyde et fald i antallet af kvalificerede uddannede – uddannede, som vores samfund i den grad ikke har råd til at miste.

Forslagsstillerne skriver i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at de ønsker at understøtte udviklingen med et stigende optag uden for de store byer. Jeg tror faktisk, mange af os, der sidder i salen, er glade for den udvikling. Vi har nemlig allerede mange virkelig gode videregående uddannelser uden for de største byer, og det synes jeg ofte vi glemmer i debatten.

Så i stedet for at stjæle studerende eller risikere mange flere ledige pladser på vores velfærdsuddannelser mener jeg, det er meget vigtigere og meget mere ansvarligt at se på, hvordan vi kan gøre uddannelserne mere attraktive, så flere studerende vælger at søge ind på dem, både i storbyen, men også i provinsen, for det har vores samfund i virkeligheden brug for. Tak for ordet.

Kl. 15:07

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:07

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til Liberal Alliances ordfører for ordførertalen. Jeg kan så høre, at vi helt grundlæggende er uenige om det her med udflytningen af uddannelsespladser på velfærdsområdet.

Men når det så er sagt, kunne jeg da godt tænke mig at høre Liberal Alliances ordfører, om hun kan udfolde lidt mere, hvad det

så er, der skal til, for at gøre de her uddannelser mere attraktive, så der er flere, der søger dem. Det kunne jeg godt tænke mig at høre nogle flere ord på.

Kl. 15:08

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Det er jo virkelig et vigtigt spørgsmål. Jeg vil sige, at jeg ikke har det gode svar i forhold til spørgsmålet om, hvordan vi kan gøre vores velfærdsuddannelser meget mere attraktive. Jeg vil sige, at vi nok vil kunne komme med nogle forslag, men at jeg også tror, der er brug for, at man i en politisk kreds bredt sætter sig ned og taler om, hvordan man kan gøre uddannelserne mere attraktive.

Ministeren har jo robet, at der er en reformering på vej, og det er der i den grad brug for, og vi glæder os til det kommende politiske arbejde. For der er brug for, at vi gør uddannelserne meget mere attraktive.

Kl. 15:08

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:08

Marlene Harpsøe (DD):

Så langt er vi jo enige, altså at der skal ske handling, og jeg må også indrømme, at når jeg har set sygeplejerskekollegaer osv., der bare er pressede derude i hverdagen, fordi der mangler kollegaer, der kan hjælpe patienterne til at blive raske og friske til at kunne komme hjem i eget hjem, så synes, at det siger noget om, at det her virkelig er akut.

Derfor vil jeg bare høre Liberal Alliances ordfører, om vi så i hvert fald kunne blive enige om én ting, nemlig at vi kunne stå sammen om at presse ministeren og presse regeringen til hurtigst muligt at indkalde til forhandlinger på det her område. For det er en blødende patient, og det er lige nu og her, der skal en genoplivning til.

Kl. 15:09

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Jeg tror ikke, der er nogen, der er til stede i Folketingssalen lige nu, der ikke ved, at vi har brug for at gøre noget på det her område. Vi har brug for, at flere søger ind på særlig de fire største velfærdsuddannelser, for vi mangler lærere, vi mangler pædagoger, vi mangler sygeplejersker, og vi mangler socialrådgivere, og der er brug for, at vi gør uddannelserne meget mere attraktive.

Kl. 15:10

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til Liberal Alliance. Dem næste ordfører på talerstolen er fru Lise Bertelsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:10

(Ordfører)

Lise Bertelsen (KF):

Tak for ordet. Det skal overhovedet ikke være nogen hemmelighed, at vi i Det Konservative Folkeparti fuldt ud anerkender og deler Danmarksdemokraternes bekymring for velfærdsuddannelserne. Og det kan jeg jo efter en lang række af flotte ordførertaler også høre at vi er fuldstændig enige om i Folketinget, og også med regeringen.

Da vi i Det Konservative Folkeparti sammen med et bredt politisk flertal justerede den her udflytningsaftale, var det ikke – og jeg understreger *ikke* – fordi vi ikke er tilhængere af uddannelsesmuligheder i hele Danmark, men det skyldtes simpelt hen det faldende antal ansøgninger til uddannelserne til sygeplejerske, pædagog, lærer og socialrådgiver.

Det betyder egentlig, at der ikke er brug for flere uddannelsespladser, da de allerede eksisterende uddannelsespladser slet ikke er fyldt op. For os er det simpelt hen ikke bæredygtigt at udflytte uddannelser, som der desværre er færre der søger ind på, og hvor der er en risiko for, at pladserne kommer til at stå tomme hen.

I Det Konservative Folkeparti er vi langt mere optagede af, hvordan vi overhovedet motiverer ungdommen til at søge vores velfærdsuddannelser. Hvordan er det, vi gør de her uddannelser attraktive? Et af grebene er et godt og sundt uddannelsesmiljø med engagerede og dygtige lærere og selvfølgelig også studerende.

Vi er optagede af at få opbygget campusordninger, hvor flere uddannelser slår sig sammen for derigennem at opbygge faglige og sociale fællesskaber, der tiltrækker både de dygtige undervisere, men også de dygtige elever. Da vi justerede udflytningsaftalen, tog vi faktisk et politisk ansvar og afsatte midler, så netop professionshøjskolerne aktivt kunne gennemføre rekrutteringsprojekter til velfærdsuddannelserne.

I Det Konservative Folkeparti mener vi fortsat, ligesom vi også gjorde, da vi lavede aftalen, og jeg citerer igen, at ingen er tjent med at oprette uddannelsespladser på steder, hvor der ikke er tilstrækkeligt med ansøgere.

Vi vil i Det Konservative Folkeparti gerne være med til at omprioritere de her midler og bruge kronerne klogere, end man har gjort, så man i stedet styrker rekrutteringen til velfærdsuddannelserne, som i den grad mangler ansøgere. Derfor bakker vi ikke op om jeres forslag. Tak for ordet.

Kl. 15:12

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:12

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til den konservative ordfører for at tage del i den her debat, og det er jo lige det, vi skal herinde; vi skal jo tage ansvar for politiske aftaler, men også ansvar for, hvad det er for en politisk retning, vi ønsker Danmark skal gå i. Og der er i hvert fald ingen tvivl om, at vi i Danmarksdemokraterne ønsker et land, der hænger mere sammen; vi ønsker et land, der ikke knækker over. Men det *er* ved at knække over, bl.a. fordi vi mangler så mange mennesker, der tager en uddannelse til lærer, pædagog, socialrådgiver og sygeplejerske.

Så måske den konservative ordfører kunne sætte nogle flere ord på, hvordan vi får flere ind på de her uddannelser. Hvad skal der, ud over campusmiljøer og dygtige undervisere, helt konkret til, for at vi får flere til at søge ind på de her uddannelser?

Kl. 15:13

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Lise Bertelsen (KF):

Tak. Nu ved jeg jo, at forslagsstilleren selv er nyuddannet sygeplejerske, og hatten af for det. Jeg er selv uddannet pædagog for mange, mange år siden, og jeg synes faktisk, der har været en tendens, i de knap 25 år, jeg har virket som pædagog, til, at man har talt netop sygeplejerskeuddannelsen og pædagogfaget ned.

Det bekymrer mig en lille smule, for dem, vi har talt det ned over for, er vores børn og vores unge mennesker. Så jeg tror egentlig, at

meget af det også ligger hos os selv, netop i forhold til at få talt fagene op.

Så er der ingen tvivl om, at kvaliteten i uddannelserne har været diskuteret rigtig meget, og i forhold til pædagoguddannelsen er der for nylig lavet undersøgelser, der viser, at den skal forbedres. Så kvaliteten i uddannelserne og det at tale fagene op tror jeg også kan være medvirkende.

Kl. 15:14

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:14

Marlene Harpsøe (DD):

Tak for nogle konkrete svar, som jeg er meget tilfreds med, i hvert fald i forhold til det med, at vi skal tale fagene op. For det er nogle rigtig gode fag; bl.a. pædagogfaget og sygeplejerskefaget er nogle rigtig, rigtig gode fag.

Men så bliver jeg selvfølgelig nedslået i forhold til pædagoguddannelsen i Rebild, for den var rent faktisk klar til at byde nye elever velkommen efter sommerferien. Så kom den her beslutning fra regeringen – men også fra Det Konservative Folkeparti, der støttede op om den – om at trække stikket på den del af aftalen omkring udflytning af velfærdsuddannelser. Derfor trak man også stikket til projektet i Rebild, så der var ikke nogen nye pædagogstuderende, der kunne rykke ind der. Hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 15:15

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Lise Bertelsen (KF):

Jeg synes, det er rigtig, rigtig ærgerligt, at vi i Danmark står i den situation, at vi har et lavt søgetal til netop de uddannelser, som vi har brug for arbejdskraft fra. Men når det så er sagt, synes jeg heller ikke, der er noget bæredygtigt i at oprette uddannelser, som måske kommer til at stå tomme hen. Og hele pointen med det, som Det Konservative Folkeparti går ind for i den samlede plan for vores uddannelser i Danmark, er, at vi skal uddanne, og at det skal være uddannelse med mening og bæredygtighed.

Kl. 15:16

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til Det Konservative Folkeparti. Næste ordfører er fru Anne Hegelund fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Anne Hegelund (EL):

Tak for ordet. I Enhedslisten går vi rigtig meget op i, at man skal kunne tage sin uddannelse så tæt som overhovedet muligt på det sted, hvor man bor, og at man skal have lige gode muligheder for at få en uddannelse, uanset hvor i landet man bor. Men det er også vigtigt, at der er en balance mellem det og så mulighederne for at få en lige god uddannelse, ligegyldig hvor i landet man bor. Det er den balance, som det er vigtigt at have øje for her, for det duer ikke, at man rykker flere uddannelser ud i landet, hvis ikke de bliver gode nok, fordi pengene ikke er der til at sikre en høj nok uddannelseskvalitet. Man skal også have øje for ikke bare optag, men også f.eks. frafald.

Jeg er også kritisk over for, at mange af professionshøjskoleuddannelserne har klumpet sig sammen på store campusser i de store byer, men det har man jo også gjort for at få nogle stordriftsfordele, fordi økonomien har været så stram. Man har også nogle satelli-

tuddannelser i de mindre byer, hvor det er svært at sørge for, at kvaliteten kan følge med, og hvor man nogle steder har mere virtuel undervisning, fordi man ikke har tid til, at underviserne skal ligge og pendle, og man ikke kan sørge for, at der er undervisere nok på selve uddannelserne. Så der er en kæmpe bekymring der, og den bliver kun værre af, at det faldende optag har været med til at slå bunden ud af den her økonomi.

Man har også lukket for at optage lige så mange på engelsksprogede uddannelser, og det synes jeg virkelig man skulle kigge på. I Midtjylland, hvor jeg selv har læst på VIA til socialrådgiver, skal de spare 50 mio. kr., fordi der er så stort et hul i budgettet. Så der er bare nogle andre ting, vi er nødt til at kigge på først.

Nogle andre ting, vi også skal kigge på, hvis man vil have flere til at tage velfærdsuddannelser, er at sørge for, der er ordentlige arbejdsforhold, at der er et ordentligt arbejdsmiljø, at man kan gøre sit arbejde ordentligt og have faglig stolthed over at gå på job hver dag.

Der er også hele det her med at tale fagene op, for ord betyder noget, men det gør løn også. Hvis man gerne vil sende et signal om, at det er et værdifuldt og vigtigt arbejde, sygeplejersker og socialrådgivere, pædagoger og lærere gør, så bliver man simpelt hen nødt til også at sørge for, at der kommer ligeløn, og det kan kun gå for langsomt. Vi skal have gjort op med det der sexistiske lønhierarki fra tjenestemandsskiftet, som holder lønnen nede på de her områder.

Hvis man så skal kigge på rekrutteringen bredt, handler det også om flere veje ind på uddannelserne og bedre studievejledning og gode muligheder for efteruddannelse. Vi bliver nødt til at kigge på det her mere bredt og være klar på at bruge de penge, der skal til for at de her uddannelser bliver nogle, som folk rigtig gerne vil ind på, og så de jobs også bliver nogle, man har lyst til at have bagefter.

Kl. 15:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe har lige et spørgsmål, så det er godt lige at blive stående til det.

Kl. 15:19

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til Enhedslisten for talen. Økonomien er jo rigtig presset ude på professionshøjskolerne i øjeblikket, og jeg vil bare gerne høre: Hvad tænker ordføreren om det, set i relation til at vi jo gerne skulle have nogle unge og voksne, som tænker, at det her er et miljø, de gerne vil træde ind i, og at det er nogle uddannelser, de gerne vil træde ind på, når man samtidig har så massive fyringsrunder, som man har i øjeblikket ude på professionshøjskolerne?

Kl. 15:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:20

Anne Hegelund (EL):

Tak for spørgsmålet. Altså, jeg er jo glad for at høre, at der er noget åbenhed over for at kigge på det her med flere pladser på engelsksprogede uddannelser igen, for jeg ved, at det er noget af det, der virkelig har sat økonomien i en ekstra klemme. Så det er i hvert fald et sted, man kunne kigge.

Så kunne man jo også generelt kaste et blik på, hvad man får af penge på de her uddannelser. Nu har jeg selv gået på den uddannelse, der har allerdårligst økonomi og lavest taxameter. Før det var pædagoguddannelsen lige så dårligt finansieret som socialrådgiveruddannelsen. Den har fået lidt flere penge på et tidspunkt. Men ja, hvis man virkelig gerne vil have, at flere unge skal vælge de her uddannelser, så skal man også være klar på at prioritere de penge, der skal til.

Vi har jo også balancen mellem tvang og frit valg. Altså, det er selvfølgelig vigtigt, at man har lige gode muligheder for at læse der, hvor man bor. Men jeg tænker ikke, det er en løsning at tvinge nogen til at blive i den by, de bor i allerede, eller tvinge nogen til at flytte til en mindre by, især hvis de så vælger ikke at gøre det alligevel, eller tvinge uddannelser til at flytte pladserne ud i landet, hvis det så ender med, at de bare lukker.

Kl. 15:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ordføreren. Næste ordfører på talerstolen er fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Det kommer nok ikke som en stor overraskelse, at jeg ikke er kæmpe tilhænger af det her beslutningsforslag. Hvis det stod til mig, afskaffede vi loftet, man har lagt ned over de fire største byer i Danmark, i stedet for at pålægge institutionerne at lukke uddannelsespladser, fordi det ikke kan lade sig gøre at rykke dem ud.

Når det så er sagt, deler jeg sådan set i den grad ambitionen om, at der skal være gode uddannelser i hele landet. Men jeg tror, at den aftale, man lavede, var en af de største fejltagelser, man overhovedet kunne begå, altså når det kommer til det her loft.

At tro, at man kan rykke unge mennesker rundt som brikker, og at tro, at man kan få dem til at tage deres uddannelse de rigtige steder, altså der, hvor man herinde på Christiansborg lige op til et kommunalvalg syntes det var belejligt at placere dem, tror jeg er den helt, helt forkerte vej at gå.

Når vi så zoomer ind på det her beslutningsforslag, der jo meget specifikt omhandler produktionsuddannelserne, så synes jeg også, at det er vigtigt at huske, at vores professionsuddannelser jo allerede i dag har et regionalt uddannelsesansvar i forhold til at dække de geografiske områder, som de er ansvarlige for. Det har de, fordi vi mener, det er vigtigt, at de er placeret sådan, at vi dækker hele Danmark bedst muligt, og hvor vi er sikre på, at kvaliteten af de uddannelser, vi udbyder til de studerende, er høj nok.

Det betyder ikke, at der ikke er ting, vi kunne gøre bedre. Og jeg har skrevet lidt ned undervejs, efter at jeg også har hørt ordføreren for forslagsstillernes spørgsmål tidligere. Jeg synes bl.a., at det kunne være rigtig fornuftigt at gå ind og kigge mere på, hvordan vi sørger for, at vi understøtter finansieringen. I Radikale Venstre er det heller ikke nogen hemmelighed at vi også har afsat flere penge til de videregående uddannelser, både i vores 2030-plan og også bare her i vores forslag til finanslov.

Jeg er sådan set også meget indstillet på at se på, hvordan vi finansierer vores uddannelser, også uden for de fire største byer, i høj grad fordi det er dyrere, hvis vi gerne vil prioritere at have uddannelser i hele landet. Og hvis man bilder sig ind, at det ikke koster flere penge at have dem, så bilder man sig noget ind, der ikke er virkeligheden. Så lad os endelig tale videre om det, og jeg ved jo også, at vi sammen med Danmarksdemokraterne har en fælles interesse for f.eks. ordentlig finansiering af vores ungdomsuddannelser i netop hele landet.

Så synes jeg, at det er rigtig vigtigt at anerkende, at alle uddannelser ikke kan være placeret alle steder i hele landet. Derfor tror jeg også på, at vi i fremtiden burde kigge meget mere ind i forskellige ungdomsfællesskaber, der kan kobles med digital undervisning, så man i stedet for får meget bedre muligheder i hele landet på mange flere uddannelser.

Jeg tror også, at det ville være rigtig fornuftigt at kigge ind i bofællesskaber, hvor kommuner og erhvervsliv i fællesskab kunne understøtte, at det blev meget mere attraktivt og nemt for studerende

f.eks. at skrive eksamensopgaver og være i praktik i flere forskellige egne af Danmark.

Kl. 15:27

Det tror jeg kunne være noget af det, hvor man rent faktisk med positive incitamenter kunne sørge for, at man havde lyst til at være ude i hele landet, også når man var studerende. For vi har fantastiske muligheder i hele landet, også i forhold til beskæftigelse i erhvervslivet bagefter, men det kræver, at vi støtter det herindefra, og jeg tror ikke, at vi understøtter det ved bare at tvinge lukninger af uddannelsespladser igennem i de største byer. Jeg tror derimod på, at vi skal vise, hvad det er, man kan de andre steder, og hvilke muligheder der også ligger uden for de fire største byer.

Så er det ingen hemmelighed, at jeg også mener, at den aftale, man jo lavede her, var forfæjlet, og at jeg mener, at man – det er jeg bare nødt til at sige – sammen med den aftale, man altså vedtog samme dag om lukningen af de engelsksprogede uddannelsespladser, rent faktisk satte mange af vores mindre uddannelsesudbud i en helt vildt svær situation.

Det er jo heller ingen hemmelighed, at masser af uddannelsesudbud og masser af små uddannelsesinstitutioner uden for de fire største byer kommer til at stå med massive udfordringer, når så mange af deres uddannelsespladser skal lukkes, fordi de er engelsksprogede.

Når de lukker, betyder det, at hvis man har haft to uddannelsesudbud tidligere, hvor det ene var på dansk og det andet på engelsk, så havde man undervisere, der f.eks. kunne dække deres arbejde ind, fordi man underviste i flere fag og på flere hold. Men nu er man nødt til f.eks. at lukke halvdelen af dem, og så kan man ikke længere få det til at hænge sammen, og derfor er vi faktisk i gang med at gøre det markant sværere for folk at få uddannelsesudbud uden for de fire største byer til at løbe rundt. Det synes jeg da også at vi skulle få lavet om på i samme omgang.

Vi kan ikke støtte forslaget her. Tak for ordet.

Kl. 15:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:26

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til den radikale ordfører, fru Katrine Robsøe. Jeg er glad for, at man har lyttet lidt til nogle af de spørgsmål, jeg har stillet tidligere i forhold til også at blive mere konkret fra talerstolen på, hvad vi så kan gøre. Hvis man ikke bakker op om en udflytning af velfærdsuddannelser, hvad skal der så til?

I Danmarksdemokraterne er vi bare hamrende optaget af, at vi får nogle flere til at søge ind på de her uddannelser. Det er jo derfor, vi har fremsat det her forslag, altså fordi vi ved, at uddannelser tæt på har betydning. Det er også derfor, at der f.eks. er rigtig mange kommuner i de her år, der kæmper en kamp.

De vil jo rigtig gerne have lokale uddannelser tæt på. De vil gerne lobbye over for os, fordi de har unge i massevis, som ikke får en uddannelse og ikke kommer i job. Det er et hamrende stort problem også for det lokale arbejdsmarked, som – det gælder både privat som offentligt – mangler de her kloge hoveder og kloge hænder.

Derfor vil jeg bare høre: Er Radikale i det mindste enig med Danmarksdemokraterne i, at Danmark knækker over, hvis ikke vi gør mere for at sikre, at der også er uddannelsesstilbud rundtomkring i de mindre samfund?

Kl. 15:27

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Katrine Robsøe (RV):

Jeg er enig i, at det er vigtigt, at vi har uddannelsesudbud i hele Danmark. Jeg er nødt til bare lige at tage nogle af de tal, vi har på det, med ind i den her debat. For i 1998 var det sådan, at 62 pct. af de videregående uddannelser var placeret i de fire største byer, og i 2018 var det 63 pct. Så der er altså 1 procentpoint i forskel.

Et af de steder, vi har set det store ryk, er faktisk fra de mindre byer og så til de mellemstore byer, og derfor er kampen mod de allerstørste byer måske en lille smule forfæjlet.

Grunden til, at vi har så markant flere uddannelsespladser, også i de fire største byer, handler faktisk om noget virkelig godt, for det betyder nemlig bare, at vi har fået markant flere unge mennesker til at tage en uddannelse, og det er dejligt.

Men f.eks. Danske Professionshøjskoler har sagt, at der faktisk siden 2010 er kommet flere uddannelsessteder uden for de fire største byer på de her fire uddannelser, og det bakker jeg selvfølgelig op om. Men alle de ting, jeg nævnte før, vil vi rigtig gerne kæmpe for.

Kl. 15:28

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:28

Marlene Harpsøe (DD):

En af Danmarks mest søgte uddannelser er jo pædagoguddannelsen. Det hører man ikke så meget om, men det er det faktisk, selv om der er faldende søgning her også. Nu har jeg også ofte dialog med den radikale børne- og undervisningsordfører, som taler rigtig varmt for pædagoguddannelsen og siger, at vi skal have flere pædagoger ud i vores dagtilbud, så jeg tænker også, at det er noget, som den radikale ordfører her i dag er meget optaget af.

Derfor undrer det mig, at man så trækker stikket, bl.a. i forhold til Rebild i Nordjylland, som rent faktisk stod klar til at åbne en pædagoguddannelse. Hvordan har den radikale ordfører det med det?

Kl. 15:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Katrine Robsøe (RV):

Der er altid mulighed for at oprette uddannelsesudbud. Det er ikke noget, vi nødvendigvis skal bestemme herindefra efter min mening.

Så vil jeg sige, at i forhold til rent faktisk at gøre noget ved pædagoguddannelsen og sørge for det, synes jeg jo bl.a., at Radikales forslag om rent faktisk at give retskrav for parterne med hensyn til at få gratis efter- og videreuddannelse – altså skaffe finansiering til det, så du rent faktisk kan få lov til at dygtiggøre dig inden for dit område – er en del af det. Og så håber jeg da rigtig meget på, at vi kan få lavet en rigtig god ny pædagoguddannelse.

Kl. 15:30

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til Radikale Venstre. Næste ordfører er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Det er et fint lille beslutningsforslag, som Danmarksdemokraterne har lagt ned i salen. Vi kan i Dansk Folkeparti støtte det. Vi har også lagt mærke til, at det er finansieret.

På samme måde som Danmarksdemokraterne undrer vi os også over, at regeringen har annulleret udflytningen af disse uddannelser. Vi synes, det er ærgerligt, og det er ikke kun, fordi man siger et før et valg og så gør noget andet efter et valg – det er bare en uskik.

Det er en god ting, at vi har uddannelser i så mange egne af Danmark som overhovedet muligt. Dansk Folkeparti blev stiftet i 1995, og siden dengang har vi altid arbejdet på at få et Danmark i balance, og til det hører altså også, at vi har uddannelser, der ikke kun ligger i de store byer. Så vi støtter beslutningsforslaget og agter også at stemme for det.

Kl. 15:31

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:31

Marlene Harpsøe (DD):

På vegne af Danmarksdemokraterne vil jeg selvfølgelig sende en stor tak til Dansk Folkepartis ordfører i forhold til det her. Det er jo rigtig godt at se, at man også har opdaget, at det er finansieret, så pengene passer.

Derfor er det selvfølgelig ærgerligt, at det i hvert fald indtil nu kun er Dansk Folkepartis medlemmer, som støtter Danmarksdemokraternes forslag. Men tak for opbakningen, og også tak for opbakningen til, at vi skal fremtidssikre Danmark og skabe et Danmark i balance. Tusind tak for det.

Kl. 15:31

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:31

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er ærgerligt, at der indtil videre ikke er andre partier, der vil støtte udflytningen. Jeg forstår det egentlig ikke helt. Det er jo altid et spørgsmål om, hvad der kommer først: hønen eller ægget. Har man ikke cykelstier, får man heller ikke cyklister. Har man ikke uddannelsespladser uden for de store byer, får vi jo som regel heller ikke folk til at flytte derhen. Man ved jo også, at studerende ofte bliver boende det sted, de studerer. Det er derfor, at det er så vigtigt, at vi får uddannelsespladser uden for de store byer.

Jeg kan bare huske hele historien om Odense Universitet, da det blev oprettet i ca. 1965. Der var jo også en kæmpe stor udflytning, og det tog da noget tid, inden det blev det universitet, det er i dag, men vi kan jo slet ikke tænke os Odense uden universitetet. Det var en kæmpe satsning dengang, så jeg håber, at mine kolleger på et tidspunkt besinder sig.

Kl. 15:32

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til Dansk Folkeparti. Nu giver jeg ordet til hr. Kim Edberg Andersen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Kim Edberg Andersen (NB):

Det her har været en hel rundediskussion. Alle er enige med alle, og så stemmer vi to forskellige ting. Der må man jo håbe, at der har været noget teknisk udfald i fjernsynet, for der er da ikke nogen normale danskere, der ville kunne forstå det her. Vi skal have flere sygeplejersker, og vi er alle sammen enige om, at vi også skal have flere uddannelsespladser ude i landet, men nogle er så imod at flytte sygeplejerskeuddannelserne ud, fordi der ingen studerende er derude. Hvad kom først – hønen eller ægget? Det bliver en lang diskussion.

Nu er pædagoguddannelsen i Rebild blevet nævnt nogle gange. Ja, den var i gang, og man var på sporet. Virkeligheden er, at vi nok også godt kunne lave den alligevel nu. Det ville nok godt kunne lade sig gøre. Det er jo ikke alt, der behøver at blive gjort i det offentlige. Men virkeligheden er jo også, at dem, der ville søge pædagoguddannelsen i Rebild, ikke havde søgt den andre steder.

De kunne godt have taget til Aalborg, men det ville de vælge ikke at gøre. Så det er nok den diskussion, der bliver meget interessant. Det er hønen eller ægget. Altså, skal vi lægge en institutionsplads et sted og så lade den vokse, så folk søger dertil?

Vi har jo gjort det tidligere, da vi oprettede sygeplejerskeuddannelsen i Hjørring. Jeg ved godt, at statsministeren, dengang hun stadig var for det her, ikke kunne huske, at vi havde en i Nordjylland, men det havde vi i Hjørring. Så det har hun ikke behovet at være bekymret for i valgkampen, for da havde vi den også. Den gjorde jo faktisk, at vi fik folk fra oplandet, f.eks. fra Frederikshavn, til også at søge sygeplejerskeuddannelsen. For de følte faktisk, at det var for langt at køre til Aalborg.

Jeg vil godt lige sige til Danmarksdemokraterne, at det er fuldt finansieret, men vi er lige blevet skudt i skoene tidligere i dag, at vores forslag ikke var fuldt finansieret. Det eneste, vi så ikke havde gjort, var at skrive vores plan på bagerst på siden. Der skal man jo passe på. Det anerkender jeg, men det er fuldt finansieret. Jeg var nok også lidt efter ordføreren fra Danmarksdemokraterne, så det var nok mest det. Men jeg kan ikke se, hvad det skader.

Jeg tror på, at vi ser ind i en fremtid, hvor vi ved vi får færre unge, men vi ved også, at vi har nogle unge, der ligger lige på kanten af at få lyst til at få en uddannelse og komme i job, og de flytter sig i hvert fald især ikke ret langt.

Måske kunne man lave sygeplejerskeuddannelser eller pædagoguddannelser, der var mindre, eller tænke i et andet koncept, end vi gør nu. Vi har lige sørget for, at man kan være udvekslingsstuderende hjemme fra sin seng. Så kan man vel for pokker da også gå på en pædagoguddannelse fra sit spisebord. Altså, vi bliver nødt til at tænke anderledes. Det er nok virkeligheden, vi ser ind i. For jeg er fuldstændig enig i alle bemærkningerne, både de positive og de negative. Så det er et spørgsmål om, om jeg hælder til, at hønen eller ægget skal komme først.

I dag hælder jeg til Danmarksdemokraternes forslag, for jeg synes, at vi skylder Udkantsdanmark, at man også ser dem med andre uddannelser end dem, der er allerlavest i hierarkiet. Det er fuldt finansieret, og som jeg belærte en fra Socialdemokraterne om, kan vi altid finansiere det fra råderummet. Nye Borgerlige støtter forslaget.

Kl. 15:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Hr. Peter Juel-Jensen, Venstre.

Kl. 15:36

Peter Juel-Jensen (V):

Tak, og tak for ordførertalen. Er ordføreren ikke enig i, at det i høj grad også handler om, hvor de studerende gerne vil læse? Og er ordføreren ikke enig i, at hvis de unge mennesker gerne vil læse i de større byer – det ser jo sådan ud, for det er der, man kan tiltrække flest studerende – så handler det altså også om at finde nogle værktøjer, der gør, at vi lokker de unge mennesker tilbage og ud i landdistrikterne igen?

Kl. 15:36

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Kim Edberg Andersen (NB):

Jeg er ikke sikker på, at jeg forstod det sidste, altså at vi skulle lokke dem ud i landdistrikterne, for jeg mente, at Venstre var imod at flytte uddannelsespladserne ud.

Jamen de store tals lov siger, at der vel alt andet lige vil være flere, der søger om at blive sygeplejerske i København, der har en million indbyggere, end der er i Brønderslev, som har 30.000. Det, jeg siger, er, at jeg ikke er sikker på, at alle unge mennesker, som kunne tænke sig at blive pædagog, sygeplejerske eller professionsuddannet, sådan i udgangspunktet bare har lyst til at bo i København eller Aalborg. Det tror jeg faktisk ikke på.

Men jeg tror, der er den der centralistiske tanke, vi har haft, med at lægge de der uddannelser der, fordi vi synes, de skal have en vis volumen, for at det er muligt at have en uddannelse, og det er den, jeg gerne vil ind at pille ved: Er det nødvendigt længere at have så store enheder for at lave en god pædagoguddannelse? Skal man være 200 på en uddannelse, eller kunne man oprette en, der måske var 40 mennesker på?

For Danmarksdemokraterne har jo ikke bedt om, at vi laver en universitetsby ude i Lemvig. Det er jo ikke det. De har bare bedt om, at vi også uddanner folk inden for bestemte professionsområder, og jeg tror, det kan lade sig gøre. Jeg tror virkelig, det kan lade sig gøre. Men det kræver jo selvfølgelig, at vi har modet til at tænke anderledes.

Kl. 15:37

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 15:37

Peter Juel-Jensen (V):

Da vi lavede den her justering, var der jo også muligheder for, at man kunne fortsætte efter den oprindelige aftale. Det er det, som Danmarksdemokraterne gerne vil. Det vil man bare ikke nogen af de steder, for det var svært at fylde pladserne, netop fordi unge mennesker gerne vil være sammen med andre unge mennesker og have et studiemiljø.

Selvfølgelig skal man bruge alle redskaber til at lave uddannelserne så virtuelle som overhovedet muligt, men når jeg siger, at det også handler om at få trukket de unge mennesker tilbage og ud i landdistrikterne igen, så er det, fordi vi ved, at mange ude i landdistrikterne måske gerne vil studere sammen med andre og have et ungdomsmiljø. Og når de så er færdige, skal vi jo have nogle instrumenter til at lokke dem tilbage igen, ligesom man f.eks. gør det i Norge.

Kl. 15:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Kim Edberg Andersen (NB):

Jeg er ikke uenig i, at vi skal sørge for at trække folk tilbage, så længe vi bliver ved med at have alting centraliseret. For ellers har vi ingen uddannelser overhovedet og ingen uddannede mennesker ude i udkantsområderne.

Jeg siger det egentlig på en anden måde. Jeg siger: Jeg tror også, at du har mange, der godt vil læse til sygeplejerske i Lemvig, men de kommer ikke til at flytte til København, for de har ikke ønsket om det. Det er det, jeg siger. Måske har vi flere derude, end vi egentlig regner med.

Så er det også et spørgsmål om, hvordan man i de her spørgeske-maer stiller spørgsmålet. For hvis man stiller spørgsmålet til en, der

er startet på sygeplejerskeuddannelsen, altså hvorfor hun er flyttet fra landet til København, så er jeg sikker på, at en af grundene var, at hun godt kunne tænke sig at bo i storbyen.

Kl. 15:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:39

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg vil lige sende en tak til Nye Borgerliges ordfører, ikke kun for ordførertalen, men i høj grad også for den støtte, som Nye Borgerlige tilkendegiver i forhold til at bakke op om Danmarksdemokraternes beslutningsforslag. Det er vi meget, meget glade for, så tak for det.

Kl. 15:39

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Kim Edberg Andersen (NB):

Man kan lige så godt vænne sig til at takke Nye Borgerlige, for meget af det, vi siger heroppefra, er jo meget fornuftigt, men jeg tager det til mig. Jeg er jo nordjyde, så jeg har det lidt dårligt med at tage imod ros på den måde, men jeg vil sige selv tak.

Kl. 15:39

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Er der mon en opfølgende bemærkning til det? Nej. Den næste er fru Katrine Robsøe, Radikale Venstre.

Kl. 15:39

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg skal bare lige være helt sikker på, at jeg forstår ordføreren med hensyn til det her med hønen og ægget, og hvor vi placerer det. For egentlig er jeg meget enig med ordføreren i, at vi skal have uddannelser i hele landet, og at det ikke er alle, der har lyst til at flytte til en af de fire største byer.

Det er jo også derfor, vi har uddannelser, der er placeret – faktisk rimelig flot, hvis du spørger mig – spredt i Danmark, og det er også derfor, vi har regionalt uddannelsesansvar for vores professionshøjskoler. Derfor vil jeg bare godt høre, om ordføreren mener – for det er det, der vil være konsekvensen af at genindføre det her – at der skal lukkes uddannelsespladser på de her uddannelser i de fire største byer.

Kl. 15:40

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Kim Edberg Andersen (NB):

Ordføreren kommer jo heldigvis fra et parti, som ved, hvad markeds-kræfterne betyder. Vi har jo lavet et meget statisk system, hvor vi ansætter nogle folk på livstidskontrakter, og derfor har vi meget, meget høje grundudgifter, og derfor er der ingen fleksibilitet i det. Der var en anden ordfører, der sagde, at vi jo i 2016 havde masser af ansøgere til sygeplejerskeuddannelsen, og derfor lavede man det her.

Nu har vi ikke ret mange, så diskussionen om hønen og ægget går på, hvordan vi igen får endnu flere til at få lyst til at blive sygeplejersker, og så bliver vi nødt til at regulere. Jeg mener ikke, vi skal lukke pladser, men virkeligheden er, at vi ikke har pladserne. Hvis man så mangler 20 mere, fordi man kan få 20 flere til at søge i Brønderslev, som man ikke kunne få til at søge i Aalborg, så er

summen altså bare, at man får 20 flere sygeplejersker ud af det, for de kommer ikke til Aalborg.

Det er det, der er min bekymring, altså om man kan flytte folk, der kunne tænke sig at blive sygeplejersker, ned til den sygeplejerskole, som ligger for langt væk.

Kl. 15:41

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:41

Katrine Robsøe (RV):

Alle, der sidder på det her område, siger jo, at hvis man havde beholdt det her loft, ville vi være endt med samlet set i vores land at have færre, der tog de her fire uddannelser. Jeg har intet imod at finde finansiering til at oprette uddannelser der, hvor vi mangler dem, men det, jeg har noget imod, er, at man, inden vi overhovedet har fundet ud af, om folk ønsker at søge ind på dem, så lukker uddannelsespladserne i byerne.

Kl. 15:41

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:41

Kim Edberg Andersen (NB):

Jamen det er, fordi jeg ikke helt køber ind på præmissen. Jeg tror, at dem, der udtalte sig, var lidt fedtet ind i selve området. Det, jeg egentlig siger, er, at i Rebild havde vi fået en pædagoguddannelse, og vi havde folk, der ville søge den, men vi kunne bare se – det ved jeg, for jeg sidder i regionen – at de ikke søgte videre til f.eks. Aalborg og blev pædagoger der. De blev noget andet.

Det er derfor, jeg tror, at vi bliver nødt til at gentænke det. Jeg køber ikke ind på præmissen. Jeg tror, at der nogle steder er et udforsket hav af folk, der vil have nogle af de uddannelser, der er så specialiserede, og som vi har behov for at folk tager. Men de søger dem ikke nu, fordi der ikke er nogen lokalt.

Kl. 15:42

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Sandra Elisabeth Skalvig fra Liberal Alliance.

Kl. 15:42

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak. Jeg skal bare høre, om jeg forstår ordføreren rigtigt. Når ordføreren taler om uddannelser, bl.a. de fire store velfærdsuddannelser, så lyder det, som om ordføreren er af den opfattelse, at de nærmest kun er oprettet i de fire største byer i landet. Og jeg vil gerne høre, om det er den opfattelse, ordføreren har af de her udbud.

Kl. 15:43

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:43

Kim Edberg Andersen (NB):

Men så hørte fru Sandra Elisabeth Skalvig ikke efter, for jeg revsende jo faktisk statsministeren for ikke at vide, at vi også har det i Hjørring, og Hjørring er et stykke fra at være en af de fire største byer. Jeg er klar over, at de er mange steder. Jeg tror bare, at den decentralisering, som jeg mener vil være givtig, i forhold til at vi kan få endnu flere på de områder, skal øges.

Så er der noget i forhold til kvalitet i uddannelsen, og der er det, jeg siger, at det er der, vi skal tænke ud af boksen, sådan at vi sikrer, at det stadig væk bliver gode uddannelser, men måske endnu mindre enheder. Det er egentlig bare det, jeg siger.

Jeg er fuldstændig klar over, at vi ikke kan få kirurger ud, fordi der ikke er nok patienter at operere, men der er bare nogle af de der ting, hvor vi ikke behøver at gøre det sværere, end det er. Virkeligheden er, og det kan jeg se, fordi jeg sidder i regionen, at vi mangler dem. Og her siger man, at man ikke vil flytte det ud, men der kommer ikke en løsning på, hvordan vi fylder uddannelsen op.

Jeg tror, at med det her kan vi måske fylde uddannelsen op på en bedre måde, for vi mangler dem; sygeplejersker, sosu'er, pædagoger. Vi mangler dem, og det her løser det ikke. Der tror jeg faktisk mere på, at det giver en mulighed, om end måske for dyr, men det giver en mulighed på den her måde. Det er jeg sikker på.

Kl. 15:44

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:44

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Altså, det, som det her beslutningsforslag lægger op til, er, at vi lukker nogle studiepladser i de store byer, hvor der i forvejen faktisk er ledige pladser rigtig mange steder på lige præcis de her uddannelser, og opretter dem uden for de større byer, hvor der også er utallige ledige pladser.

Pædagoguddannelsen udbydes i 25 byer, sygeplejerskeuddannelsen udbydes i 24 byer, og det er kun i de fire største byer, man så vil lukke udbud. Så det, som det her forslag vil gøre, er, at vi bare vil stå med langt flere ledige pladser på de her uddannelser, hvor vi rent faktisk har brug for alle de ansøgere, vi overhovedet kan få.

Kl. 15:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:45

Kim Edberg Andersen (NB):

Hvis jeg købte den præmis, vil jeg sige, at så er problemstillingen: Hvorfor søger de så ikke i de store byer? Det, jeg siger, er, at vi skal have flere, der har lyst til at søge alle steder, for som fru Sandra Elisabeth Skalvig selv siger, mangler de også i de store byer. Så vil man lukke pladser. Økonomisk giver det jo god mening, hvis du har en tom plads, at du lukker den ned.

Det, jeg så siger, er, at hvis vi har 500 tomme pladser, kan jeg ikke se skaden i, at vi opretter dem andre steder, måske i mindre enheder, hvor vi kan få nogle ind. Så er der noget finansiering, i forhold til om vi skal lukke pladserne, men hvis du laver en uddannelse fleksibel, behøver du ikke at lukke den ned permanent. Men du behøver jo heller ikke at hindre, at man kan søge andre steder, fordi man er bange for, at man lukker en uddannelse i København eller andre steder.

Kl. 15:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til Nye Borgerlige. Nu er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:45

(Ordfører for forslagsstillerne)

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Først tak til alle jer, der deltager i debatten hernede i Folketingssalen i dag. Jeg kunne rent faktisk høre, at vi alle sammen er ret optagede af, hvordan vi sikrer, at der bliver flere sygeplejersker, pædagoger, socialrådgivere og lærere i fremtiden. For de mangler jo derude.

Vi har jo nogle børn, hvor det er hamrende vigtigt, at de lærer dansk og matematik, og at de får en almen dannelse, der gør, at

de kan træde ud i uddannelser og ud på arbejdsmarkedet og blive nogle gode borgere. Vi har nogle daginstitutioner, der er hamrende udfordrede, fordi de mangler pædagoger, og det er virkelig vigtigt at have uddannede pædagoger i vores dagtilbud, sådan at vores børn oplever en god barndom, der gør, at de rent faktisk også kan blive nogle glade voksne, som trives.

Sygeplejersker mangler der også. De mangler på hospitalerne, de mangler på plejehjemmene, og de mangler alle vegne. Og vi ved jo, hvordan det er – fra de mange beretninger rundtomkring, og jeg ved det fra praksis – når der mangler faguddannet personale på sygehusene, og når patienterne ikke kan blive behandlet optimalt.

Så det her er kritisk. Det er rigtig kritisk, og derfor er det hamrende vigtigt, at vi træder sammen og finder fælles løsninger.

Jeg kan så høre, at der ikke er opbakning til Danmarksdemokraternes forslag her i dag, men jeg vil da indledningsvis gerne takke alle ordførerne for, at vi kan tage debatten, og jeg vil også gerne takke Nye Borgerlige, men også Dansk Folkeparti, for rent faktisk at støtte vores forslag, der, som det også er blevet bemærket, også er finansieret. For det er et hamrende alvorligt spørgsmål.

Det gør livet meget nemmere at kunne studere her. Sådan sagde en lærerstuderende tidligere i år, da Københavns Professionshøjskole slog dørene op for læreruddannelsen i Hillerød.

Det var ordene fra en helt ny lærerstuderende om det at kunne studere i Hillerød tæt på bopælen og den hverdag, der skulle fungere sideløbende med studiet, og der er brug for uddannelser i hele landet. Danmark er mere end København, Aarhus, Odense og Aalborg, og det er de 15.183 studerende, som tidligere i år blev optaget på en uddannelse i provinsen, også et vidnesbyrd om. Det er tilmed en stigning på 6 pct. sammenlignet med 2022, og 40 af dem startede altså i september på den nye læreruddannelse på Campus Nordsjælland i Hillerød.

Da jeg selv skulle læse til sygeplejerske, faldt valget netop også på Campus Nordsjælland i Hillerød. For jeg kunne komme dertil på kort tid med det lille gule lyn, også kaldet lokalbanen, og det gjorde hverdagen meget lettere, at jeg og andre studerende fra lokalområdet ikke skulle tage hele turen ind til København.

I Danmarksdemokraterne er vi meget optagede af at sikre et Danmark i balance, også på det her område, og det er derfor, vi knokler for, at flere uddannelser skal placeres uden for de store byer i Danmark. For konsekvensen er, at der er nogle, der ikke stiger på uddannelsesstøjet, hvis transporttiden er for lang. Vi har i forvejen rigtig mange unge mennesker i Danmark i dag, der ikke får en uddannelse, men som heller ikke er i arbejde, og transporttiden og det her med nærheden til uddannelsesinstitutionerne er rigtig, rigtig vigtigt.

Et flertal her i Folketinget blev i 2021 enige om at udflytte 800 uddannelsespladser og at oprette 1.000 nye uddannelsespladser uden for de store byer. Det var en rigtig vigtig aftale, som satte en tyk streg under, at landdistrikterne skulle prioriteres.

Desværre besluttede det samme flertal 2 år senere, at denne udflytning alligevel ikke skulle ske. I Rebild i Nordjylland stod rammerne til en pædagoguddannelse klar til at byde nye studerende velkommen efter sommerferien, men regeringen og flertallets beslutning betyder altså, at stikket til projektet er trukket.

Søgningen til velfærdssuddannelserne går i den helt forkerte retning – det er vi alle sammen meget enige om – men er det så det rigtige tiltag at gøre det sværere at læse på en af de her uddannelser ved at lægge dem langt væk derfra, hvor de studerende og de potentielle studerende bor?

Det mener vi ikke i Danmarksdemokraterne, men i Danmarksdemokraterne anerkender vi også, at bæredygtige uddannelsesinstitutioner med en solid søgning og stærke studiemiljøer ikke opstår fra den ene dag til den anden, og det er igen lidt debatten om hønen eller ægget, sådan som Nye Borgerliges ordfører senest var heroppe på

talerstolen og tale om. For vi får heller ikke flere studerende, hvis de ikke kan se, at der er lokale uddannelses tilbud.

Kl. 15:51

Men det kræver altså et vedvarende politisk engagement, og det kræver, at man tager ansvar på et nationalt såvel som på et lokalt niveau i det her spørgsmål. Alle Folketingets partier må bidrage til et Danmark i bedre balance, og det er derfor, at vi i Danmarksdemokraterne foreslår at tilbagerulle beslutningen.

Forslaget vurderes at være forbundet med omkostninger svarende til ca. 203 mio. kr., når ordningen er fuldt indfaset, når 800 studiepladser er flyttet ud, og når oprettelsen af 1.000 nye uddannelsespladser er gennemført, og forslaget er – det skal jeg hilse og sige – fuldt finansieret i Danmarksdemokraternes finanslovsforslag fra 2024.

Fremtiden skal bygges og livet skal også leves uden for de største byer. Det er vigtigt, hvis Danmark ikke skal knække over, og hvis vi også skal have et sammenhængende Danmark i fremtiden.

Derfor gør det mig også lidt bekymret, når Venstres ordfører står heroppe på talerstolen og siger, at det er fint, hvis de bornholmske studerende tager til København, og at man nok kan se frem til, at der er uddannelser på Bornholm, der kommer til at lukke i de kommende år.

Jeg synes, at vi alle sammen skal lægge os i selen og komme i arbejdstøjet, så der ikke på Bornholm og alle mulige andre steder i Danmark er uddannelser, der lukker, og så der rent faktisk også er attraktive studiemiljøer på Bornholm, i Rebild og alle mulige andre steder. For det er så vigtigt, for at vi rent faktisk også kan sikre, at der er pædagoger til vores dagtilbud, at der er lærere til skolerne, at der er sygeplejersker, der kan sikre, at patienterne får en ordentlig omsorg og pleje, men at der også er socialrådgivere, der f.eks. kan sikre, at børn med handicap får en god behandling, når de f.eks. har brug for at få behandlet en sag ude i kommunerne.

Det er et fælles ansvar herinde, og jeg håber vitterlig ikke, at den her debat dør ud i dag. Jeg håber, at debatten bliver ved, og jeg håber også, at regeringen snarest muligt vil tage initiativ til at indkalde hele Folketinget, alle Folketingets partier, ikke kun til en dialog, men også til forhandlinger om, hvad vi gør for at rette op på den store mangel, der er derude lokalt, i forhold til at sikre nok arbejdskraft, også på de offentlige arbejdspladser. Det vil være min slutbemærkning i forhold til det her.

Jeg vil gerne takke jer alle sammen for at tage del i den demokratiske dialog, omkring, hvordan vi kan sikre, at der er flere, der tager nogle af de her uddannelser, og jeg har også bidt mærke i, at der er flere, bl.a. den radikale ordfører, der er kommet ind med nogle konkrete bud på, hvad man så kan gøre. For jeg kan godt lide, at man er konkret, ligesom vi i Danmarksdemokraterne her er konkrete i forhold til vores bud.

Der er selvfølgelig også mange andre ting, man kan gøre, men lad os nu sætte os sammen og så i forhandlinger få løst det her, frem for at vi bare sætter os ned og tænker, at det nok går. For det gør det ikke.

Danmarksdemokraterne har brug for at se handling, og derfor er der den her klare tilkendegivelse fra os i dag. Tak for ordet.

Kl. 15:54

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Den demokratiske dialog fortsætter et lille øjeblik, her i hvert fald fra fru Sandra Elisabeth Skalvig fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:54

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen, selv om vi på det her område ikke er helt enige.

Under debatten er jeg blevet sådan lidt i tvivl om, hvad det er, Danmarksdemokraterne egentlig vil med det her beslutningsforslag,

for jeg har hørt ordføreren sige mange gange, at ordføreren ønsker, at der er mulighed for, at man kan oprette uddannelsesudbud uden for de store byer. Men det her beslutningsforslag går jo også ud på, at man skal lukke uddannelsesudbud på velfærdsuddannelserne i de fire største byer.

Derfor ønsker jeg egentlig en afklaring: Ønsker Danmarksdemokraterne, at der skal oprettes flere uddannelsesudbud på de fire største velfærdsuddannelser i et større omfang, end vi har i dag, men at man ikke nødvendigvis behøver at lukke udbuddene i de største byer?

Kl. 15:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Marlene Harpsøe (DD):

Man kan egentlig sige, at overordnet set er det et både-og. Det, vi ønsker helt primært, er jo at flytte uddannelsespladser fra de største byer ud i landdistrikterne; ud i de mindre byer i forhold til de største byer i Danmark. Det ønsker vi, fordi vi mener, at der skal være et Danmark i balance, og at Danmark er ved at knække over. Derfor er der også brug for, at man kan tage uddannelser tættere på der, hvor man bor, og derfor er vi også nødt til at lave en politisk prioritering.

Ligesom vi lavede en politisk prioritering, da vi indgik universitetsreformen og lavede nogle klare, målrettede prioriteringer der, så mener vi også, at man skal gøre det på det her område.

Kl. 15:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:56

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak for svaret. Så ordføreren mener ikke, at man f.eks. på pædagoguddannelsen har nok udbud uden for de fire største byer. For som jeg tidligere har nævnt, ligger pædagoguddannelsen i 25 studiebyer, og det mener ordføreren ikke er at dække hele landet, på trods af at de fire største byer jo kun er fire byer, eller hvad?

Kl. 15:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:56

Marlene Harpsøe (DD):

Vi kan jo i Danmarksdemokraterne se, at det rent faktisk gør en forskel at have forskellige uddannelser rundtomkring i hele Danmark. Særlig på de her områder, hvor der er så massiv mangel, bl.a. på pædagoger, lærere, sygeplejersker og socialrådgivere, skal vi have flere uddannelsespladser flyttet ud rundtomkring i hele Danmark. Det er vi meget optagede af. Og jeg kan i hvert fald gøre, hvad jeg kan heroppefra, for at vi snarest muligt kan få indkaldt til forhandlinger, hvis regeringen også er med på det. For der er behov for handling frem for bare snak.

Kl. 15:57

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Hr. Peter Juel-Jensen, Venstre.

Kl. 15:57

Peter Juel-Jensen (V):

Tak. Når ordføreren tillader sig at citere mig, synes jeg jo godt, at ordføreren kan gøre det korrekt. Jeg har ikke sagt, at det er fint, at uddannelser lukker på Bornholm. Jeg siger, at det er svært at fylde pladserne op. Der er ledige pladser, og det er ude i landdistrikterne.

Vi bliver tvunget til at sikre, at vi både har folkeskolelærere, sygeplejersker, pædagoger og socialrådgivere, også ude i landdistrikterne, men når der ikke er nogen søgning derude, må vi jo oprette studiepladserne der, hvor der er søgning. Hvis ordføreren kan få det til at lyde, som om jeg synes, det er fint, så er det jo helt forkvaklet. Jeg håber, resten af ordførerens tale indeholder lidt mere sandhed.

Jeg skal lige høre: Hvis ordføreren er bange for, at Danmark knækker over, hvad for nogle ti byer vil ordføreren så åbne pædagoguddannelser i?

Kl. 15:57

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Marlene Harpsøe (DD):

I forhold til spørgsmålet om, hvad jeg hørte ordføreren sige oppe fra talerstolen, så var det, at det var fint, at der var unge mennesker, der tog fra Bornholm til København for at læse. Det var det, jeg hørte ordføreren sige, og jeg er ret sikker på, at det også var det, jeg fik gengivet.

Derudover var Venstres ordfører jo også her på talerstolen inde på, at det godt kunne være, at der var uddannelser, der kom til at lukke på Bornholm i de kommende år. Det har jeg sagt her oppe fra talerstolen at jeg hørte. Det kan godt være, at jeg har hørt forkert. Ordføreren må så korrekse mig, hvis jeg har hørt forkert.

Kl. 15:58

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 15:58

Peter Juel-Jensen (V):

Ja, og det har jeg gjort ved at sige, at jeg gerne vil citeres korrekt. Hvilke ti byer vil ordføreren gerne åbne pædagoguddannelser i?

Kl. 15:58

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:58

Marlene Harpsøe (DD):

Vi vil gerne åbne pædagoguddannelser og alle mulige andre velfærdsuddannelser i flere byer rundtomkring, men det er klart, at den dialog skal man jo tage med professionshøjskolerne. Det er jo ikke sådan i dag, at jeg lige kan udpege, præcis hvilke byer det skal være. Men vi ønsker en bedre geografisk dækning i forhold til de her velfærdsuddannelser, og vi mener, at det kan lade sig gøre, hvis vi vælger politisk at prioritere det.

Kl. 15:58

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Fru Katrine Robsøe.

Kl. 15:58

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det, og tak for anerkendelsen af, at vi og jeg jo faktisk kom med meget konkrete forslag til, hvordan man kan prøve at imødekomme, at vi gerne vil have uddannelser i hele landet.

Jeg er dog simpelt hen nødt til at spørge, om man fra Danmarksdemokraternes side mener, at det er vigtigere, at uddannelserne er placeret et bestemt sted i Danmark, end at vi rent faktisk har nok uddannede lærere, pædagoger, socialrådgivere og sygeplejersker i vores land.

Kl. 15:59

Kl. 16:02

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 15:59

Marlene Harpsøe (DD):

Det er jo en forudsætning, hvis man skal uddanne sig og der dermed skal blive flere sygeplejersker, pædagoger, lærere og socialrådgivere, at der så også er et godt varieret udbud af de her pladser rundtomkring i hele Danmark. Det er jo lidt ligesom snakken om hønen og ægget igen; nogle tror mere på det ene, og nogle tror mere på det andet.

Men jeg ved jo også bare fra praksis, hvad det betød for nogle af mine medstuderende på sygeplejerskeuddannelse i Hillerød, at der rent faktisk var en lokal uddannelse.

Derudover må jeg da indrømme, at jeg også synes, at der mangler en forståelse for, hvad det vil sige at tage sådan en professionsbacheloruddannelse, for det er jo ikke sådan, at man bare kan sige: Nå, så flytter vi bare til København og tager den uddannelse.

Man skal jo også i klinik- eller praktikforløb, og det er ikke sådan, at man nødvendigvis selv kan bestemme, hvor man skal hen. Der kan være folk, der i ugevis skal både 2 og 3 timer væk hjemme fra, selv om de bor i København, for at passe deres klinikforløb. Man skal være meget fleksibel på de her uddannelser

Kl. 16:00

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 16:00

Katrine Robsøe (RV):

Det har jeg faktisk ikke mødt særlig mange kollegaer der har lukket øjnene for, for lige at tage alle folk i forsvar. Det synes jeg faktisk ikke var en fair kritik af min kollegaer.

Jeg er bare nødt til at prøve at spørge, om Danmarksdemokraterne tror på, at det er den rigtige måde, når man i Aarhus stod med den udfordring, at man skulle lukke læreruddannelsespladser, som der var studerende på, mens man til gengæld stod med andre læreruddannelsesstilbud med tomme pladser.

Tror man, det havde gjort en større forskel, at man havde rykket 20 pladser fra Aarhus til Silkeborg, hvor der i forvejen stod tomme pladser? Tror man virkelig, det er den måde, man vil få flere til at læse til lærer på?

Kl. 16:01

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ordføreren.

Kl. 16:01

Marlene Harpsøe (DD):

Det vil helt sikkert få flere til at få øjnene op for både læreruddannelsen, socialrådgiveruddannelsen, sygeplejerskeuddannelsen osv., hvis man har uddannelsespladser rundtomkring i hele Danmark. Det kan jeg se fra praksis, og det er også det, vi sådan hører fra den verden.

Vi har også ofte en diskussion om det her med de mange unge, som står uden for arbejdsmarkedet og uden for uddannelsesområdet. De er ikke så fleksible som nogle af os ressourcestærke mennesker, der sidder herinde i Folketinget i dag. De har brug for uddannelser tæt på, bl.a. for at få et familieliv til at gå op i en højere enhed, og det synes jeg vi skal have respekt for.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Dermed er forhandlingen sluttet. Tak til ordføreren.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det gør ingen, så det er vedtaget.

Kl. 16:02

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ikke mere at foretage i dette møde. Tak for ordet, tak for ordene, tak til baglandet, som jo både er dem, der har været på stolene i løbet af dagen, og jer, der har set med derhjemme.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 24. november 2023, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:02).